

ACTIVITATEA 2

RAPORT PRELIMINAR

privind

Propuneri de modificare a legislației și de îmbunătățire a reglementării economice în domeniul serviciului de iluminat public

Proiect: "Întărirea capacității administrative a Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice pentru reglementarea, autorizarea, evaluarea și monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice"

cod SMIS 2014+ 127462

CUPRINS

PREAMBUL	4
A. ANALIZA SITUAȚIEI GENERALE A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC	5
A.1. Date referitoare la serviciul de iluminat public în România	5
A.1.1. Repartiții din bugetele locale ale unităților administrativ locale pentru serviciul de iluminat public	7
A.1.2. Starea tehnică a sistemelor de iluminat public din România	15
A.1.3. Programe de finanțare pentru modernizarea sistemelor de iluminat public	16
A.1.4. Stabilirea unei cote de profit rezonabil atunci când contractul de delegare de gestiune a serviciului de iluminat public este atribuit direct	17
A.2. Cadrul de reglementare economică a serviciului de iluminat public din statul ales ca model - Franța - și evaluarea aspectelor care se pot implementa în sistemul românesc	20
A.2.1. Cadrul legal al serviciului de iluminat public în Franța	20
A.2.2. Tarifarea. Categori de costuri pentru serviciul de iluminat public din Franța	21
A.2.3. Modelul francez - evaluarea aspectelor care se pot implementa în sistemul românesc	22
A.3. Analiza ordinului președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 și aplicarea sa în practica Unităților Administrativ Teritoriale, modificări și completări preconizate.....	24
A.3.1 Analiza aplicării în practică a Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007	24
A.3.2. Analiza reglementării economice privind stabilirea, ajustarea și modificarea valorilor activităților serviciului de iluminat public	40
A.3.3. Schimbări preconizate în reglementarea economică.....	45
A.4. Metodele de tarifare recomandate pentru serviciul de iluminat public din România	53
B. PROPUNERE DE ÎMBUNĂȚIRE A NORMELOR METODOLOGICE DE STABILIRE, AJUSTARE SAU MODIFICARE A VALORII ACTIVITĂȚILOR SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC	55
B.1. Referat de aprobare a Ordinului privind modificarea și completarea Ordinului Președintelui ANRSC 77/2007 pentru aprobarea Normelor Metodologice din 2007 de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public ..	55
B.2. Tabel comparativ - Propunere de modificare și completare a Ordinului Președintelui ANRSC 77/2007 pentru aprobarea Normelor Metodologice din 2007 de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public ..	66
B.3. Propunere de Ordin privind modificarea și completarea Ordinului Președintelui ANRSC 77/2007 pentru aprobarea Normelor Metodologice din 2007 de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public.....	111

C. CONCLUZII.....	141
D. ANEXE.....	141
ANEXA NR. 1 - SINTEZĂ RAPORT PRIVIND ELABORAREA UNEI PROCEDURI DE STABILIRE A PROFITULUI REZONABIL PENTRU SERVICIILE DE UTILITĂȚI PUBLICE -SERVICIUL DE ILUMINAT PUBLIC - ELABORAT DE CĂTRE AMR.....	142

PREAMBUL

Prezentul Raport preliminar privind „*Propuneri de modificare a legislației și de îmbunătățire a reglementării economice în domeniul serviciului de iluminat public*”, are ca puncte de plecare:

- (i) analiza cadrului legislativ național realizată de către experții interni ai A.N.R.S.C., livrabil pus la dispoziția Prestatorului de către A.N.R.S.C.;
- (ii) rezultatele privind analiza comparativă la nivel european realizată în cadrul Activității 1;
- (iii) recomandările privind propunerile de modificare a legislației și de îmbunătățire a reglementării economice în domeniul serviciului de iluminat public din cadrul Raportului final pentru Activitatea 1.

Prezentul Raport preliminar conține în prima parte o analiză a situației generale a serviciului de iluminat public în România, evidențiind aspecte care au impact direct asupra costului serviciului public de iluminat și, implicit, asupra metodologiei de stabilire, ajustare și modificare a tarifelor pentru activitățile serviciului de iluminat public, precum și o analiză detaliată a metodologiei actuale de tarificare (Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007) iar în a doua parte o propunere de modificare și completare a reglementării economice în raport de analiza realizată.

A. ANALIZA SITUAȚIEI GENERALE A SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC

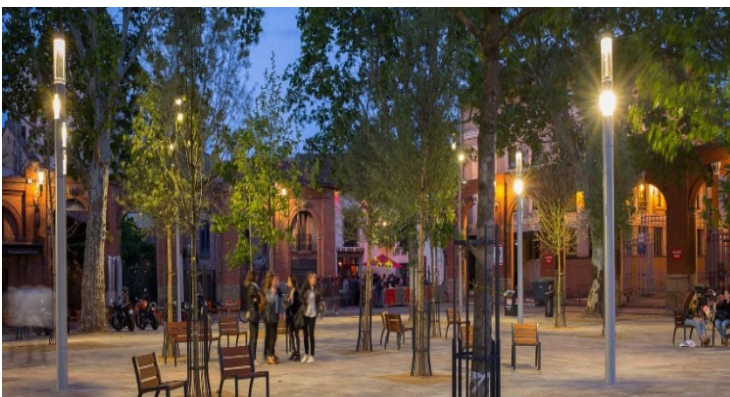
A.1. Date referitoare la serviciul de iluminat public în România

Actele administrative normative emise de către A.N.R.S.C. în materia iluminatului public conțin o descriere mai completă a activităților specifice serviciului de iluminat public, respectiv Regulamentul cadru al serviciului de iluminat public descris la art. 3:

Sursa foto: <https://www.bizbrasov.ro/2019/06/06/sase-obiective-din-municipiul-brasov-vor-fi-iluminate-arhitectural/>

- *iluminat arhitectural - iluminatul destinat punerii în evidență a unor monumente de artă sau istorice ori a unor obiective de importanță publică sau culturală pentru comunitatea locală*

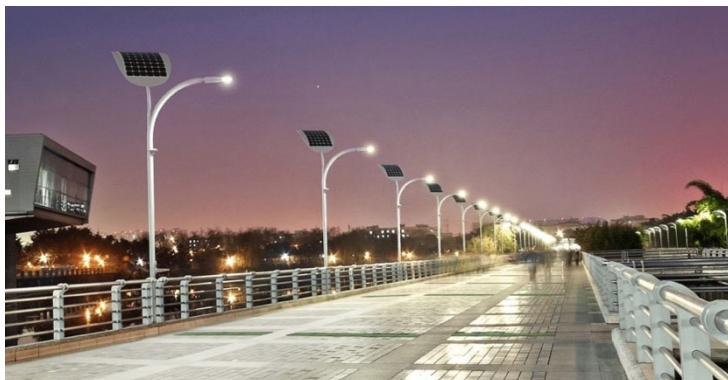
Sursa foto: <https://www.schreder.com/en>

- *iluminat ornamental - iluminatul zonelor destinate parcurilor, spațiilor de agrement, piețelor, târgurilor și altora asemenea*

Sursa foto: <https://www.cntraveller.com/gallery/christmas-lights-london>

- *iluminat ornamental-festiv - iluminatul temporar utilizat cu ocazia sărbătorilor și altor evenimente festive*

Sursa foto: <https://www.bioenergyconsult.com/tag/street-lights/>

- iluminat stradal-pietonal
- iluminatul căilor de acces pietonal

Sursa foto: <https://industrytoday.com/solar-street-lights-vs-traditional-street-lights/>

- iluminat stradal-rutier
- iluminatul căilor de circulație rutieră

Potrivit legii în vigoare, serviciul de iluminat public se realizează prin intermediul unui **sistem de iluminat public**, definit de Legea nr. 230/2006 ca *ansamblu tehnologic și funcțional compus din construcții, instalații și echipamente specifice, componente care asigură funcționarea, întreținerea, menținerea și reabilitarea sistemului*.

Sistemul de iluminat public¹ este **ansamblul format din** puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, corpuri de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public².

Legea nr. 230/2006 face distincție între sistemul de iluminat public și sistemul de distribuție a energiei electrice, precizând că în cazul sistemelor de iluminat public destinate exclusiv serviciului de iluminat public, părțile componente ale acestora sunt cele prevăzute la art. 2 alin. (2) din Lege, iar în cazul în care serviciul de iluminat public se realizează utilizând elemente ale sistemului de distribuție a energiei electrice, sistemul de iluminat cuprinde elementele prevăzute la alin. (2), **cu excepția elementelor care fac parte din sistemul de distribuție a energiei electrice**.

¹ Art. 3 lit. l din Legea nr. 230/2006 a serviciului de iluminat public

² Art. 2 alin. (2) din Legea nr. 230/2006 a serviciului de iluminat public

A.1.1. Repartiții din bugetele locale ale unităților administrativ locale pentru serviciul de iluminat public

Conform raportului elaborat de către A.N.R.S.C. în anul 2020, la nivel național existau 1146 de unități administrativ teritoriale care au organizat serviciul de iluminat public, ceea ce reprezintă un procent de 35 % din total. Serviciul de iluminat public este prestat în 678 de unități administrativ teritoriale în gestiune delegată și în 259 de unități administrativ teritoriale în gestiune directă, iar în 175 unități administrativ teritoriale se prestează în baza unor contracte, altele decât cele prevăzute de legislația specifică sau de către furnizorii de energie electrică.

În prezent, starea sistemelor de iluminat public diferă de la o unitate administrativ teritorială la alta, atât din punct de vedere al calității, cât și al modului în care sunt construite și întreținute.

Sumele alocate de către autoritățile publice locale anual pentru întreținerea și menținerea sistemelor de iluminat public sunt extrem de reduse în cazul multor unități administrativ teritoriale, ceea ce explică starea actuală a sistemelor de iluminat public din România, care este una sub nivelul standardelor europene.

Astfel, un calcul pe un eșantion de 41 de municipii pentru anul 2018, indică faptul că municipiile au alocat în anul 2018 între 0,18 % și 2.70 % din totalul bugetului local anual pentru prestarea serviciului de iluminat public, un singur municipiu constituind excepția, acesta alocând 4,47 % din buget (**Fig. nr. 1**).

Majoritatea sumelor cheltuite de către municipiile analizate pentru prestarea serviciului de iluminat public au fost alocate pentru activitățile specifice iluminatului ornamental festiv, ajungându-se și la peste 88 % din bugetul alocat pentru serviciul de iluminat public. (**Fig. nr. 2**).

Costul per cap de locuitor în anul 2018 pentru serviciul de iluminat public este unul foarte mic, cuprins între 3,4 lei și 45,19 lei pe an. Analiza indică faptul că serviciul de iluminat public are alocări insuficiente din partea autorităților publice locale pentru a se putea realiza o întreținere și menținere în parametrii luminotehnici conform regulamentului serviciului și standardelor privind iluminatul public, la nivelul de calitate și de protecția mediului solicitate prin documentele programatice emise la nivelul Uniunii Europene. (**Fig. nr. 3**).

Costurile cu întreținerea sistemului de iluminat public sunt estimate în mod diferit de către autoritățile publice locale, variind, conform unui eșantion de 38 de documentații de delegare de gestiune analizate între anii 2011 și 2020, între 4,08 lei/punct luminos și 25,27 lei/lună. Calculul a fost realizat prin împărțirea valorii totale estimate pentru activitatea de întreținere a sistemului de iluminat public la numărul de aparate de iluminat (puncte luminoase) și făcând o medie se ajunge la un cost estimat mediu pe lună

per corp de iluminat de 15,5 lei. Ulterior ofertării, acest cost mediu per punct luminos pe lună ajunge în jur de 11 lei. (**Fig. nr. 4**).

Din analiza documentară realizată în ceea ce privește estimările unităților administrativ teritoriale aferente plăților anuale per cap de locuitor per punct luminos (cost anual per punct luminos împărțit la numărul de locuitori ai localității), rezultă o variație a costului anual per punct luminos, per locuitor, cuprins între doar 0,48 lei și 31,44 lei (**Fig. nr. 5**).

Dacă raportăm aceste valori la nivel de lună rezultă o variație a costului lunar per punct luminos, per locuitor, cuprins între valorile infime de 0,04 lei și 2,62 lei (**Fig. nr. 6**).

Aceste cheltuieli pe cap de locuitor pentru serviciul de iluminat public sunt cu mult mai mici față de tarifele pentru alte servicii de utilitate publică, deși sistemele de iluminat public trebuie să funcționeze în regim de continuitate și de permanență.

CHELTUIELI CU ÎNTREȚINEREA SIP DIN TOTAL BUGETE LOCALE/2018

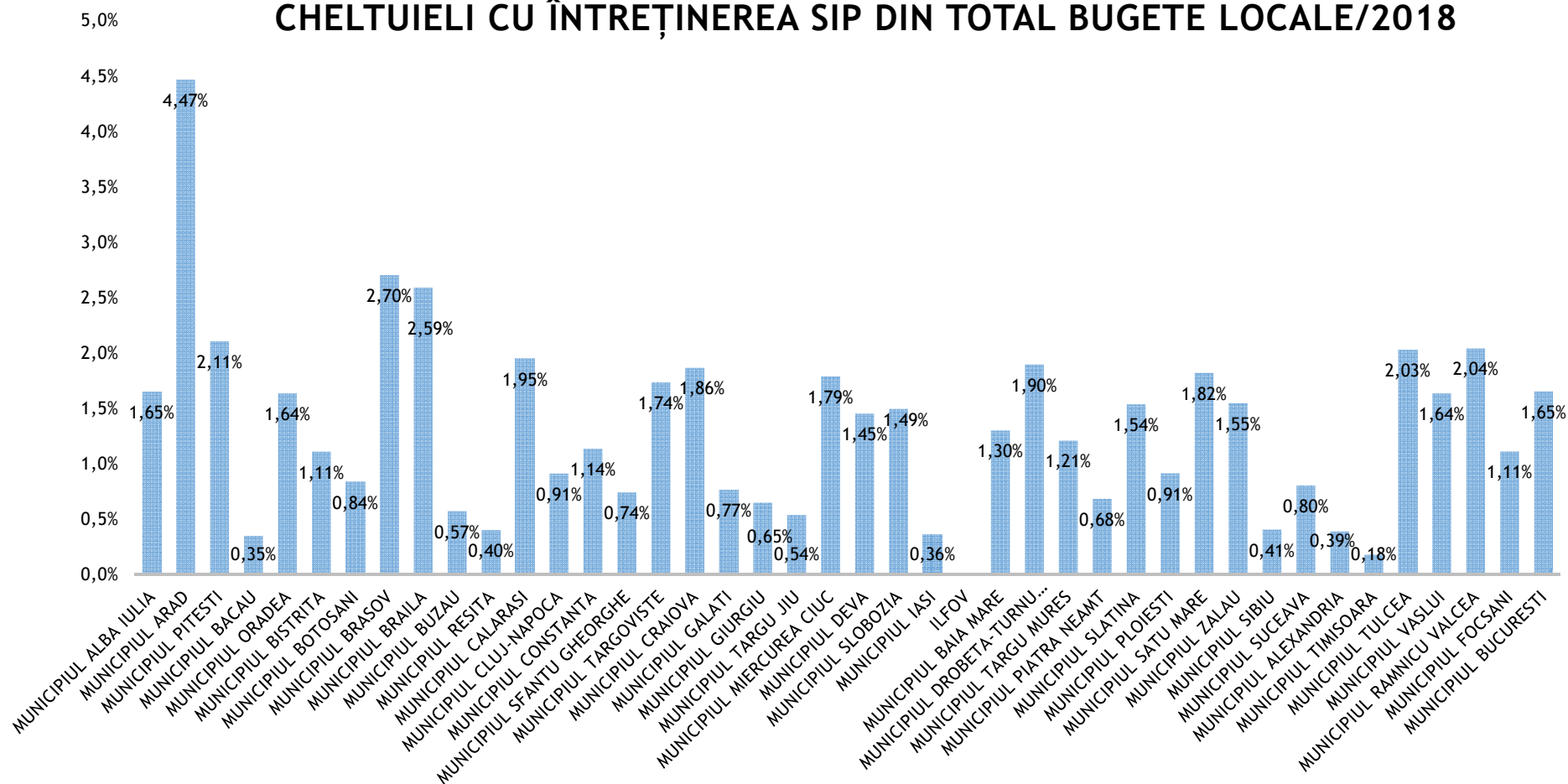

Fig. nr. 1 Sursa: Prelucrări prestator - date din raportul Consiliului Concurenței și rapoarte publice ale Curții de Conturi

PONDERE ALOCARI PENTRU ILUMINAT FESTIV DIN TOTALUL ALOCAT PENTRU PRESTAREA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC ÎN 2018

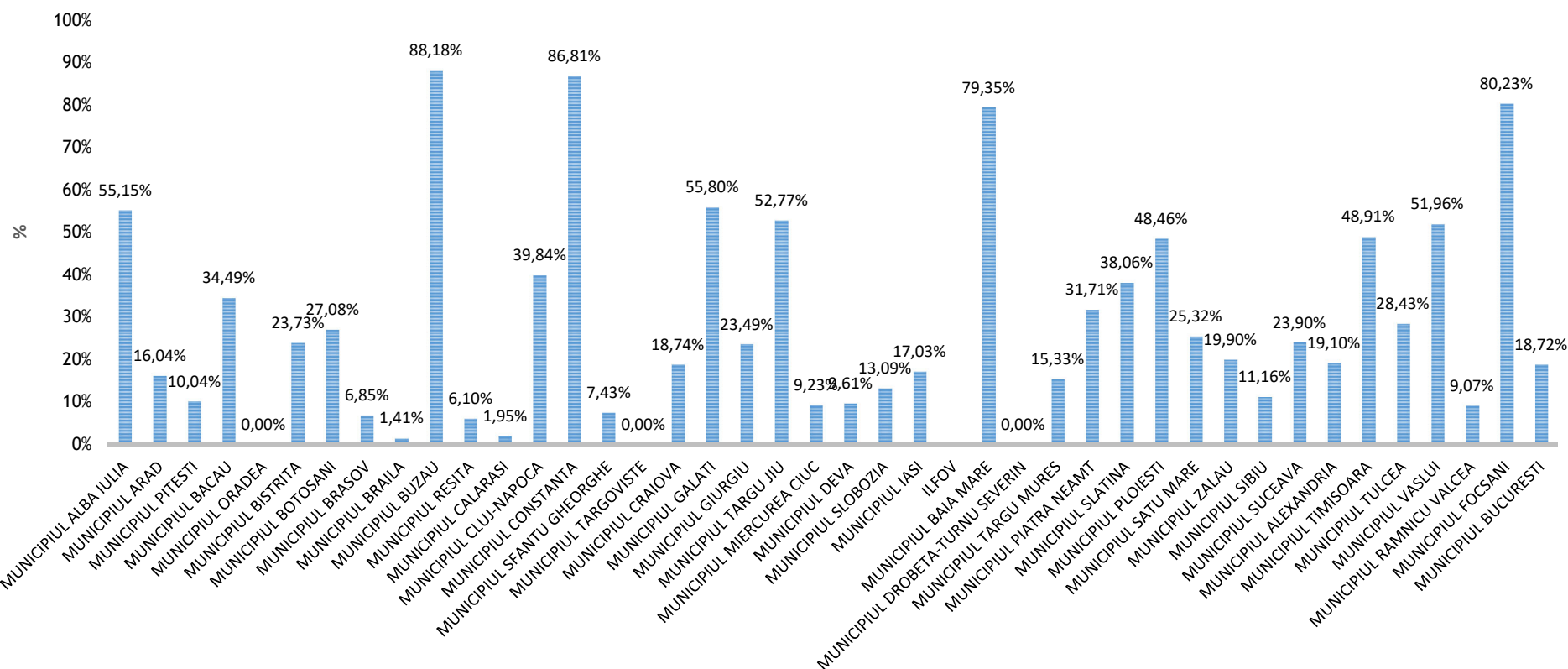

Fig. nr. 2 Sursa: Prelucrare prestator - date din raportul Consiliului Concurenței și rapoarte publice ale Curții de Conturi

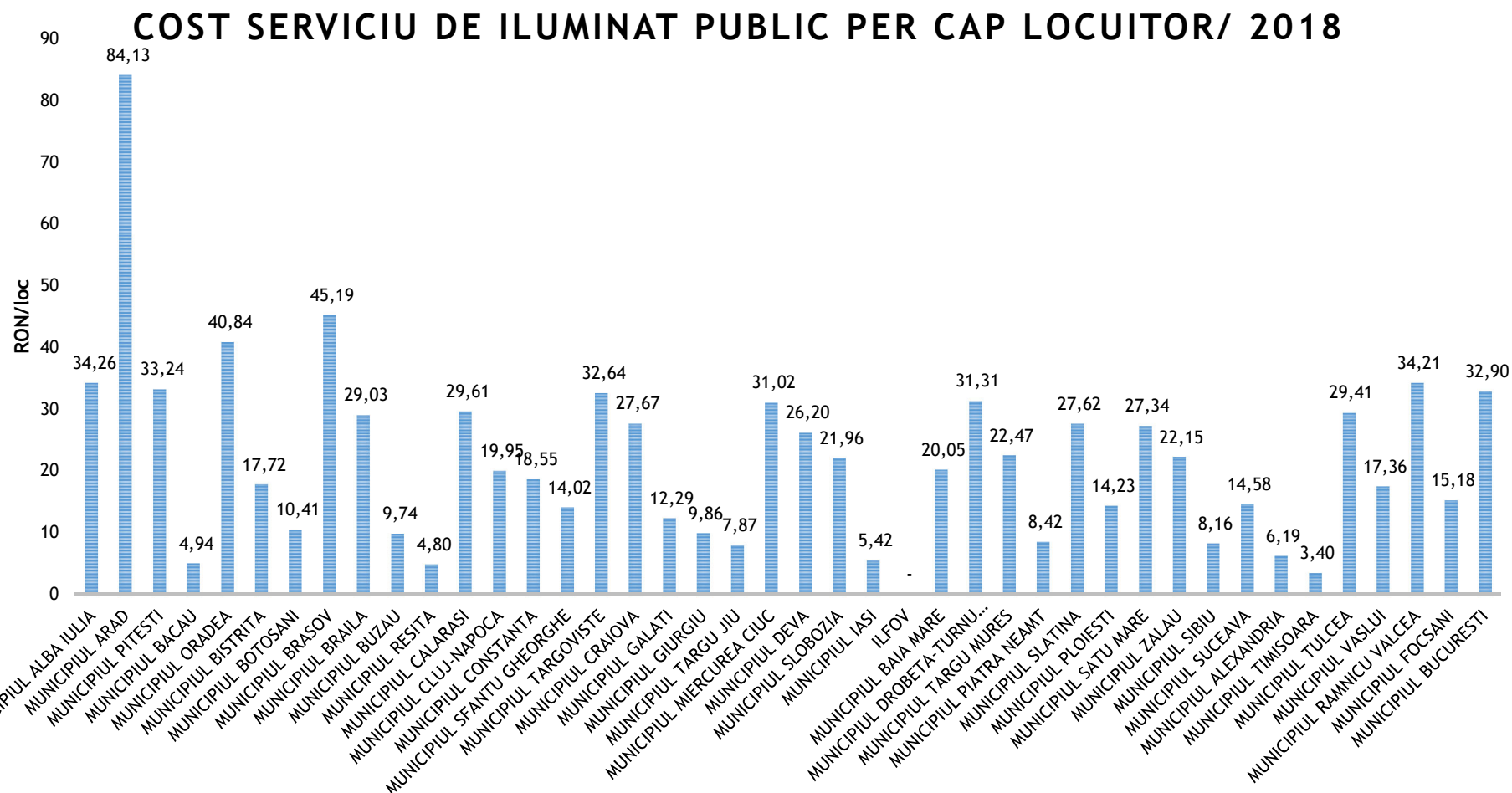

Fig. nr. 3 Sursa: Prelucrare prestator - date din raportul Consiliului Concurenței și rapoarte publice ale Curții de Conturi

ANALIZA PREȚULUI MEDIU ESTIMAT PER AIL / LUNĂ

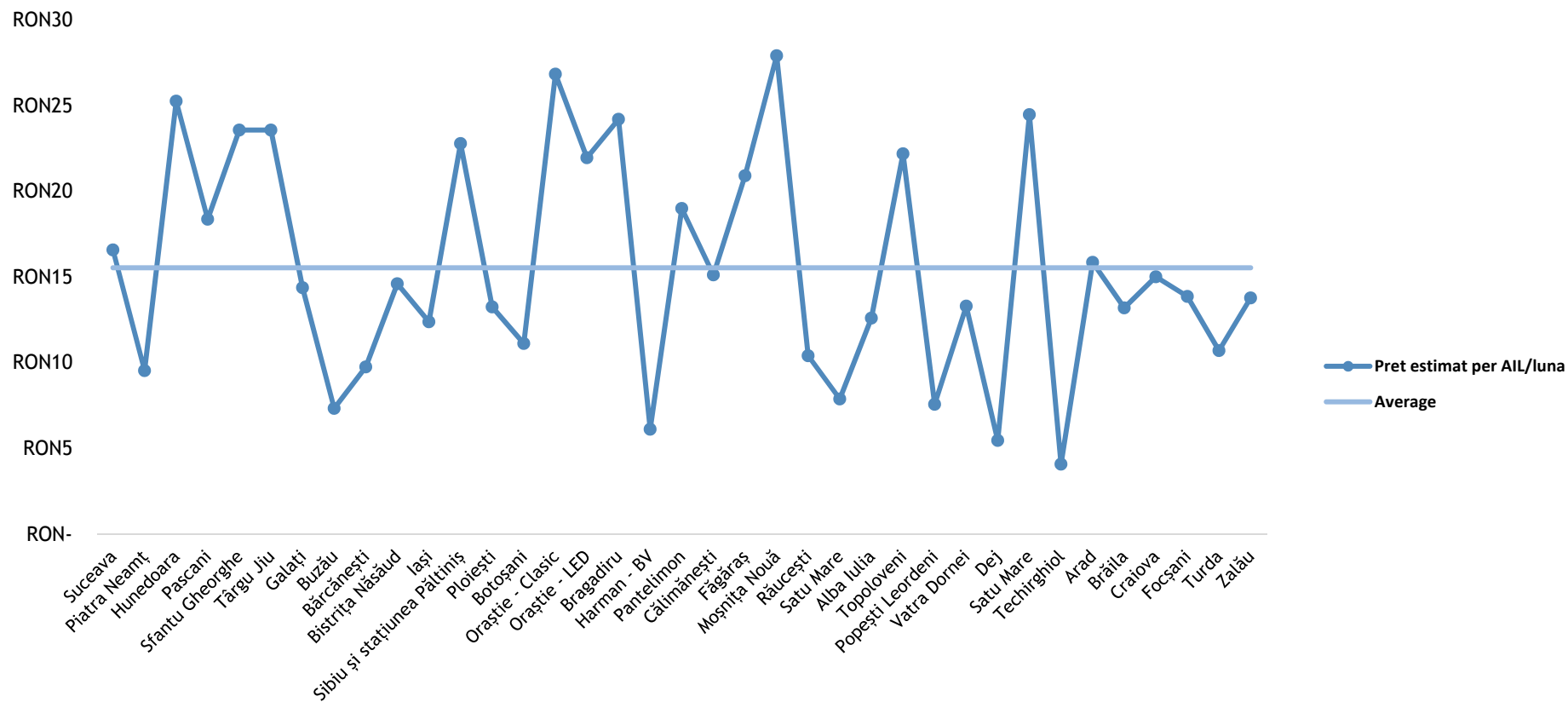

Fig. nr. 4. Sursa: Prelucrare prestator informații publice

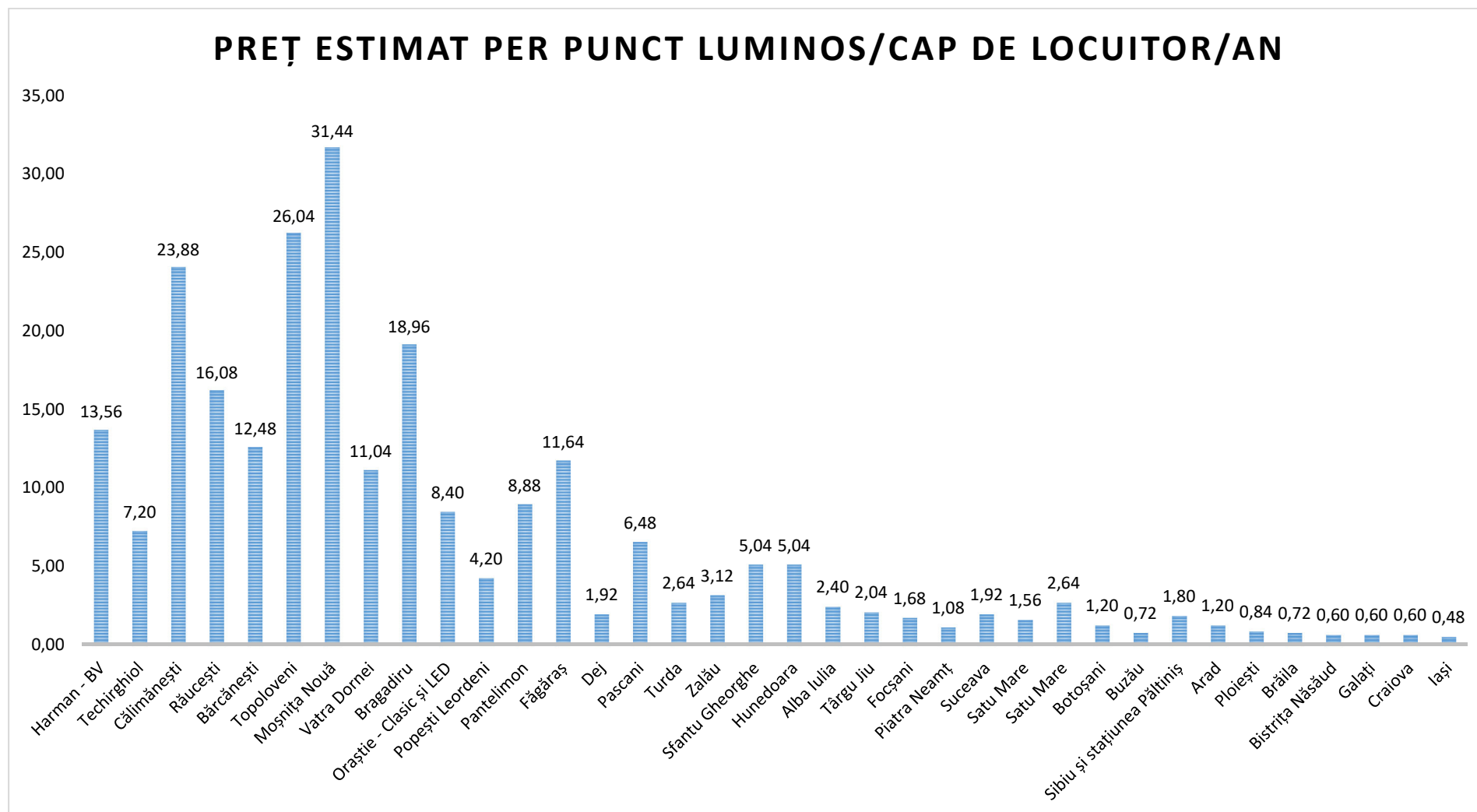

Fig. nr. 5 Sursa: Prelucrare prestator informații publice

PREȚ ESTIMAT PER PUNCT LUMINOS/CAP DE LOCUITOR/LUNĂ

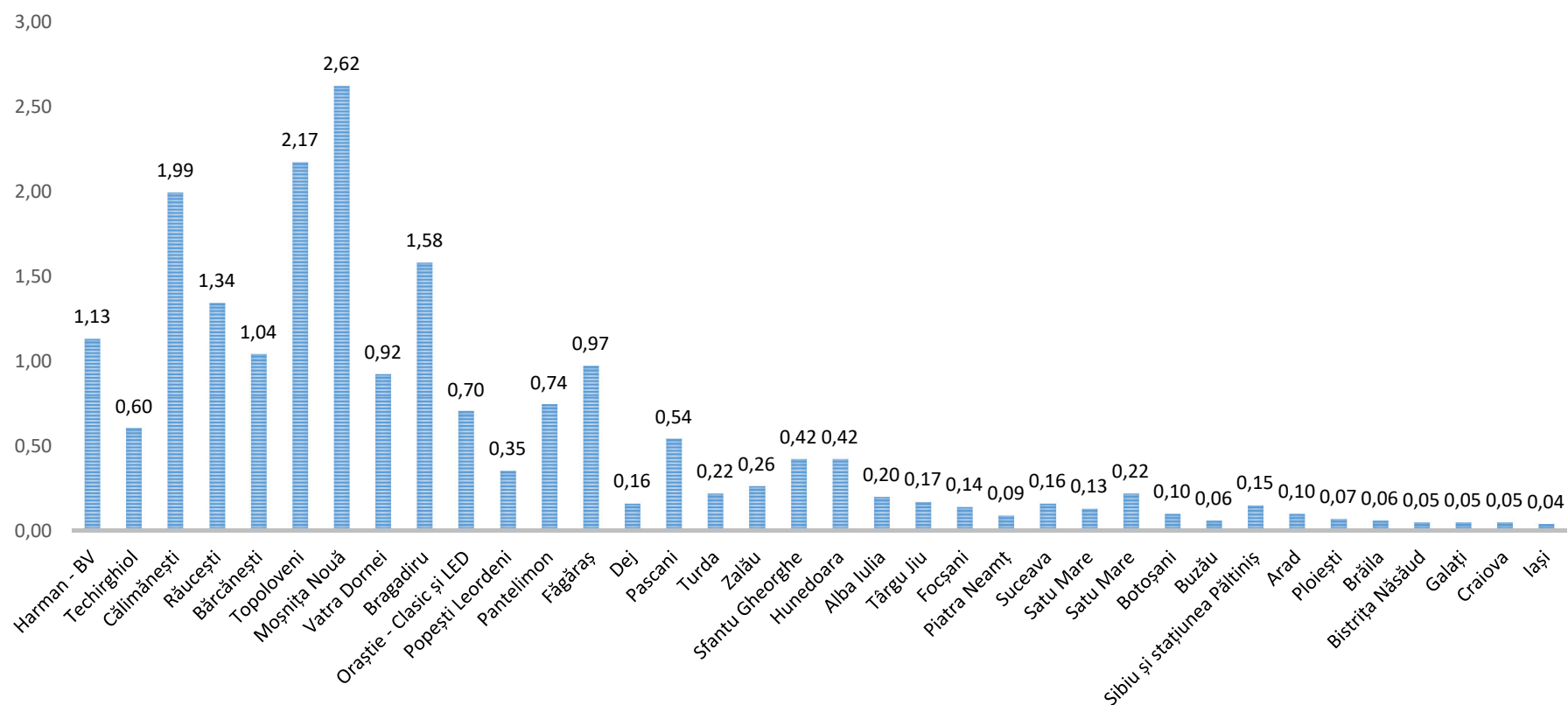

Fig. nr. 6 Sursa: Prelucrare prestator informații publice

A.1.2. Starea tehnică a sistemelor de iluminat public din România

Starea tehnică a sistemelor de iluminat public din municipiile reședință de județ

- În municipiile reședință de județ sistemele de iluminat public conțin atât elemente noi, precum aparatele de iluminat (peste 80% sunt montate după 1990), stâlpi metalici, rețele modernizate, cât și elemente vechi: aparate de iluminat cu grad de protecție redus sau cu un grad avansat de uzură, stâlpi de beton în multe cazuri comuni cu rețeaua de distribuție energie electrică, rețele vechi (în special în cazul celor subterane dintre blocuri).
- În marea majoritate, aparatele de iluminat sunt cu surse cu descărcări în vapori de sodiu.
- Iluminatul străzilor principale și, în mare parte, al celor secundare, a fost realizat conform normativelor în vigoare la data investiției.
- O mare parte din rețele, în special pe străzile secundare, sunt aeriene, în unele situații comune cu cele de distribuție, iar comanda se realizează prin fir pilot. Stâlpii acestor rețele sunt din beton.
- Există zone pe care s-au montat aparate de iluminat cu LED și, sporadic, și sisteme de telegestiune.

Starea tehnică a sistemelor de iluminat public din municipiile și orașele care nu sunt reședințe de județ

- În funcție de potențialul orașului, în cadrul SIP se regăsesc atât elemente noi, precum aparatele de iluminat (peste 70% sunt montate după 1990), stâlpi metalici, rețele modernizate, cât și elemente vechi: aparate de iluminat cu grad de protecție redus sau cu un grad avansat de uzură, stâlpi de beton în multe cazuri comuni cu rețeaua de distribuție energie electrică, rețele vechi (în special în cazul celor subterane dintre blocuri).
- În marea majoritate, aparatele de iluminat sunt cu surse cu descărcări în vapori de sodiu, dar regăsim și aparate cu surse cu descărcări în vapori de mercur sau fluorescent compacte.
- Iluminatul străzilor principale a fost realizat conform normativelor în vigoare la data investiției însă, în unele situații, pe străzile secundare sunt montate corpuri de iluminat doar din 2 în 2 stâlpi.
- Majoritatea rețelelor sunt aeriene, în unele situații comune cu cele de distribuție, iar comanda se realizează prin fir pilot. Stâlpii la aceste rețele sunt din beton. În zonele centrale există, în general, și rețele destinate strict iluminatului public.
- Există zone unde care s-au montat aparate de iluminat cu LED, însă în majoritatea cazurilor fără sisteme de telegestiune.

Starea tehnică a sistemelor de iluminat public din comune

- În funcție de potențialul comunei, în cadrul SIP se regăsesc aparate de iluminat noi, stâlpi metalici mai rar, rețele modernizate, dar și elemente vechi: aparate de iluminat cu grad de protecție redus sau cu un grad avansat de uzură, stâlpi de beton în majoritatea cazurilor comuni cu rețeaua de distribuție energie electrică, rețele vechi.
- În marea majoritate, aparatele de iluminat sunt cu surse cu descărcări în vapori de sodiu, dar regăsim și aparate cu surse cu descărcări în vapori de mercur sau fluorescent compacte.
- Iluminatul străzilor principale nu este întotdeauna realizat conform normativelor în vigoare și, în general, pe străzile secundare și câteodată și pe străzile principale, sunt montate corpuri de iluminat doar din 2 în 2 stâlpi.
- Toate rețelele sunt aeriene, comune cu cele de distribuție, iar comanda se realizează prin fir pilot. Stâlpii la aceste rețele sunt din beton. În zonele centrale (de obicei în parcuri) există, în general, și rețele destinate strict iluminatului public.
- Există zone pe care s-au montat aparate de iluminat cu LED, însă fără sisteme de telegestiune.

A.1.3. Programe de finanțare pentru modernizarea sistemelor de iluminat public

În ultimii ani, au fost disponibile fonduri nerambursabile pentru modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat public. Prin programul POR 2014-2020 acestea au fost destinate orașelor și municipiilor, iar programele disponibile prin PNDL și AFM au avut ca beneficiari atât orașe și municipii cât și comune. Cu această ocazie s-au montat și se vor monta aparate cu LED și sisteme de telegestiune în aproximativ 700-800 de localități.

„Programul privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public” derulat de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, prin Administrarea Fondului pentru Mediu are ca obiect finanțarea „în procent de maximum 90% din cheltuielile eligibile pentru modernizarea sistemelor de iluminat public prin înlocuirea corpurilor de iluminat având un consum ridicat de energie electrică cu corpuri de iluminat cu LED”. Proiectul are ca beneficiari unitățile administrativ - teritoriale la nivel național.

Finanțarea Programului se realizează din veniturile rezultate din vânzarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră încasate la Fondul pentru mediu, în limita creditelor de angajament și bugetare prevăzute cu această destinație prin bugetul anual al Fondului pentru mediu, aprobat conform legii.

Pentru anul 2020 bugetul stabilit a fost de 384 milioane de lei, iar pentru anul 2021 bugetul se ridică la suma de 800 de milioane de lei. În cadrul proiectului au fost semnate 152 contracte, dintre care 133 contracte semnate în anul 2020, în valoare

de 86.190.209,85 lei și 19 contracte semnate până în luna mai 2021, în valoare de 10.244.868,35 lei. Programul are caracter multianual și se desfășoară la nivel național.

De asemenea, în cadrul structurii Programului Operațional 2021-2027 Politica de coeziune vor exista axe de finanțare pentru modernizarea sistemelor de iluminat public, ceea ce conduce la concluzia că reglementarea economică pentru stabilirea, ajustarea și modificarea tarifelor trebuie să asigure un cadru potrivit pentru gestionarea acestor sisteme modernizate.

A.1.4 Stabilirea unei cote de profit rezonabil atunci când contractul de delegare de gestiune a serviciului de iluminat public este atribuit direct

Serviciul de iluminat public este un serviciu de interes economic general (SIEG) supus normelor referitoare la ajutorul de stat.

În cadrul proiectului cu finanțare europeană având titlul „Întărirea capacității administrative a Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice pentru reglementarea, autorizarea, evaluarea și monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice” partenerul Asociația Municipiilor din România (AMR) a realizat un Raport privind elaborarea unei proceduri de stabilire a profitului rezonabil pentru serviciile de utilități publice, respectiv pentru serviciul de iluminat public. În cadrul acestui raport a fost realizată o analiză a studiilor privind profitul rezonabil la nivel internațional și a cotei de profit a companiilor la nivel național. În cadrul aceluiași raport a fost propusă o metodologie de stabilire a profitului rezonabil pentru serviciul de iluminat public atunci când contractul de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public este atribuit în mod direct.

Raportul a avut la bază Comunicarea Comisiei intitulată Cadrul Uniunii Europene pentru ajutoarele de stat sub forma compensațiilor pentru obligația de serviciu public (2011) (Text cu relevanță pentru SEE) (2012/C 8/03) și Decizia Comisiei Europene din 20.12.2011 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general (Decizia nr. C (2011) 9380).

Potrivit actelor invocate, pentru ca atribuirea directă a unui contract privind gestionarea unui SIEG să fie compatibilă cu art. 106 alin. (2) din Tratat, o condiție esențială este aceea a compensației care nu poate fi mai mare decât ceea ce e necesar pentru a acoperi costurile destinate exclusiv gestionării serviciului de interes economic general, la care se adaugă și un profit rezonabil pentru operator.

Conform Deciziei nr. C (2011) 9380, art. 5 alin. (5) prin profit rezonabil se înțelege rata rentabilității capitalului de care ar avea nevoie, o întreprindere obișnuită, pe întreaga perioadă de atribuire, ce analizează dacă să furnizeze sau să nu furnizeze serviciul de interes economic general, ținând seama de nivelul de risc.

„Rata de rentabilitate a capitalului” reprezintă rata rentabilității interne obținută de întreprindere din capitalul pe care l-a investit, pe toată durata de valabilitate a actului de atribuire. Nivelul de risc depinde de sectorul vizat, de natura serviciului și de caracteristicile compensației.

În continuare, potrivit art. 5 alin. (6) din Decizia nr. C (2011) 9380, „Pentru a stabili ce înseamnă profit rezonabil, statele membre pot introduce criterii de stimulare legate cu precădere de calitatea serviciului prestat și de creșterea eficienței productivității. Creșterea eficienței nu trebuie să diminueze calitatea serviciului prestat. Orice beneficii legate de creșterea eficienței productivității se stabilesc în așa fel încât aceste beneficii să se repartizeze în mod echilibrat între întreprinderi și statul membru și/sau utilizatori.”

Potrivit Consiliului Concurenței, la nivel intern, profitul rezonabil reprezintă rata de rentabilitate a capitalului normată pentru sectorul de activitate respectiv și care ține seama de riscul / absența riscului suportat de către operatorul de serviciu public în virtutea intervenției autorității publice.³

În termeni economici, „profitul rezonabil poate fi definit ca nivelul profitului operațional care ar fi obținut pe o piață concurențială. Prin urmare, termenul de profit rezonabil poate fi utilizat în mod interschimbabil cu termenul de costul capitalului.”⁴

Având în vedere concluziile CJUE reținute în cauza Altmark⁵, respectiv condițiile ce trebuie îndeplinite pentru ca o compensație pentru obligația de serviciu public să nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 din tratat, actul de atribuire trebuie să prevadă în mod obiectiv și transparent parametrii pe baza cărora se calculează compensația (inclusiv profitul rezonabil) și care trebuie stabiliți în prealabil.

Potrivit pct. 57 din Comunicarea Comisiei, **„În cazul în care întreprinderii i se oferă un profit rezonabil ca parte a compensației sale, actul de atribuire trebuie, de asemenea, să stabilească criteriile pentru calcularea acestui profit.”**

Decizia nr. C (2011) 9380 reglementează și ipoteza în care nu este fezabilă utilizarea unei rate de rentabilitate a capitalului, caz în care statele membre se pot baza și pe alți indicatori ai nivelului profitului în afară de rata rentabilității capitalului pentru a stabili ce ar trebui să fie considerat un profit rezonabil, de exemplu rentabilitatea medie a capitalurilor proprii, rentabilitatea capitalului angajat, rentabilitatea activelor sau rentabilitatea vânzărilor.

Modalitatea de calcul a profitul rezonabil, ca parte componentă a compensării oferite pentru operatorii SIEG, trebuie prevăzută în mod obiectiv și transparent în actul de atribuire.

³ GHID privind conținutul actului de încredințare a serviciului comunitar de utilitate publică de transport local de călători din punct de vedere al regulilor de concurență și ajutor de stat

⁴ Concluziile - Study on the principles used to calculate the net costs of the postal USO, pct. 6.5 - p. 113

⁵ Cauza C-280/00, Altmark Trans și Regierungspräsidium Magdeburg/ Nahverkehrsgesellschaft Altmark

Pentru ipoteza în care atribuirea serviciului de interes economic general nu s-a realizat pe baza unei proceduri de achiziții publice care ar permite selecționarea ofertantului capabil să furnizeze serviciile respective la cel mai mic preț pentru comunitate (urmarea unei proceduri de achiziție publică), nivelul profitului se va stabili luând în considerare costurile pe care le-ar fi suportat o întreprindere obișnuită, bine gestionată și dotată corespunzător cu mijloacele adecvate.

În sensul Deciziei nr. C (2011) 9380, profitul este considerat rezonabil atunci când nu depășește rata de SWAP relevantă plus 100 de puncte de bază, atunci când contractul de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public nu presupune un risc pentru operator.

Potrivit Comunicării Comisiei, profitul rezonabil se calculează folosind rata rentabilității capitalului permanent de care ar avea nevoie o întreprindere tipică care analizează dacă să furnizeze sau nu serviciul de interes economic general pe întreaga durată de atribuire, ținând cont de nivelul de risc. Nivelul de risc depinde de sectorul vizat, de tipul serviciului și de caracteristicile mecanismului de compensare.

Având în vedere prevederile legale invocate se impune ca în cadrul reglementării economice a serviciilor să fie abordată și această temă importantă.

Sinteza raportului realizat de către AMR, este prezentată în Anexa nr. 1 la prezentul Raport.

A.2. Cadrul de reglementare economică a serviciului de iluminat public din statul ales ca model - Franța - și evaluarea aspectelor care se pot implementa în sistemul românesc

A.2.1. Cadrul legal al serviciului de iluminat public în Franța

În legislația franceză nu există un cadru legal special dedicat serviciului de iluminat public. Serviciul de iluminat public reprezintă una dintre componentele puterii poliției primarului, acesta fiind autoritatea de poliție administrativă a municipalității.

Legislația franceză nu impune o obligație generală și absolută a iluminatului public, sarcina să asigure un echilibru echitabil între obiectivele de economisire a energiei și cele de securitate în cadrul comunității revenind primarului. Astfel, condițiile de funcționare a iluminatului public trebuie să facă obiectul unui decret al primarului în ceea ce privește temporalitatea (în sensul de perioadă de funcționare: de exemplu, oprirea parțială nocturnă într-o perioadă stabilită, modularea puterii - a intensității luminoase) și în funcție de perimetrele în cauză (de exemplu cartier / cătun / tip de drum / stradă).

Standardele tehnice aplicabile serviciului de iluminat în Franța

- Standardul NF EN 13-201 NF EN 13-201 (revizuirea 2015/2016) este singurul reper în ceea ce privește cerințele de performanță, asistență la dimensionarea instalațiilor de iluminat stradal și selecția claselor de drum, care urmărește și optimizarea performanței energetice.
- Standardul XP X90-013 (2011) definește o metodă pentru minimizarea disconfortului nocturn cauzat de lumina care emană direct din sursele de lumină spre cer sau este reflectată de sol și se referă la proiecte de iluminat exterior pentru construcții noi sau renovarea instalațiilor existente.
- Standardul NF C17-200 (revizuire 2016) definește regulile pentru proiectarea și construcția instalațiilor electrice exterioare în vederea asigurării siguranței oamenilor și a bunurilor.
- Standardul NF C15-100 (2005) se referă la instalațiile electrice de joasă tensiune.
- Standardul NF C18-510 (2012) enumeră regulile privind operațiunile la lucrările și instalațiile electrice într-un mediu electric, precum și prevenirea riscurilor electrice.

De asemenea, în Franța este în vigoare *Decretul privind prevenirea, reducerea și limitarea poluării luminoase*, care are ca scop stabilirea cerințelor tehnice privind proiectarea și funcționarea instalațiilor de iluminat exterior.

În Franța, mai multe municipalități se pot reuni și pot delega gestiunea serviciilor publice către syndicate specializate. În timp ce responsabilitatea pentru iluminatul public rămâne în continuare, în primul rând, la nivelul municipalităților (70%), există o distribuție a gestiunii între intercomunalități și syndicate într-un procent mai mare de 25%. Acest transfer de responsabilități pentru gestionarea serviciului de iluminat public progresează constant, indiferent de mărimea orașelor.

Gestiunea serviciilor de utilitate publică în Franța poate fi directă, delegată sau mixtă. Modalitatea de gestionare predominantă în materie de iluminat public este gestiunea directă de către municipalități sau grupările acestora, respectiv intercomunalități.

A.2.2.Tarifarea. Categoriile de costuri pentru serviciul de iluminat public din Franța

○ Costul exploatării

Costul exploatării unui sistem de iluminat este de obicei redus la costul întreținerii unui punct luminos (O&M). În general, acesta este între 15 și 30 de euro pe an, fără a lua în calcul consumul de energie electrică și în funcție de serviciile incluse în funcționarea sa. Costul întreținerii poate include georeferențierea structurilor, cheltuielile de întreținere și exploatare și asigurarea sistemului de iluminat public. Acest tarif este parțial sau complet forfetar și ia în considerare toate instalațiile unui sistem, respectiv felinare, suporturi, tablouri, cutii de aprindere, de distribuție, etc.

Costul serviciului de „întreținere a iluminatului public” nu include nicio lucrare de investiții (înlocuirea echipamentului: felinare, suporturi), nici de funcționare în urma unei intervenții corective (repararea felinarelor, cablurilor). Cheltuielile de consum de energie electrică pot fi incluse în acest serviciu.

○ Structura costurilor aferente serviciului de iluminat public

După cum s-a menționat, serviciul de iluminat public poate include:

- întreținerea și renovarea rețelei de iluminat;
- reparații majore la infrastructură;
- lucrări de extindere și îmbunătățire a infrastructurilor;
- furnizarea energiei electrice și managementul contractului de furnizare a energiei electrice.

Atunci când prestarea serviciului este externalizată, structura costurilor pentru furnizarea iluminatului public depinde de sfera sarcinilor incluse în acesta:

- atunci când serviciul include furnizarea de energie electrică, în structura costurilor este justificată luarea în considerare a costurilor furnizării energiei electrice;
- atunci când contractul include mentenanța rețelei de iluminat, în structura costurilor este justificată luarea în considerare în special a costurilor pentru achiziționarea de articole noi (bec, stâlp etc.) și a costurilor de instalare;
- atunci când contractul include lucrări de extindere și îmbunătățire, structura costurilor trebuie să ia în considerare costurile de cercetare și dezvoltare (de exemplu, în dezvoltarea unui sistem inteligent de iluminat) și costurile majore de construcție (săparea pentru instalarea liniilor îngropate, conexiunea la rețeaua de distribuție, etc.);
- atunci când serviciul include o prefinanțare privată furnizată de operator, structura costurilor se justifică luarea în considerare a costurilor de finanțare.

Atunci când se determină costul global al serviciului de iluminat public - pentru a determina, de exemplu, remunerația operatorului pentru performanța serviciului de iluminat public - este justificată luarea în considerare a amortizării investiției.

A.2.3. Modelul francez - evaluarea aspectelor care se pot implementa în sistemul românesc

Instituția delegării de gestiune a serviciilor publice locale din dreptul românesc este preluată din dreptul francez. Atât în Franța, cât și în România, serviciul de iluminat public este în competența autorităților publice locale.

Astfel cum dreptul francez permite transferul de competență de la municipalități către o instituție publică de cooperare intercomunitară sau un sindicat, și dreptul național prevede posibilitatea ca autoritățile competente să își exercite competența legală privind asigurarea serviciilor de utilități publice prin intermediul unor asociații de dezvoltare comunitară.

Din punct de vedere tehnic, modelul francez poate fi un model de urmat de către România, ținând cont de faptul că prestarea serviciului de iluminat public din Franța:

- (i) se efectuează cu respectarea unor standarde tehnice de iluminat performante,
- (ii) este concentrată pe economiile de energie ce decurg din progresele tehnologice legate de sursele de lumină, modularea iluminatului (orare, intensitate etc.),
- (iii) se efectuează și prin contracte de performanță energetică pentru lucrări de iluminat și întreținere a iluminatului public, și
- (iv) se concentrează pe evaluarea potențială a instalațiilor prin posibila lor deschidere la utilizări digitale operate de terți.

Din punct de vedere al tarifării serviciului de iluminat public, nu există o reglementare economică care să definească modul în care se stabilesc, ajustează și/sau se modifică tarifele. Totuși sistemul francez, în ceea ce privește întreținerea

serviciului de iluminat public, se bazează pe tariful pe punct luminos, care include toate tipurile de cheltuieli aferente nivelului de serviciu prestat.

Un aspect care trebuie luat în considerare este acela că sistemul francez pune accent pe inventarierea patrimoniului, iar costul serviciului se determină pe baza costului unitar pe punct luminos identificat. Inventarierea luminotehnică și economică a tuturor elementelor sistemului de iluminat permite ulterior stabilirea și programarea exactă a necesităților de întreținere și investiții.

Costul per punct luminos reprezintă costul exploatării întregului sistem de iluminat public împărțit la numărul de puncte luminoase (aparate de iluminat).

Din sistemul francez se recomandă implementarea în reglementarea economică privind tariful activităților specifice serviciului de iluminat public (următoarele aspecte care vor genera îmbunătățirea performanței sistemelor de iluminat public):

- atunci când serviciul include o prefinanțare privată furnizată de operator, structura costurilor se justifică cu luarea în considerare a costurilor de finanțare;
- tariful per punct luminos - costul exploatării întregului sistem de iluminat public împărțit la numărul de puncte luminoase din sistem.

A.3. Analiza ordinului președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 și aplicarea sa în practica Unităților Administrativ Teritoriale, modificări și completări preconizate

A.3.1 Analiza aplicării în practică a Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007

Pentru a contura situația actuală și a reflecta cum sunt aplicate prevederile Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. în practică, am analizat un eșantion de 38 documentații de atribuire pentru atribuirea contractelor de delegare de gestiune a serviciului de iluminat public, publicate în SEAP, în perioada cuprinsă între februarie 2011 - 2020, publicate la nivelul municipiilor, orașelor și comunelor.

Analiza indică următoarele aspecte:

- **1. Ajustarea și modificarea valorii activităților serviciului de iluminat public se aplică într-un mod neunitar de către autoritățile publice locale datorită unor prevederi legale diferite din materia achizițiilor publice și a concesiunilor de servicii față de prevederile Legii nr. 51/2006 și ale Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 în privința termenului de "ajustare".**
 - există situații în care în documentațiile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii se indică alte formule de ajustare față de cea prevăzută în Ordinul Președintelui A.N.R.S.C nr. 77/2007 sau se indică pentru ajustare formulele de la modificarea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public prevăzute la articolele 14 și 15 din Ordin. Numai în 50 % dintre documentațiile de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public se prevede formula de ajustare prevăzută de Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 (**Fig. nr. 6**).

Formula de ajustare prevăzută în CS/contract este cea prevăzută în Ordinul ANRSC nr. 77/2007 ?

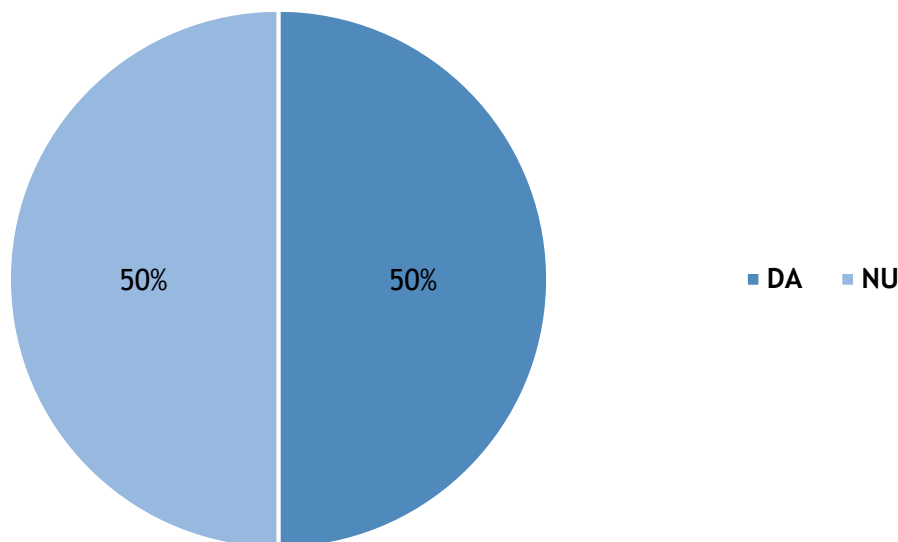

Fig. nr. 6 Sursa: prelucrare prestator informații publice

- aplicarea de către autorități, în mod diferit a condițiilor ce trebuie îndeplinite pentru ajustarea prețului contractului, în funcție de prevederile aplicate (Legea nr. 51/2006 sau Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice).

Prevederile din legislația achizițiilor publice intrată în vigoare în anul 2016 utilizează termenul de "ajustare" în mod diferit față de prevederile Ordinului Președintelui A.N.R.S.C., după cum se poate observa în tabelul nr. 1.

Legislația privind achizițiile publice și concesiunilor de lucrări și de servicii, tratează ajustarea prețului unui contract în contextul modificării valorii contractului.

Noțiunea de ajustare a prețului contractului se aplică și atunci când au loc modificări legislative și în situațiile în care apar alte modificări în structura costurilor care stau la baza formării prețului contractului.

Legislația privind serviciul de iluminat public, reglementează două noțiuni, cea de ajustare a prețurilor și tarifelor și cea de modificare a prețurilor și tarifelor.

Se observă că modificările legislative apărute pe parcursul derulării contractului care duc la creșterea cheltuielilor oferite pot determina o *modificare* a tarifelor și nu o *ajustare a tarifelor* ca în cazul prevederilor legislației achizițiilor publice.

AJUSTARE PREȚ CONTRACT ACHIZIȚII PUBLICE - LEGEA NR. 98/2016 CONCESIUNI - LEGEA NR. 100/2016		AJUSTARE și MODIFICARE PREȚURI ȘI TARIFE SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE LEGEA NR. 51/2006, ORDINUL 77/2007	
Legea nr. 98/2016	Art. 221 alin. (1) lit. a) Contractele de achiziție publică/Acordurile-cadru pot fi modificate, fără organizarea unei noi proceduri de atribuire, în următoarele situații: a) <i>atunci când modificările, indiferent de valoarea acestora, au fost prevăzute în documentele achiziției inițiale sub forma unor clauze de revizuire clare, precise și fără echivoc, care pot include clauze de revizuire a prețului.</i>	Legea nr. 51/2006	Art. 2 lit p) <u>ajustarea</u> prețurilor și tarifelor ca fiind operațiunea de corelare a nivelurilor prețurilor și tarifelor stabilite anterior, <u>cu evoluția generală a prețurilor și tarifelor din economie</u>, pe baza metodologiei de calcul al nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritatea de reglementare competentă. Art. 2 lit. r) <u>modificarea</u> prețurilor și tarifelor - operațiunea de corelare a nivelurilor prețurilor și tarifelor stabilite anterior, aplicabilă <u>în situațiile în care intervin schimbări în structura costurilor</u> care conduc la recalcularea prețurilor și tarifelor, pe baza metodologiei de calcul al structurii și nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritatea de reglementare competentă.
HG nr. 395/2016	Art. 164 (1) În condițiile art. 221 din Lege, pe parcursul îndeplinirii contractului, prețul poate fi ajustat prin actualizare în cazul în care pe piață au apărut anumite condiții, în urma cărora s-a constatat creșterea/diminuarea indicilor de preț pentru elemente constitutive ale ofertei, al căror efect se reflectă în creșterea/diminuarea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului. (2) Pentru a se respecta principiul transparenței, posibilitatea de ajustare a prețului trebuie să fie precizată atât în documentația de atribuire, cât și în	Legea nr. 51/2006	Art. 29 alin. 11 lit. (j) Contractul de delegare de gestiune cuprinde în mod obligatoriu clauze referitoare la regulile, principiile și / sau formulele de ajustare și modificare a acestora.

contractul care urmează să fie încheiat, prin clauze speciale în acest sens.

(3) Autoritatea contractantă precizează atât în documentația de atribuire, cât și în contractul de achiziție publică/acordul-cadru, modul concret de ajustare a prețului, indicii care vor fi utilizați, precum și sursa informațiilor cu privire la evoluția acestora, cum ar fi buletine statistice sau cotații ale burselor de mărfuri.

(4) În condițiile art. 221 alin. (1) lit. e) din Lege, ajustarea prețului, fără a fi îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (2) și (3), este aplicabilă direct în cazul în care au loc modificări legislative sau au fost emise de către autoritățile locale acte administrative care au ca obiect instituirea, modificarea sau renunțarea la anumite taxe/impozite locale, al căror efect se reflectă în creșterea/diminuarea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului.

(5) În orice situație, prețul contractului poate fi ajustat doar în măsura strict necesară pentru acoperirea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului.

(6) Modul de ajustare a prețului contractului de achiziție publică nu trebuie să conducă în niciun caz la schimbarea rezultatului procedurii de atribuire, prin anularea sau diminuarea avantajului competitiv pe baza căruia contractantul respectiv a fost declarat câștigător în urma finalizării respectivei proceduri, cu excepția cazului prevăzut la alin. (5).

(7) Autoritatea contractantă are dreptul să includă clauze de ajustare/revizuire a prețului, în conformitate cu prevederile alin. (3), pentru contractele care se derulează pe o perioadă ce depășește 6 luni.

(8) Autoritatea contractantă este obligată să includă clauze de ajustare/revizuire a prețului, în conformitate cu prevederile alin. (3), pentru contractele care se derulează pe o perioadă ce depășește 24 luni.

Instrucțiunea ANAP nr. 1/2021	Ajustarea prețului contractului Art. 12 (1) Autoritatea/Entitatea contractantă are obligația de a introduce în contractul din documentația de atribuire o clauză de revizuire a prețului contractului, cât mai bine adaptată la complexitatea contractului și la elementele componente ale prețului oferat, atunci când durata contractului depășește 24 de luni, dacă nu există o altă prevedere legală care să stabilească o perioadă mai scurtă de 24 de luni; totodată, în cadrul clauzei de revizuire se vor menționa, după caz, și momentul de la care ajustarea devine aplicabilă, și frecvența de ajustare în funcție de calendarul de plăți. (2) În scopul aplicării acestei clauze, prin durata de derulare a contractului se înțelege durata de furnizare a bunurilor / prestare a activităților contractului/ execuție a lucrărilor, fără a se lua în considerare eventualele perioade de garanție incluse în contract. (3) Clauza de revizuire poate lua în considerare indicii de costuri valabili la data de referință și se poate aplica de la începutul implementării contractului. (4) Ajustarea prețului contractului în baza unei clauze expres prevăzute în documentele achiziției reprezintă expresia unei acțiuni de aplicabilitate directă și nemijlocită a clauzelor contractului, care se realizează în baza prevederilor art. 221 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 98/2016, respectiv ale art. 236 alin. (1) din Legea nr. 99/2016, având în vedere evoluția indicilor de preț pentru elemente constitutive ale ofertei, al căror efect se reflectă în creșterea/diminuarea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului; indicii de ajustare se pot exprima, de exemplu, și sub forma unor indici de cost, prețuri de referință sau a evoluției cursului valutar și, în orice caz, vor fi stabiliți de instituții sau	Ordinul nr. 77/2007	Art. 4 lit. c) • <u>ajustarea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public</u> este definită ca fiind operațiunea de analiză a nivelului existent al valorii pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public și a structurii elementelor de cheltuieli, potrivit normelor metodologice elaborate și aprobate de autoritatea de reglementare competentă, <u>prin care se asigură corelarea nivelului valorii activităților serviciului de iluminat public stabilit anterior cu evoluția generală a prețurilor și tarifelor din economie;</u> Art. 4 lit. l) • <u>modificarea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public</u> - operațiunea de analiză a nivelului existent al valorii pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public și a structurii acestora, potrivit normelor metodologice elaborate și aprobate de autoritatea de reglementare competentă, aplicabilă <u>în situațiile în care intervin schimbări majore în structura costurilor</u> care conduc la recalcularea valorii existente. Art 12 (1) Valoarea activităților specifice serviciului de iluminat public se poate ajusta, la solicitarea operatorilor, în raport cu evoluția indicelui prețurilor de consum sau a altui parametru de ajustare, prevăzut în contractul de delegare a gestiunii, în baza cererilor de ajustare, însoțite de documentația de fundamentare. Art 12 (2) Nivelul rezultat al valorii aferente activităților specifice serviciului de iluminat public nu poate depăși nivelul actual ajustat cu indicele de creștere al parametrului de ajustare.
---	--	---------------------------------------	---

autorități publice sau de alte organizații care au fost autorizate prin lege să stabilească astfel de indici.

(5) Orice ajustare a prețului contractului, conform modalității de calcul prevăzute în clauza de revizuire, va avea la bază indicii de ajustare definiți în contract de către autoritatea/entitatea contractantă pentru care se va preciza sursa, ponderea și încadrarea în formula de ajustare.

(6) Autoritatea/Entitatea contractantă, în funcție de natura și complexitatea contractului, precum și în funcție de elementele componente ale prețului oferat, atunci când introduce clauze de revizuire a prețului, se asigură de respectarea următoarelor reguli în definirea formulei de ajustare:

- a) ajustarea ține cont de evoluția indicilor prețurilor care reprezintă componentele esențiale de cost într-o anumită perioadă (denumită perioada curentă) față de perioada anterioară (denumită perioada de raportare);
- b) indicii selectați trebuie să corespundă sau să fie specifici elementului de preț care urmează să fie ajustat, respectiv nu se folosesc indici de ajustare care cuprind în metodologia de calcul și alte elemente decât cele strict legate de elementul de preț avut în vedere pentru ajustare atunci când există indici specifici, exclusiv dedicați elementului de cost respectiv;
- c) ponderea alocată indicilor reflectă structura estimată a costurilor contractului.

(7) Alegerea indicilor utilizați pentru ajustare dintre cei calculați în statistici oficiale naționale trebuie să respecte următoarea procedură/următorii pași:

- a) se alege indicele de preț aferent domeniului / producției industriale pentru activitățile CAEN din care fac parte produsele / serviciile / activitățile respective; pentru exemplificare: (i) în cazul contractelor de lucrări civile unde o pondere importantă o reprezintă structurile din beton armat,

Art 12 (3) Nivelul valorii activităților specifice serviciului de iluminat public se determină avându-se în vedere influențele reale primite în costuri, ca urmare a evoluției prețurilor și tarifelor din economie.

Art. 12 (4) Fundamentarea costurilor fiecărei activități în parte se face pe baza cheltuielilor materiale, cheltuielilor salariale și a cheltuielilor operaționale.

Art 12 (5) În cazul ajustării valorii activităților specifice serviciului de iluminat public, structura cheltuielilor și a veniturilor este prezentată în anexa nr. 2.

Art 13 Ajustarea valorii pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public se face potrivit formulei:

$V1 = V0 + \Delta v$, unde:

V1 - valoarea ajustată a activităților specifice serviciului de iluminat public;

V0 - valoarea actuală a activităților specifice serviciului de iluminat public;

Δv - creșterea valorii aferente activităților specifice serviciului de iluminat public;

$v = (\Delta ct + \Delta ct \times r\%)$, unde:

Δct - creșterea cheltuielilor totale ca urmare a ajustărilor intervenite în costuri;

$r\%$ - cota de profit.

Art 14 (1) Valoarea activităților specifice serviciului de iluminat public se poate modifica în următoarele situații:

- a) la modificarea majoră a costurilor, determinată de realizarea modernizării sistemului de iluminat public, în vederea îmbunătățirii calitative a serviciului de iluminat public;

- b) la modificările determinate de prevederile legislative care conduc la creșterea cheltuielilor

indicele producției industriale ce poate fi utilizat pentru ajustare este "Fabricarea betonului - CAEN 2362"; (ii) pentru un contract de furnizare de articole de papetărie se poate utiliza indicele producției industriale aferent cod CAEN 1723 "Fabricarea articolelor de papetărie"; (iii) pentru un contract de servicii de proiectare nu există un indice specific, exclusiv dedicat serviciilor de proiectare, și trebuie utilizat un indice de pe o ramură mai generală, disponibil în statisticile naționale oficiale;

b) în cazul în care nu există indici de preț stabiliți strict și exclusiv pentru obiectul contractului respectiv/elementul de cost care se ajustează se utilizează indicele de preț din ramura generală de activitate (de exemplu, în cazul serviciilor de proiectare, indicele ce poate fi utilizat este cel aferent categoriei serviciilor cu cod CAEN 71 "Activități de arhitectură și inginerie; activități de testări și analiză tehnică"); se poate observa că acest indice conține și alte activități decât cele de proiectare, motiv pentru care nu a fost utilizat în cadrul pasului prevăzut la lit. a);

c) în cazul în care nu se pot identifica indici relevanți conform celor prezentate la pașii prevăzuți la lit. a) și b) se va utiliza, de exemplu, indicele prețului producției industriale pentru domeniul construcțiilor, indicele prețului de consum pentru servicii, după caz, sau indicele prețului de consum pentru mărfuri / produse; alternativ, autoritatea / entitatea contractantă poate utiliza în vederea ajustării, în această situație, evoluția indicelui prețurilor de consum (general) sau a ratei inflației între data de referință și momentul ajustării; pentru ajustarea unor valori utilizând indicele prețurilor de consum (IPC), formula poate fi $A = \text{suma inițială de actualizat} \times \text{IPC}/100$ sau $B = \text{suma inițială de actualizat} \times \text{rata}$

materiale, a cheltuielilor cu protecția mediului și a cheltuielilor de securitate și sănătate a muncii.

Art 14 (2) În cazul modificării valorii activităților specifice serviciului de iluminat public, structura cheltuielilor și a veniturilor este prezentată în anexa nr. 2.

Art. 14 (3) Fundamentarea costurilor fiecărei activități în parte se face pe baza cheltuielilor materiale, cheltuielilor salariale și a cheltuielilor operaționale.

Art. 15

Modificarea valorii pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public se face potrivit formulei:

$V1 = V0 + \Delta v$, unde:

V1 - valoarea modificată a activităților specifice serviciului de iluminat public;

V0 - valoarea actuală a activităților specifice serviciului de iluminat public;

Δv - creșterea valorii aferente activităților specifice serviciului de iluminat public;

$\Delta v = (\Delta ct + \Delta ct \times r\%)$, unde:

ct - creșterea cheltuielilor totale ca urmare a modificărilor intervenite în costuri;

r% - cota de profit.

inflației + suma inițială de actualizat; în cazul utilizării altor indici decât indicii prețurilor de consum (IPC), formula se va ajusta corespunzător.

(8) În aplicarea prevederilor alin. (6) lit. b), în cazul contractelor de lucrări care se află sub incidența prevederilor H.G. nr. 1/2018 se folosește pentru ajustare una dintre formulele prevăzute în acest act normativ (introduse mai jos); în cazul contractelor de lucrări pentru care nu există obligația respectării prevederilor H.G. nr. 1/2018, acestea pot fi utilizate și adaptate, inclusiv prin eliminarea și/sau adăugarea unor elemente de cost specifice în raport cu natura contractului.

$An = av + m * Mn/Mo + f * Fn/Fo + e * En/Eo$,
unde:

- "**An**" este coeficientul de ajustare care urmează a fi aplicat valorii de contract estimate pentru lucrările realizate în luna "n";
- "-**av**" este un coeficient fix și reprezintă valoarea procentuală a plății în avans față de Prețul Contractului;
- "-**m**", "**f**", "**e**" sunt coeficienți care reprezintă ponderea estimată a fiecărui element relevant de cost în execuția Lucrărilor. Elementele de cost reprezintă resurse relevante cum ar fi forța de muncă, utilaje și materiale;
- - "**Fn**", "**En**", "**Mn**" sunt indicii curenți de preț/cost sau prețurile de referință pentru luna „n”;
- "**Lo**", "**Eo**", "**Mo**" sunt indicii de preț/cost de bază sau prețurile de referință.

Sau

$An = av + (1 - av) * Ln/Lo$, unde:

- "**An**" este coeficientul de ajustare care urmează a fi aplicat valorii de contract estimate pentru lucrările realizate în luna "n" [sume aferente pct. (a) din

	subclauza 50.1 (Situația de lucrări), exclusiv lucrările evaluate pe baza costului sau a prețurilor curente]; - "av" este valoarea procentuală a plății în avans față de prețul contractului; - "In" este indicele de cost în construcții - total publicat de Institutul Național de Statistică în Buletinul Statistic de Prețuri, la tabelul 15, aplicabil la data cu 60 de zile înainte de ultima zi a lunii "n". Se va preciza explicit momentul din an pentru a identifica valoarea aplicabilă a acestui indice; - "Io" este indicele de cost în construcții - total aplicabil la data anterioară cu 30 de zile față de termenul-limită de depunere a ofertelor. Dacă nu a existat un asemenea termen (de exemplu, în cazul unui contract atribuit ca urmare a unei proceduri de negociere fără publicarea unui anunț de participare), data de raportare va fi data semnării contractului.		
Legea nr. 100/2016	Art. 101 Contractele de concesiune pot fi modificate, atunci când modificările au fost prevăzute în documentele inițiale ale concesiunii sub forma unor clauze de revizuire a valorii clare, precise și fără echivoc.		

Tabelul nr. 1 Analiză legislativă (legislația achizițiilor publice și Ordinul Președintelui A.N.R.S.C.) în privința utilizării termenului de "ajustare"

- Unele autorități aplică prevederile legislației achizițiilor publice cu prioritate față de prevederile Legii nr. 51/2006, și ale Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 deși acestea din urmă reprezintă prevederi speciale în materie.
 - Terminologia utilizată de către autoritățile publice locale în documentațiile de atribuire a contractelor de delegare de gestiune este una neunitară, folosindu-se adeseori termenii de "Tarife", "Valori", "Prețuri unitare", "Prețuri"
- **2. Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 nu se aplică în toate cazurile în ceea ce privește stabilirea valorii activităților serviciului de iluminat public**
- Având în vedere că modul de fundamentare a valorii investițiilor din fondurile publice este reglementat de HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor / proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice și de Ordinul emis de Ministerul Lucrărilor Publice Transporturilor și Locuinței nr. 1568/2002 pentru aprobarea reglementării tehnice "Ghid privind elaborarea devizelor la nivel de categorii de lucrări și obiecte de construcții pentru investiții realizate din fonduri publice", indicativ P 91/1-02, autoritățile publice locale solicită prezentarea a două modalități de fundamentare pentru modernizarea sistemului de iluminat public, respectiv odată pe baza Fișei de Fundamentare din Anexa nr. 1 a Ordinului Președintelui ANRSC 77/2007 și odată pe baza structurii de deviz prevăzute de legislația specifică investițiilor realizate din fondurile publice.

Un procent de 81 % din documentațiile de delegare de gestiune a serviciului de iluminat public analizate, nu solicită fundamentarea valorilor activităților serviciului de iluminat public potrivit Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 (**Fig. nr. 7**).

Detaliat, analiza indică faptul că 23 % dintre documentații fac referire la prevederile Ordinului dar solicită prezentarea unei alte structuri a cheltuielilor pentru activitățile de întreținere a sistemului de iluminat public, pe structură de deviz de lucrări, 9 % solicită o dublă fundamentare a valorii activităților serviciului de iluminat public, 57 % solicită fundamentare doar pe structură de deviz pe categorii de lucrări și doar 11% solicită fundamentarea valorii pe baza Anexei 1 a Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 (**Fig. nr. 8**).

SE SOLICITĂ FUNDAMENTAREA VALORILOR ACTIVITĂȚILOR SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC POTRIVIT ORDIN ANRSC NR. 77/2007 ?

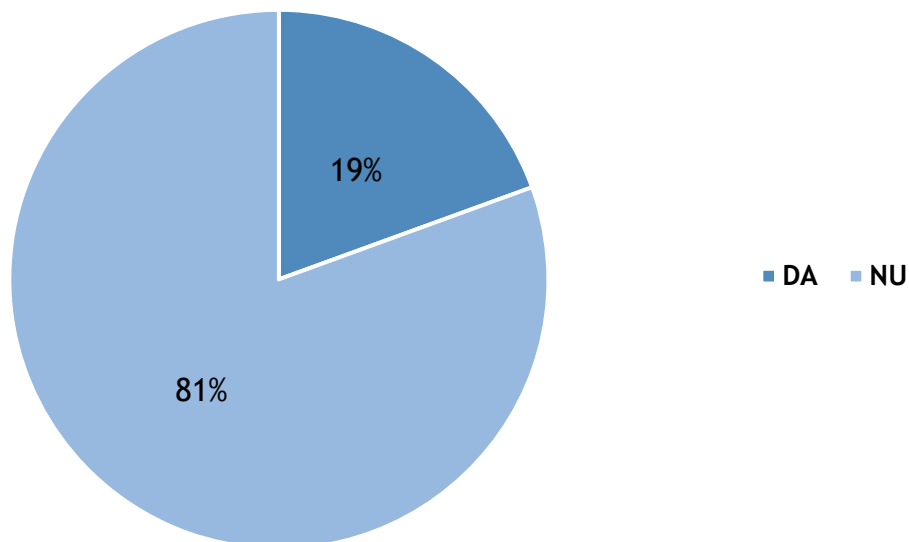

Fig. nr. 7 Sursa prelucrare prestator informații publice

SE SOLICITĂ DUBLĂ JUSTIFICARE, RESPECTIV ATÂT PE BAZA ORDINULUI CÂT ȘI PE BAZA DE NORME INDICATORI DE DEVIZ?

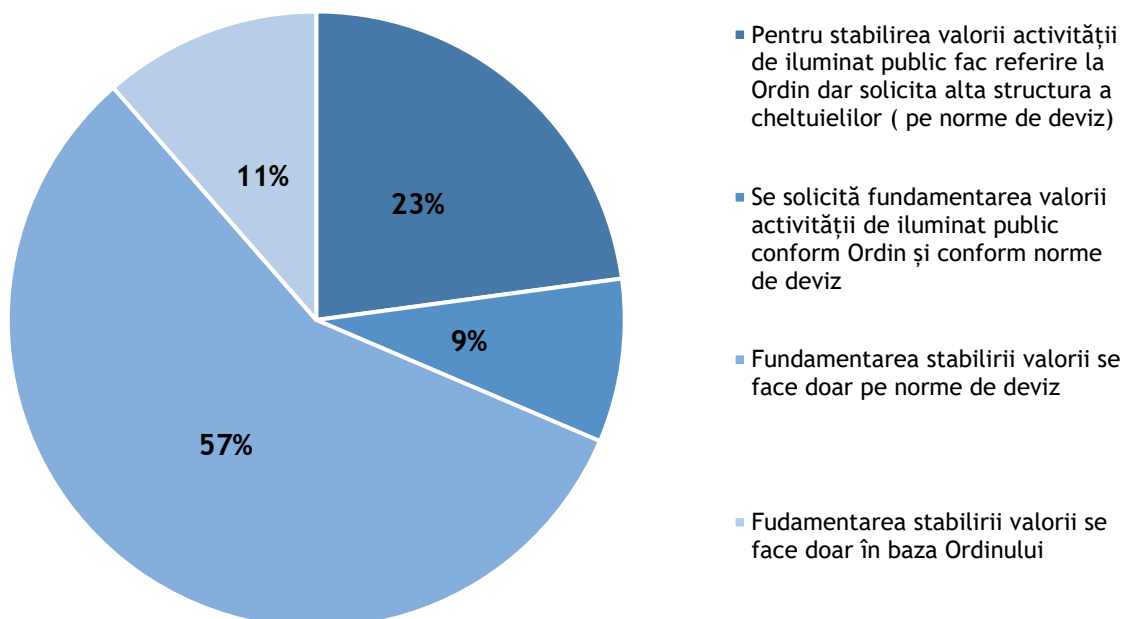

Fig. nr. 8 Sursa: prelucrare prestator informații publice

- Clasificarea cheltuielilor care stau la baza tipurilor de costuri ce pot fi prevăzute pentru stabilirea valorii pentru investițiile realizate din fonduri publice este diferită de clasificarea cheltuielilor prevăzute în Ordinul Președintelui ANRSC nr. 77/2007. Astfel, atât HG nr. 907/2016 cât și Ordinul emis de Ministerul Lucrărilor Publice Transporturilor și Locuinței nr. 1568/2002 pentru aprobarea reglementării tehnice "Ghid privind elaborarea devizelor la nivel de categorii de lucrări și obiecte de construcții pentru investiții realizate din fonduri publice", indicativ P 91/1-02, clasifică cheltuielile care stau la baza prețului oferit în cheltuieli directe și cheltuieli indirecte pe când structura de cheltuieli din Ordinul Președintelui ANRSC nr. 77/2007 se bazează pe cheltuielile de exploatare. Din punct de vedere al reglementărilor economice referitoare la contabilitatea întreprinderii, respectiv Anexei Ordinului MFP nr. 1.826 din 22 decembrie 2003 pentru aprobarea precizărilor privind unele măsuri referitoare la organizarea și conducerea contabilității de gestiune cu modificările și completările ulterioare, ambele clasificări sunt corecte, cu precizarea că utilizarea clasificării în cheltuieli directe și cheltuieli indirecte este specifică lucrărilor de construcții pe când utilizarea clasificării în cheltuieli de exploatare (sau operaționale) și cheltuieli financiare este mai potrivită cu prestarea serviciului de iluminat public.
 - Deși în documentațiile de atribuire pentru contractele de delegare de gestiune, fie prin achiziție publică cât și prin concesiune, se face referire la faptul că operatorii economici ar trebui să justifice valorile/tarifele activităților serviciului de iluminat public conform Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007, în descrierea modului de prezentare a ofertei financiare se face referire la o structură a cheltuielilor bazată pe norme de deviz.
- **3. Stabilirea valorii activităților serviciului de iluminat public per operațiune nu mai corespunde cu cerințele de calitate și de performanță energetică a sistemelor de iluminat public.**

Din analiza situației practicii actuale se poate observa că autoritățile publice locale indică în caietul de sarcini o listă de operațiuni pentru întreținerea/mentinerea sistemului de iluminat public care sunt insuficiente în realitate pentru menținerea în parametri a sistemului și asigurarea unui iluminat public de calitate. Aceste operațiuni sunt de regulă acțiuni de demontare, montare, înlocuiri componente tehnice și unele verificări, neincluzând totalitatea tipurilor de operații tehnice necesare pentru operarea sistemului de iluminat, cum ar fi intervenții, inventarierea sistemului de iluminat public, telegestiunea sau comanda sistemului de iluminat, dispecerizarea, supravegherea, verificări, vopsiri, etc.

Aceste operațiuni se decontează lunar de către autoritățile publice locale lunar, pe baza unor situații de lucrări care se fac doar la comanda beneficiarilor. Astfel, din eșantionul de 38 de documentații pentru delegarea gestiunii publicate între anii 2011

și 2020, în 64% dintre acestea, operațiunile tehnice pentru întreținerea și menținerea în parametri ai sistemelor de iluminat public se realizează doar la comanda beneficiarului, în funcție de disponibilitățile bugetare și nu în funcție de necesitățile efective ale sistemelor. (Fig. nr. 9).

OPERAȚIUNILE ȘI MATERIALELE PENTRU ÎNTREȚINEREA SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC CUPRINSE ÎN LISTA DE OPERAȚIUNI SE FAC NUMAI LA COMANDA BENEFICIARULUI?

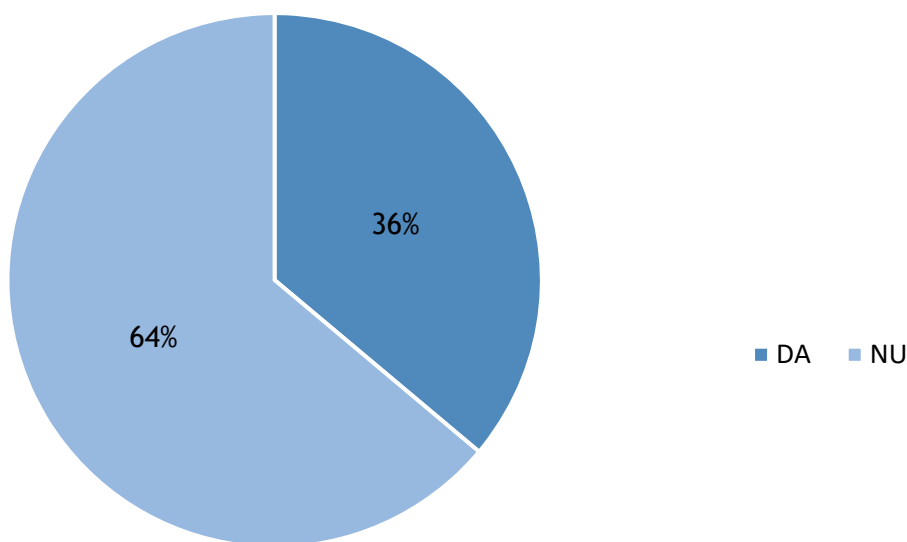

Fig. nr. 9 Sursa: prelucrare prestator informații publice

În practica actuală, oferta financiară constituie, de regulă, un borderou de articole de deviz pentru prestațiile/lucrările de menținere-întreținere a sistemului de iluminat public rutier-stradal, rutier-pietonal, arhitectural și ornamental, cuantificând lucrările/prestațiile/serviciile care se solicită pentru a fi executate în cadrul contractului.

Structura actuală de ofertare financiară cerută în procedurile de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public, pe bază de prețuri unitare, în conformitate cu Indicatorii Norme de deviz, nu este potrivită pentru prestarea unui serviciu public și nu cuprinde cheltuielile efective de exploatare decât parțial.

Spre exemplu, tipurile de cheltuieli aferente unui echipaj de intervenție cuprind:

- cheltuieli permanente: salarii, asigurări, contribuții, etc. (cu echipajul care trebuie să asigure serviciul);
- cheltuieli cu utilaje, manopera efectivă, transport, material.

Echipajele de intervenție care asigură continuitatea serviciului au cheltuieli de mobilizare și disponibilitate pentru atingerea acestui obiectiv 24 h din 24 h. Pentru ca aceste cheltuieli să poată fi acoperite, ar trebui să aibă procent de utilizare de 70 %

din timpul pentru care sunt plătiți, respectiv să livreze serviciul în proporție de 70 % din timpul pentru care sunt plătiți, altfel aceste cheltuieli nu pot fi cuprinse în deviz.

Un inconvenient suplimentar constă în faptul că în deviz nu pot fi incluse cheltuielile de mobilizare și de disponibilitate, însă acestea nu pot fi incluse nici în categoria cheltuielilor indirecte, pentru că acestea ar înregistra o creștere semnificativă. În plus, structura actuală a devizelor de lucrări (manoperă, utilaj, material, transport) nu este adecvată pentru tariful unui serviciu.

De exemplu, transportul persoanei care urmează a schimba un corp de iluminat nu poate fi cuprins în deviz, deși reprezintă un cost pe care operatorul îl suportă. Cu alte cuvinte, în deviz poate fi inclus doar transportul materialului (corpul de iluminat), însă nu și al electricianului.

În cazul tarifelor elaborate pe baza structurii de deviz pentru lucrări, se pot introduce doar cheltuielile cu personalul muncitor lucrativ, nu și cele cu inginerii care nu realizează lucrul efectiv, ci supraveghează lucrările, respectiv nu se pot introduce cheltuieli cu personal de supraveghere, deși acest tip de persoană este obligatoriu, potrivit Normativelor A.N.R.E. În același timp, introducerea unor astfel de cheltuieli în categoria cheltuielilor indirecte ar fi incorectă și, în egală măsură, ar crește foarte mult valoarea cheltuielilor indirecte, pe structura de deviz.

Din analiza operațiunilor specifice asigurării serviciului de iluminat public au fost identificate mai multe tipuri de cheltuieli de exploatare specifice prestării acestui serviciu, pentru care nu se pretează ofertarea pe structura de deviz pentru lucrări, generate de activități precum:

- Verificarea prizelor de pământ ale stâlpilor, o dată la doi ani; această operațiune este necesară pentru a se asigura că în cazul unei scurgeri de energie electrică, curentul se scurge cu prioritate în pământ, în caz contrar existând riscul de electrocutare;
- Menținerea stâlpilor de iluminat care, în funcție de materialul din care sunt confecționați, trebuie vopsiți;
- Verificarea cablurilor o dată la cinci ani, asigurarea continuității acestora și verificarea apariției unor defecte;
- Verificarea siguranțelor și a împământării cutiilor;
- Verificarea integrității stâlpilor, a lipsei șuruburilor în caz de furt, a existenței depunerilor de rugină, în cazul în care există cutie de vizitare;
- Asigurarea funcționalității și întreținerii sistemului de telegestiune, existând necesitatea unor intervenții pentru repararea legăturilor electrice din cadrul corpurilor de iluminat;
- Întreținerea sistemului de transmisie a datelor (rețeaua), respectiv revizii, depanaj, antene, receptori etc.;
- Verificarea legăturilor electrice (spre exemplu, în situația în care firele nu mai fac contact din cauza vântului sau a lipsei unui șurub), situație în care Normele indicatori de deviz permit decontarea doar a operațiunii respective (transportul siguranței care

urmează a fi schimbată și materialul, respectiv siguranța), însă nu și activitatea efectivă de verificare/inspecție vizuală sau transportul personalului de specialitate la locul respectiv;

- Efectuarea intervențiilor în caz de avarii / accidente; astfel, urmându-se structura Normelor indicatori de deviz, nu se pot deconta cheltuielile aferente degajării și transportului stâlpului căzut, izolarea rețelei, punerea în funcțiune a stâlpilor noi, etc.;
- Efectuarea intervențiilor din perioada zilelor de sărbătoare, unde legislația în vigoare prevede existența unui tarif de noapte pentru manoperă, însă autoritățile nu acceptă preț distinct pentru manoperă în funcție de momentul intervenției;
- Constituirea unor stocuri pentru avarii / accidente, care fie sunt plătite de către autoritatea contractantă și ținute în custodie de către operatorul serviciului, fie sunt incluse în costuri pentru operațiunile care se realizează în cazul avariilor / accidentelor.

De asemenea, este obligatorie efectuarea cu periodicitate a următoarelor operațiuni de mentenanță, ale căror costuri nu sunt acoperite în integralitate de structura Normelor indicatori de deviz:

- Verificarea carcasei și a protecțiilor contra supratensiunilor (supracurent) circuitului de comandă, aferente punctelor de aprindere - 1 an;
- Verificarea controlul mecanic, a calibrului protecțiilor, precum și a punerii la pământ aferente aparatajului electric - 1 an;
- Controlul protecțiilor posturilor de distribuție/ punctelor de transformare/ punctelor de aprindere - 1 an;
- Controlul prizei de împământare, al continuității circuitului de împământare și al legăturilor de împământare aferente circuitelor electrice, precum și al conexiunilor circuitelor electrice - 1 an;
- Controlul iluminărilor și al luminanțelor - din 2 în 2 sau din 3 în 3 ani.

Structura unui deviz pe categorii de lucrări este următoarea:

Nr. crt.	Capitolul de lucrări	U.M.	Cantitatea	a) materiale b) manoperă c) utilaj d) transport Total a) + b) + c) + d)	Materiale (col. 3 x x col. 4a)	Manoperă (col. 3 x x col. 4b)	Utilaj (col. 3 x x col. 4c)	Transport (col. 3 x x col. 4d)	Total (col. 3 x col. 4 sau col. 5 + col. 6 + + col. 7 + col. 8)
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Capitolul de lucrare (denumirea) 1.1. Subcapitol (descriere) 1.2. Subcapitol (descriere) 1.3. 2. Capitolul de lucrare (denumirea) 2.1. Subcapitol (descriere) 2.2. Subcapitol (descriere) 2.3. 3. 3.1. 3.2.									
Cheltuieli directe					M	m	U	t	T
CAM									
Total cheltuieli directe:						m'			
TOTAL CHELTUIELI DIRECTE					M ₀	M ₀	U ₀	t ₀	c
Cheltuieli indirecte = T ₀ x %						I ₀			I ₀
Profit = (T ₀ + I ₀) x %						P ₀ / V ₀			P ₀
TOTAL GENERAL									V ₀ = T ₀ + I ₀ + P ₀

A.3.2. Analiza reglementării economice privind stabilirea, ajustarea și modificarea valorilor activităților serviciului de iluminat public

Potrivit Legii nr. 51/2006, terminologia folosită cu referire la plata cuvenită pentru prestarea serviciilor comunitare pentru utilități publice este cea de „**prețuri sau tarife**”. Astfel, Legea nr. 51/2006 prevede la art. 43 alin. (2) că *veniturile operatorilor serviciilor de utilități publice ” se constituie prin încasarea de la utilizatori, sub formă de **prețuri sau tarife**, a sumelor reprezentând contravaloarea serviciilor furnizate/prestate și, după caz, din alocații bugetare, (...)”*.

În cazul serviciului de iluminat public, Legea nr. 230/2006 consacră termenul de „**tarif**”, sens în care la art. 17 alin. (1) se prevede că *”Indiferent de forma de gestiune adoptată, în virtutea competențelor și atribuțiilor ce le revin potrivit legii, autoritățile administrației publice locale păstrează dreptul de a aproba, a supraveghea și a controla, după caz: a) modul de fundamentare a tarifelor și respectarea metodologiei de stabilire, ajustare sau de modificare a acestora, emise de A.N.R.S.C.”*.

Ordinul președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 de aprobare a Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public, utilizează termenul de „**valori ale activităților** serviciului de iluminat public”.

Termenul de „tarif” este mai corect de utilizat în cazul serviciului de iluminat public, atâta vreme cât se raportează și la o unitate de măsură. Unitatea de măsură propusă în propunerea de îmbunătățire a reglementării economice este punctul luminos pentru operarea sistemului de iluminat public și figurina de iluminat festiv pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv.

Câteva explicații suplimentare pentru utilizarea termenului de „tarif” poate fi desprins din modul în care reglementarea din domeniul energiei diferențiază prețurile și tarifele: când se utilizează noțiunea de tarife, reglementarea se referă întotdeauna la servicii și, de obicei, sunt asociate unei rețele care are caracter de monopol natural.

Corectă este utilizarea termenului de „prețuri” atunci când se face referire la activitățile de producere (prețul de producere al energiei electrice, al gazelor, energiei termice, etc.) și atunci când se face referire la activitatea de furnizarea (vânzarea produsului). Astfel prețul de furnizare al energiei electrice, de cele mai multe ori referit (incorect) prețul energiei electrice include prețul de producere, tarifele de rețea (transport și distribuție la ÎT, MT sau JT, după caz), alte tarife specifice pieței energiei electrice și marja furnizării - marja pe care și-o adaugă furnizorul la vânzare. Marja furnizării acoperă costurile de organizare a activității de furnizare: prospectare și marketing pentru atragere clienți, logistica clienților - inclusiv organizarea centrului de relații cu clienții, costurile pentru îndeplinirea obligațiilor (participare la piețele de energie, raportări, monitorizări, analize de piață etc.).

Se recomandă înlocuirea noțiunii de întreținere cu noțiunea de operare a sistemului de iluminat public întrucât întreținerea sistemului de iluminat public reprezintă doar o parte din ceea ce presupune operarea.

Definiția din Regulamentul cadru al serviciului de iluminat public este la art. 3, alin. 3.25. *întreținere - ansamblul de operații de volum redus, executate periodic sau neprogramat în activitatea de exploatare, având drept scop menținerea în stare tehnică corespunzătoare a diferitelor subansambluri ale instalațiilor; este diferită de cea din formularea actuală a Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. 77/2007 care prevede următoarea definiție: întreținere - ansamblul activităților de menținere în funcțiune a sistemului de iluminat public la parametrii luminotehnici normați, care se realizează atât cu înlocuirea de componente, cât și fără înlocuirea acestora.*

Operarea unui sistem de iluminat public presupune nu numai întreținerea acestuia (reparații, verificări, înlocuiri, măsurători, intervenții, mentenanță) ci presupune și luarea în gestiune a sistemului de iluminat public, inventarierea elementelor componente ale acestuia, operarea sistemului de telegestiune, efectuarea de măsurători luminotehnice, etc.

Din punct de vedere tehnic există diferențe între lucrările de modernizare, extindere și reabilitare a sistemului de iluminat public. În timp ce reabilitarea presupune lucrări de intervenție asupra sistemului de iluminat public existent utilizând aceeași tehnologie pentru componentele sistemului, lucrările de modernizare presupun schimbarea tehnologiei utilizată cu una mai nouă/performantă iar lucrările de extindere presupun extinderea unui sistem de iluminat public pe alte străzi/suprafețe.

Termenul de modernizare nu cuprinde toate tipurile de investiții care se pot realiza într-un sistem de iluminat public. Din punct de vedere tehnic există diverse categorii de investiții în sistemul de iluminat public: modernizare, reabilitare, extindere menționate de Legea nr. 230/2006.

În Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 noțiunii de modernizare i se dă un sens mai larg, prevăzându-se că modernizarea include *"activitățile de pregătire, finanțare și realizare a investițiilor"*. Se recomandă eliminarea din reglementarea economică a stabilirii, ajustării și modificării valorii pentru modernizarea sistemului de iluminat public pentru a evita practica autorităților publice locale de a cere o dublă fundamentare a valorii modernizării, odată pe baza structurii de deviz prevăzută în HG nr. 907/2017 și odată pe baza Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007.

Cu titlu general, Legea nr. 51/2006 prevede că *"prețurile și tarifele pentru plata serviciilor de utilități publice se propun de operatori și se stabilesc, se ajustează sau se modifică prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori, după caz, ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, în condițiile legilor speciale, cu respectarea metodologiilor elaborate de autoritatea de reglementare competentă"*.

Ca sancțiune în ipoteza nerespectării acestor dispoziții, art. 43 alin. (6) din legea cadru dispune că *"prețurile, tarifele și taxele stabilite și practicate cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi sunt nelegale, iar sumele încasate necuvenit și constatate"*

ca atare de către autoritățile de reglementare se restituie utilizatorilor de la care au fost colectate sau la bugetele locale, după caz”.

Conform art. 43 alin. (3) din Legea nr. 51/2006, **prețurile și tarifele aferente serviciilor de utilități publice** se fundamentează, cu respectarea metodologiei de calcul stabilite de autoritățile de reglementare competente și au la bază **următoarele componente**:

- cheltuielile de producție și exploatare;
- cheltuielile de întreținere și reparații, amortismentele aferente capitalului imobilizat în active corporale și necorporale;
- costurile pentru protecția mediului;
- costurile financiare asociate creditelor contractate, costurile derivând din contractul de delegare a gestiunii;
- cotă pentru crearea surselor de dezvoltare și modernizare a sistemelor de utilități publice;
- cotă de profit.

Noțiunile de **stabilire, ajustare și modificare** a tarifelor sunt **definite** la art. 2 din **Legea nr. 51/2006** după cum urmează:

- *”o) **stabilirea** prețurilor și tarifelor - operațiunea de stabilire a structurii și nivelurilor prețurilor și tarifelor inițiale, după caz, pentru serviciile de utilități publice, pe baza metodologiei de calcul al prețurilor și tarifelor, elaborată și aprobată de autoritatea de reglementare competentă;*
- *p) **ajustarea** prețurilor și tarifelor - operațiunea de corelare a nivelurilor prețurilor și tarifelor stabilite anterior, cu evoluția generală a prețurilor și tarifelor din economie, pe baza metodologiei de calcul al nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritatea de reglementare competentă;*
- *r) **modificarea** prețurilor și tarifelor - operațiunea de corelare a nivelurilor prețurilor și tarifelor stabilite anterior, aplicabilă în situațiile în care intervin schimbări în structura costurilor care conduc la recalcularea prețurilor și tarifelor, pe baza metodologiei de calcul al structurii și nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritatea de reglementare competentă”.*

De asemenea, Normele metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public, aprobate prin **Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007** cuprind următoarele **definiții**:

- *”b) **aprobarea valorii** activităților specifice serviciului de iluminat public pentru o anumită perioadă - activitatea de analiză și verificare a elementelor de cheltuieli, desfășurată de autoritatea administrației publice locale implicate, cu respectarea normelor metodologice de stabilire, ajustare sau*

- modificare a valorii aferente activităților serviciului de iluminat public, concretizată prin emiterea unor hotărâri;*
- *c) **ajustarea valorii** activităților specifice serviciului de iluminat public - operațiunea de analiză a nivelului existent al valorii pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public și a structurii elementelor de cheltuieli, potrivit normelor metodologice elaborate și aprobate de autoritatea de reglementare competentă, prin care se asigură corelarea nivelului valorii activităților serviciului de iluminat public stabilit anterior cu evoluția generală a prețurilor și tarifelor din economie;*
 - *l) **modificarea valorii** activităților specifice serviciului de iluminat public - operațiunea de analiză a nivelului existent al valorii pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public și a structurii acestora, potrivit normelor metodologice elaborate și aprobate de autoritatea de reglementare competentă, aplicabilă în situațiile în care intervin schimbări majore în structura costurilor care conduc la recalcularea valorii existente;*
 - *n) **stabilirea valorii** activităților specifice serviciului de iluminat public - operațiunea de analiză a nivelului valorii pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public și a structurii acestora, conform normelor metodologice elaborate și aprobate de autoritatea de reglementare competentă, pentru operatorii nou-intrați pe piață sau pentru operatorii care încheie contracte de delegare a gestiunii cu autoritățile administrației publice locale”.*

În concordanță cu dispozițiile art. 43 alin. (3) din Legea nr. 51/2006, la art. 6 din Normele metodologice aprobate prin Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 se prevede că valorile activităților serviciului de iluminat public se fundamentează pe baza cheltuielilor de producție și exploatare, a cheltuielilor de întreținere și reparații, a amortismentelor aferente capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, a costurilor pentru protecția mediului, a costurilor financiare asociate creditelor contractate, a costurilor derivând din contractul de delegare a gestiunii, precum și a unei cote de profit.

Cu toate acestea în fișa de fundamentare a valorii activităților serviciului de iluminat public din Anexele Ordinul Președintelui ANRSC nr. 77/2007, costurile financiare nu sunt evidențiate, și se recomandă evidențierea acestora în fișele de fundamentare din propunerea de modificare și completare a Ordinului.

Ori de câte ori se stabilesc, ajustează sau modifică valorile activităților serviciului de iluminat public, se completează fișele de fundamentare cuprinse în anexele 1 sau 2 la Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007.

În majoritatea contractelor de delegare de gestiune a serviciului de iluminat public sau în cazul gestiunii directe, achiziția energiei electrice nu este în sarcina operatorului serviciului public de iluminat. Legea nr. 230/2006 permite operatorilor să producă sau să cumpere, în condițiile legii, energia electrică necesară în scopul prestării serviciului de iluminat public, iar aceasta va fi facturată separat de tariful pentru serviciul de iluminat public, potrivit Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007.

Se recomandă clarificarea textului Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 în această privință, pentru a stabili cine achită și cui prețul energiei electrice.

Stabilirea, ajustarea și modificarea valorilor activităților specifice serviciului de iluminat public sunt aprobate de către autoritățile administrației publice locale, care au competență exclusivă în acest sens, potrivit art. 8 din Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007.

Spre deosebire de serviciul de alimentare cu apă, în materia serviciului de iluminat public, A.N.R.S.C. nu are competențe legale de avizare a tarifului, ci doar de monitorizare și control al respectării Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007.

Stabilirea, ajustarea sau modificarea valorilor activităților specifice serviciului de iluminat public se fac pe baza solicitărilor operatorilor, prestatori ai serviciului de iluminat public.

Conform art. 9 alin. (2) din Ordinul nr. 77/2007, odată cu solicitarea de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților specifice serviciului de iluminat public, operatorul va transmite către autoritatea administrației publice locale următoarele:

- a. *"cererea de stabilire, ajustare sau modificare, care conține nivelul propus al valorii activităților serviciului de iluminat public, nivelul în vigoare în cazul ajustării sau modificării și justificarea propunerii de stabilire, ajustare sau modificare; valorile activităților specifice serviciului de iluminat public propuse în cererea înaintată la autoritatea administrației publice locale vor fi determinate exclusiv cota de TVA;*
- b. *fișa de fundamentare a valorii activităților serviciului de iluminat public, pe elemente de cheltuieli, conform anexelor nr. 1 și 2;*
- c. *memoriul tehnico-economic prin care se justifică oportunitatea stabilirii, ajustării sau modificării valorii aferente activităților serviciului de iluminat public;*
- d. *alte date și informații necesare fundamentării valorilor propuse."*⁶

Anexa nr. 1 la Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007, intitulată „Fișa de fundamentare pentru stabilirea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public”, enumeră următoarele elemente componente:

	Specificație	Întreținere activitate	Modernizare activitate
1	Cheltuieli materiale, din care:		
	- materii prime și materiale		
	- amortizarea		
	- alte cheltuieli materiale		
2	Cheltuieli cu munca vie, din care:		

⁶ Art. 9 alin. (2) din Normele Metodologice din 2007 de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public

	- salarii		
	- CAS		
	- fond șomaj		
	- CASS		
	- fond de risc		
	- cotă de contribuții pentru concedii și indemnizații		
	- fond garantare creanțe salariale		
3	Cheltuieli operaționale (utilaje etc.)		
I	Cheltuieli de exploatare (1+2+3)	C_t	C_t
II	Profit		
	Valoare activitate de iluminat public (I+II), exclusiv TVA	$V = C_t + p$	$V = C_t + p$

Se recomandă detalierea și clasificarea tipurilor de cheltuieli de exploatare specifice prestării serviciului de iluminat public în: cheltuieli materiale, cheltuieli cu servicii executate de terți, cheltuieli salariale, alte cheltuieli operaționale.

De asemenea, având în vedere prevederile Ordonanței de urgență nr. 79/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, prin care s-au trecut contribuțiile sociale de la angajator la angajat, la capitolul de cheltuieli cu munca vie, ar trebuie operate modificări în sensul introducerii cheltuielilor cu salariile brute și CAM (contribuția asiguratorie pentru muncă).

A.3.3. Schimbări preconizate în reglementarea economică

- 1. Se recomandă precizări terminologice pentru corelarea prevederilor Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 cu prevederile Legii nr. 51/2006 și ale Legii nr. 230/2006, respectiv înlocuirea termenului de "valoare" cu termenul de "tarif".

De asemenea, se recomandă înlocuirea noțiunii de întreținere cu noțiunea de operare a serviciului de iluminat public întrucât întreținerea sistemului de iluminat public reprezintă doar o parte din ceea ce presupune operarea sistemului de iluminat public: administrare, gestionare, exploatare, întreținere, inventariere.

De asemenea, având în vedere noua metodă de tarificare propusă se vor defini noțiunile de "punct luminos" și "figurină iluminat de ornamental festiv".

- 2. Schimbarea metodei actuale de stabilire a valorii specifice activităților serviciilor de iluminat public cu metoda de calcul a unui tarif pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public raportat la punctul luminos (în cazul

iluminatului arhitectural, stradal-rutier, stradal-pietonal, arhitectural și ornamental) și la figurina de iluminat festiv (în cazul iluminatului ornamental-festiv).

Calcularea valorii activităților specifice iluminatului public per operațiune alături de indicarea unui număr de operațiuni limitate care ar trebui oferite, nu mai conferă posibilitatea operatorilor serviciului de iluminat public să își introducă în costuri totalitatea cheltuielilor pentru operarea sistemului de iluminat public în condiții de calitate și de economie de energie, întrucât dacă aceștia ar oferi și alte operațiuni necesare, nu s-ar mai încadra în valoarea estimată a procedurii concurențiale sau acest lucru ar duce la ofertarea unor tarife neobișnuit de scăzute față de ce urmează a presta.

De multe ori, contractele de delegare a gestiunii prevăd că operațiunile de întreținere și mentenanță se fac la comanda beneficiarului, lăsând la latitudinea acestora dacă dau comanda respectivă în termenul solicitat sau nu. Această împrejurare se datorează faptului că bugetul pentru serviciul de iluminat public este insuficient estimat sau se preferă alocarea de resurse pentru alte proiecte de investiții publice. Această practică conduce în fapt la o lipsă de transfer al responsabilității respectării indicatorilor de performanță ai serviciului de iluminat public de la autoritatea publică locală către operatorul serviciului de iluminat public.

Introducerea tarifării activităților pentru iluminat pietonal, rutier, ornamental și arhitectural raportată la punct luminos ca unitate de măsură reprezintă o variantă de tarifare modernă care va contribui la asigurarea calității serviciului de iluminat conform standardelor și menținerii în parametri.

În același timp, tarifarea raportată la punct luminos necesită un control strict din partea autorităților publice locale, aspect care presupune introducerea în reglementarea economică a unui model de reducere a tarifului per punct luminos pentru fiecare obiectiv (străzi/zone, obiective) în cazul în care sistemul de iluminat public nu funcționează în conformitate cu regulamentul serviciului și la parametrii normați.

Această metodă de tarifare va conduce la o simplificare a modului în care se calculează valorile lunare ce se achită operatorilor serviciului de iluminat, trecându-se de la plata pe bază de situații de lucrări la plata pentru întreținerea sistemului de iluminat public în parametri, pe baza realizării nivelelor de serviciu.

- 3. Eliminarea "modernizării" din domeniul de aplicare al Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007.

Având în vedere prevederile normelor în vigoare referitoare la modul de fundamentare a valorii investițiilor realizate din fonduri publice, respectiv HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice și structura obligatorie a devizelor pe categorii de lucrări, fundamentarea investițiilor în sistemul

de iluminat public - reabilitări, extinderi, modernizări, ar trebui supusă numai acestor norme.

Prin Ordonanța de urgență nr. 58/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra domeniului achizițiilor publice a fost modificată legea nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice pentru a armoniza prevederile acesteia cu noul pachet de legi privind achizițiile publice, respectiv: Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii și Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor.

Propunerea de modificare este în deplină concordanță și cu prevederile art. 44 din legea nr. 51/2006, respectiv:

”(1) Finanțarea și realizarea investițiilor aferente sistemelor de utilități publice se fac cu respectarea legislației în vigoare privind inițierea, fundamentearea, promovarea și aprobarea investițiilor publice, în temeiul următoarelor principii (...)

(5) Obiectivele de investiții publice specifice infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor de utilități publice, ce implică fonduri de la bugetele locale, transferuri de la bugetul de stat sau fonduri comunitare, promovate de autoritățile administrației publice locale ori, după caz, de asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, se nominalizează în listele anuale de investiții anexate la bugetele locale, respectiv ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, după caz, și se aprobă odată cu acestea prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, ale adunărilor generale ale asociațiilor respective.

(6) Obiectivele de investiții menționate la alin. (5) se realizează cu respectarea prevederilor legale în vigoare privind elaborarea, avizarea și aprobarea documentațiilor de execuție, a prevederilor legale în vigoare privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, precum și a documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului aprobate conform legii.”

- **4. Detalierea tipurilor de cheltuieli specifice pentru operarea sistemului de iluminat public reprezintă o altă modificare preconizată a reglementării economice.**

Experiența europeană în iluminatul public dovedește că anumite operații sunt indispensabile pentru asigurarea unui serviciu de calitate și în condiții de siguranță. Pentru a optimiza investițiile în echipamente noi de iluminat, este crucial pentru autoritățile publice locale să aibă o înțelegere clară a performanței rețelelor existente,

pe baza unei inventarieri detaliate și precise asupra componentelor sistemului de iluminat public.

În acest scop, informațiile esențiale vizează: numărul de puncte de lumină, specificațiile corpurilor de iluminat (eficacitate, lumină ascendentă, anul instalării), detalii despre lampă (tehnologie, putere nominală, CCT, model, anul instalării) și echipamente electrice auxiliare (balast / driver, controlul intensității luminoase etc.), evidența reparațiilor, înlocuirilor, verificărilor, măsurărilor. Această evidențiere are loc prin realizarea unui inventar detaliat al sistemului de iluminat public. Țări ca Franța și Italia au subliniat în reglementările interne, importanța acestei operațiuni pe care o recunosc ca atare în costurile aferente întreținerii sistemului de iluminat public.

Exemplificarea tipurilor de costuri de exploatare care trebuie incluse în cheltuielile de exploatare a sistemului de iluminat public va conduce la o practică unitară, la evitarea unor interpretări restrictive și la o predictibilitate a costurilor cu serviciul de iluminat public.

De asemenea, reglementarea economică ar trebui să indice categoriile de cheltuieli aferente componentelor sistemului de iluminat de care se ține seama la fundamentarea tarifelor. Această exemplificare și clasificare pe componente va constitui și un instrument util și corect pentru autoritățile publice locale atunci când determină valoarea estimată pentru operarea sistemului de iluminat public atunci când elaborează documentațiile de atribuire pentru contractele de delegare de gestiune.

Evidențierea costurilor cu telegestiunea/comanda sistemului de iluminat public în tariful calculat per punct luminos va conduce la operarea în condiții de calitate și de eficiență a sistemelor de iluminat public care au fost modernizate prin POR 2014-2020 - Axa prioritară 3 - Prioritate de investiții 3.1. Operațiunea C - *Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon* sau prin programul de finanțare a investițiilor derulat de către Administrația Fondului pentru Mediu.

De asemenea, cheltuielile financiare asociate realizării investițiilor în sistemul de iluminat public ar trebuie recunoscute în tarif atunci când investițiile se realizează din fondurile operatorilor.

Cheltuielile de exploatare pentru operarea sistemului de iluminat public cuprind, dar fără a se limita la:

- *a. cheltuieli materiale, cum ar fi materiale, materiale consumabile, echipamente (nacele, curățătoare de înaltă presiune, echipamente electrice de măsurare, macarale etc.), transport, amortizări, stocuri;*
- *b. cheltuieli salariale brute cu personalul direct productiv si indirect productiv la acre se adaugă CAM;*
- *c. cheltuieli cu serviciile executate de terți;*
- *d. alte cheltuieli operaționale cum ar fi cheltuielile pentru protecția mediului și altele.*

Realizarea tuturor operațiunilor tehnice minime pentru întreținerea în parametri ai sistemului trebuie realizată la timp, întrucât problemele cu fiabilitatea și durabilitatea instalațiilor de iluminat au impacturi economice directe, precum și impacturi asupra mediului.

Pe lângă prelungirea duratei de viață utilă a echipamentelor de iluminat, întreținerea și reparația corectă vor asigura, de asemenea, menținerea consumului de energie din viața reală (IACE) în fereastra de proiectare originală.

Neefectuarea întreținerii sistemului de iluminat public conform standardelor tehnice și regulamentului serviciului conduce, la reducerea duratei de viață a componentelor sistemului de iluminat public și nerealizarea înlocuirii acestora la depășirea duratei de viață generează un consum de energie electrică mult mai mare decât cel proiectat.

Această împrejurare are un impact major asupra bugetelor autorităților publice locale. Dacă luăm în considerare că în ultimii ani prețul energiei electrice a crescut⁷, aceste consumuri de energie electrică suplimentară consumată ajung și până la 35-40 % din bugetul pentru energia electrică aferentă sistemului de iluminat public.

Introducerea tarifării raportată la punct luminos reprezintă o variantă de tarifare modernă care va contribui la asigurarea calității serviciului de iluminat conform standardelor și menținerii în parametri.

În același timp tarifarea per punct luminos necesită un control strict din partea autorităților publice locale aspect care presupune introducerea în reglementarea economică a unui model de reducere a tarifului per punct luminos per obiective (străzi/zone, obiective) în cazul în care sistemul de iluminat public nu funcționează în conformitate cu regulamentul serviciului și indicatorii de performanță.

În această modalitate, autoritățile publice locale vor avea un instrument util pentru calcul valorilor totale lunare pe care trebuie să le achite pentru operarea sistemului de iluminat public.

Structura fișei de fundamentare pentru stabilirea tarifului pentru prestarea serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv devine:

⁷ Sursa : statistici Eurostat pentru România

	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitatea specifică serviciului de iluminat public (Tk)*)		Pondere în Tarif
		Lei/an	Lei/lună/punct luminos	%
1	Cheltuieli materiale (Cmi) [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]			
1.1	- materii prime și materiale			
1.2	- amortizarea			
1.3	- transport			
1.4	- echipamente/utilaje			
1.5	- reparații/piese de schimb			
1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii			
1.7	- alte cheltuieli materiale (stocuri obligatorii pentru accidente, etc.)			
2	Cheltuieli cu servicii executate de terți (Csti)			
3	Cheltuieli cu salarii (Csi) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]			
3.1	- salarii brute personal direct productiv			
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, dispecerizare, inventariere sistem de iluminat public, proiectare, de conducere, etc.)			
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)			
4	Alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) (Copi)			
5	Cheltuieli financiare (Cfi)			
6	Cheltuieli totale (Ctoti) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]			
7	Cotă procentuală profit (pi)	%	-	
8	Profit (Pi) [(6) x (7)]			
9	Număr aparate de iluminat (Nail)	buc.		
Tarif pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv (Ti)[(6)+(8)]/(9)/12				

*) i- activitățile de iluminat stradal-rutier, stradal-pietonal, arhitectural și ornamental

Structura fișei de fundamentare pentru tarifului pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv devine:

	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv Tiof *)		Pondere în Tarif
		Lei/durata activității în luni	Lei/lună/figurină iluminat ornamental-festiv	%
1	Cheltuieli materiale (Cmiof) [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]			
1.1	- materii prime și materiale			
1.2	- amortizarea			
1.3	- transport			
1.4	- echipamente/utilaje			
1.5	- reparații/piese de schimb			
1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii			
1.7	- alte cheltuieli materiale ()			
2	Cheltuieli cu servicii executate de terți (Cstiof)			
3	Cheltuieli cu salarii (Csiof) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]			
3.1	- salarii brute personal direct productiv			
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, , proiectare, de conducere, etc.)			
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)			
4	Alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) (Coiof)			
5	Cheltuieli financiare (Cfiof)			
6	Cheltuieli totale (Ctotiof) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]			
7	Cotă procentuală profit (piof)	%	-	
8	Profit (Piof) [(6) x (7)]			
9	Număr figurine de iluminat-festiv (Niof)	buc		
Tariful activitate pentru activitatea de iluminat ornamental festiv (Tiof) [(6)+(8)]/(9)/Nlc				

*) iof- activitatea de iluminat ornamental-festiv

- **5. Reglementarea situației operatorilor serviciului de iluminat public neplătitori de TVA**

Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 prevede la art. 9 alineatul 2 (2) faptul că Operatorul de servicii care solicită stabilirea, ajustarea sau modificarea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public, transmite la autoritatea administrației publice locale cererea de stabilire, ajustare sau modificare, care conține nivelul propus al valorii activităților serviciului de iluminat public, nivelul în vigoare în cazul ajustării sau modificării și justificarea propunerii de stabilire, ajustare sau modificare; valorile activităților specifice serviciului de iluminat public propuse în cererea înaintată la autoritatea administrației publice locale vor fi determinate exclusiv cota de TVA.

Întrucât alineatul 2 al articolului 9 nu conține și soluția juridică pentru situația operatorilor care nu sunt plătitori de TVA, propunerea de modificare și completare a reglementării economice ar trebui să prevadă că atunci când fundamentează cheltuielile din structura tarifelor, aceștia prezintă cheltuielile respective cu TVA inclus.

- **7. Stabilirea expresă a faptului că Ordinul se aplică și operatorilor de distribuție a energiei electrice atunci când încheie contracte de delegare de gestiune prin negociere directă conform art. 41 alin. 3 din legea nr. 230/2006**
- **8. O completare preconizată este cea referitoare la cota de profit a operatorilor în cazul în care contractul de delegare de gestiune a serviciului de iluminat public le este atribuit direct, fără licitație. În această situație cota de profit ar trebui să fie una rezonabilă conform Deciziei Comisiei Europene din 20.12.2011 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general (Decizia nr. C (2011) 9380), respectiv să nu depășească rata SWAP plus 100 de puncte de bază, în cazul în care prestarea serviciului de iluminat public nu este asociată unui risc comercial sau contractual substanțial.**

În cazul în care prestarea serviciului de iluminat public este asociată unui risc comercial sau contractual substanțial în sarcina operatorului, profitul rezonabil nu poate depăși nivelul corespunzător unei rate de rentabilitate a capitalului care este proporțională cu nivelul de risc.

A.4. Metodele de tarificare recomandate pentru serviciul de iluminat public din România

Pentru introducerea noului model de tarificare, se va face o distincție între stabilirea tarifului activităților pentru iluminat stradal-rutier, stradal-pietonal, arhitectural și ornamental (tariful pentru operarea sistemului de iluminat public) și stabilirea tarifului pentru activitatea pentru iluminat ornamental-festiv din punct de vedere al unității de măsură la care se raportează.

Stabilirea tarifului pentru prestarea serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv, se face per punct luminos și se exprimă în lei/punct luminos/lună.

Tariful pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv, (T_i), exprimat în lei/lună/punct luminos, se determină prin împărțirea la numărul de aparate de iluminat (N_{ail}) și la numărul de luni (12) a valorii care rezultă din însumarea cheltuielilor totale anuale aferente (C_{toti}) cu profitul (P_i), respectiv:

$$T_i = (C_{toti} + P_i) / N_{ail} / 12 \text{ [lei/punct luminos/lună]} \text{ (Formula 1)}$$

Unde:

i reprezintă activitățile specifice pentru iluminat stradal-rutier, stradal-pietonal, arhitectural și ornamental.

Cheltuielile totale anuale se determină prin însumarea următoarelor categorii de cheltuieli: cheltuieli materiale (C_{mi}), cheltuieli cu serviciile executate de terți (C_{sti}), cheltuieli salariale (C_{si}), alte cheltuieli operaționale (C_{opi}) și cheltuieli financiare (C_{fi}), respectiv:

$$C_{toti} = C_{mi} + C_{sti} + C_{si} + C_{opi} + C_{fi} \text{ [lei/an]} \text{ (Formula 2)}$$

Valoarea profitului anual se determină prin înmulțirea cotei de profit (p_i), exprimată în %, cu cheltuielile totale anuale (C_{toti})

Profitul pentru activitățile specifice (P_i) se determină cu formula următoare:

$$P_i = p_i \times C_{toti} \text{ [lei/an]} \text{ (Formula 3)}$$

(Cota de profit (p_i) considerată la stabilirea tarifelor inițiale rămâne neschimbată pe toata durata contractului de delegare a gestiunii.

Întrucât din punct de vedere tehnic, tariful pentru activitatea de iluminat ornamental festiv nu se poate raporta la numărul de puncte luminoase (aparate de iluminat) a fost identificată posibilitatea raportării la figurina de iluminat ornamental-festiv, ca unitate de măsură.

În sensul normelor metodologice, figurina de iluminat ornamental-festiv reprezintă un ansamblu de elemente luminoase și neluminoase proiectat și

construit pentru crearea atmosferei festive care se conectează la sistemul de alimentare cu energie electrică prin cleme, ca unitate de măsură la care se împart totalitatea costurilor aferente iluminatului ornamental-festiv.

Tariful pentru activitatea de iluminat ornamental festiv, exprimat în lei/lună/figurină, se determină prin împărțirea la numărul de figurine (Nf) și la numărul de luni pentru care se prestează acest serviciu (Nlc) a valorii care rezultă din însumarea cheltuielilor totale aferente prestării serviciului de iluminat festiv (Ctotiof) cu profitul (Piof), respectiv:

$$Tiof = (Ctotiof + Piof) / Nf / Nlc \text{ [lei/Nf/lună]} \text{ (Formula 4)}$$

Cheltuielile totale pentru iluminatului ornamental festiv acoperă costurile de montare / demontare, conectare / deconectare, achiziție sau închiriere figurine și se determină prin însumarea următoarelor categorii de cheltuieli: cheltuieli materiale (Cmiof), cheltuieli cu serviciile executate de terți (Cstiof), cheltuieli salariale (Csiof), alte cheltuieli operaționale (Copiof), și cheltuieli financiare (Cfiof).

Cheltuielile totale anuale pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv (Ctotiof) se determină cu formula următoare:

$$Ctotiof = Cmiof + Csetiof + Csiof + Copiof + Cfiof \text{ [lei/an]} \text{ (Formula 5)}$$

Valoarea profitului pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv (Piof) se determină prin înmulțirea cotei de profit (piof), exprimată în %, cu cheltuielile totale pentru prestarea serviciului de iluminat festiv, respectiv:

$$Piof = piof \times Ctotiof \text{ [lei]} \text{ (Formula 6)}$$

B. PROPUNERE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A NORMELOR METODOLOGICE DE STABILIRE, AJUSTARE SAU MODIFICARE A VALORII ACTIVITĂȚILOR SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC

B.1. Referat de aprobare a Ordinului privind modificarea și completarea Ordinului Președintelui ANRSC 77/2007 pentru aprobarea Normelor Metodologice din 2007 de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public

Pe baza analizei cadrului legislativ național, a rezultatelor vizând analiza comparativă la nivel european și analizei metodologiei actuale de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public, se concluzionează că este necesară modificarea și completarea actualei reglementări, respectiv a Normelor metodologice aprobate prin Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007.

Actuala reglementare este în vigoare din anul 2007, fără să fi suferit modificări de la momentul adoptării. În schimb, legea cadru a serviciilor comunitare de utilitate publică a suferit modificări, datorate în principal adoptării noilor legi ale achizițiilor publice, respectiv Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice și Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.

Scopul principal al propunerilor de modificare și completare a Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007, este de a se asigura corelarea cu prevederile actelor normative de nivel superior, cu care se află în conexiune, asigurându-se respectarea ierarhiei actelor normative precum și normele de tehnică legislativă precum și de a reglementa o metodă de tarificare modernă care să asigure prestarea serviciului de iluminat public la un nivel crescut de performanță în condițiile noilor cerințe de eficiență energetică în vederea reducerii emisiilor de CO₂ și a altor gaze cu efect de seră stabilite de Comisia Europeană.

În cele ce urmează prezentăm propunerea de referat de aprobare a Ordinului privind modificarea și completarea Ordinului Președintelui ANRSC 77/2007 pentru aprobarea Normelor Metodologice din 2007 de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public.

REFERAT DE APROBARE a proiectului de Ordin al Președintelui A.N.R.S.C. pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public, aprobate prin Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 publicat în Monitorul Oficial nr. 201 din 26.03.2007

Prezentul referat de aprobare este elaborat în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (3) și art. 30 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, reprezentând *instrumentul de prezentare și motivare a proiectului de Ordin pentru modificarea și completarea Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public publicat în Monitorul Oficial nr. 201 din 26.03.2007.*

- I. **Baza legală a proiectului de ordin supus aprobării** o constituie prevederile:
 - art. 21 alin. (1) lit. a) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006,
 - art. 15 alin. (1) și ale art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea serviciului de iluminat public nr. 230/2006.
- II. **Motivul emiterii actului normativ** supus aprobării constă în schimbările și evoluția cadrului legislativ aferent serviciilor comunitare de utilități publice după data adoptării Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public.

Legea-cadru a serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 a suferit modificări succesive, respectiv prin Ordonanța de urgență 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 și a Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, prin Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar internațional, prin Legea nr. 204/2012 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 și a Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, în urma căreia a fost republicată, prin Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, prin Ordonanța de

urgență 68/2014 privind modificarea și completarea unor acte normative, prin Legea 313/2015 pentru modificarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, prin Ordonanța de urgență nr. 58/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra domeniului achizițiilor publice, prin Legea nr. 225/2016 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 aprobată prin Legea 147/2017, prin Ordonanța de urgență nr. 111/2017 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, prin Legea nr. 131/2018 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, prin Ordonanța de urgență nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal - bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, prin Ordonanța de urgență nr. 53/2019 privind aprobarea Programului multianual de finanțare a investițiilor pentru modernizarea, reabilitarea, re tehnologizarea și extinderea sau înființarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică a localităților și pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, prin Ordonanța de urgență nr. 172/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobarea unor măsuri privind proiectele de mediu cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, precum și pentru reglementarea serviciului public inteligent alternativ pentru procesarea apelor uzate din cadrul unităților administrativ-teritoriale și prin Legea nr. 121/2021 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 172/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobarea unor măsuri privind proiectele de mediu cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, precum și pentru reglementarea serviciului public inteligent alternativ pentru procesarea apelor uzate urbane.

Cea mai importantă modificare a Legii nr. 51/2006, cu impact direct asupra gestiunii serviciului de iluminat public, a fost Ordonanța de urgență nr. 58/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra domeniului achizițiilor publice.

De asemenea, au fost emise Decizia Comisiei Europene C (2011) 9380 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general și Comunicarea Comisiei Europene 2012/C8/02 privind aplicarea normelor Uniunii Europene în materie de ajutor de stat în cazul compensației acordate pentru prestarea unor servicii de interes economic general.

Conform acestor acte emise de Comisia Europeană, pentru ipoteza în care atribuirea serviciului de interes economic general nu s-a realizat pe baza unei proceduri de achiziții publice care ar permite selecționarea ofertantului capabil să furnizeze serviciile respective la cel mai mic preț pentru comunitate (urmarea unei proceduri de achiziție publică), nivelul profitului se va stabili luând în

considerare costurile pe care le-ar fi suportat o întreprindere obișnuită, bine gestionată și dotată corespunzător cu mijloacele adecvate.

În sensul Deciziei nr. C (2011) 9380, profitul este considerat rezonabil atunci când nu depășește rata de SWAP relevantă plus 100 de puncte de bază, atunci când contractul de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public nu presupune un risc pentru operator.

Potrivit Comunicării Comisiei 2012/C 8/02, profitul rezonabil se calculează folosind rata rentabilității capitalului permanent de care ar avea nevoie o întreprindere tipică care analizează dacă să furnizeze sau nu serviciul de interes economic general pe întreaga durată de atribuire, ținând cont de nivelul de risc. Nivelul de risc depinde de sectorul vizat, de tipul serviciului și de caracteristicile mecanismului de compensare.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, contribuțiile sociale au fost trecute de la angajator la angajat, astfel încât se impun operarea de modificări în structura cheltuielilor cu salariile din fișa de fundamentare a tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public.

De asemenea, modificările și completările propuse prin proiectul de Ordin supus aprobării vin să armonizeze legislația națională cu prevederile legislației europene, inclusiv cu direcțiile și strategiile stabilite de Uniunea Europeană prin Comisia Europeană, cum ar fi Pactul Ecologic European având ca scop transformarea economiei Uniunii Europene într-o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor.

La data de 28 iunie 2021 Parlamentul și Consiliul Uniunii Europene au adoptat, la propunerea Comisiei Europene, Regulamentul de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 („Legea europeană a climei”) ce urmează a fi publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

Obiectivele Legii europene a climei sunt:

- stabilirea direcției de urmat pe termen lung pentru atingerea obiectivului de neutralitate climatică până în 2050 prin toate politicile, într-o manieră echitabilă din punct de vedere social și eficientă din punctul de vedere al costurilor;
- crearea unui sistem de monitorizare a progreselor și luarea de măsuri suplimentare, dacă este necesar;
- asigurarea predictibilității pentru investitori și alți actori economici;
- garantarea faptului că tranziția către neutralitatea climatică este ireversibilă.

Prin intermediul Legii europene a climei, Comisia Europeană propune un obiectiv obligatoriu din punct de vedere juridic de reducere la zero a emisiilor nete de gaze cu efect de seră până în 2050. Instituțiile Uniunii Europene și statele membre au obligația de a lua măsurile necesare la nivelul Uniunii Europene și la nivel

național pentru atingerea obiectivului, ținând seama de importanța promovării echității și solidarității între statele membre.

Proiectul de Ordin al Președintelui A.N.R.S.C. supus aprobării are ca scop modificarea și completarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public aprobat prin Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 pentru asigurarea concordanței cu Legea cadru a serviciilor comunitare de utilități publice, cu legislația în materia achizițiilor publice și concesiunilor și cu prevederile menționate în materie de concurență.

Proiectul de Ordin al Președintelui A.N.R.S.C. supus aprobării va duce la:

- armonizarea legislației naționale cu privire la serviciile de iluminat public, respectiv la sincronizarea normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public, aprobate prin Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 cu prevederile Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, ale Legii nr.230/2006 privind serviciul de iluminat public și cu prevederile legislației achizițiilor publice și cu cele ale Codului fiscal;
- corelarea reglementării economice privind serviciile de iluminat public, cu necesitățile reale, actuale ale autorităților publice, ale operatorilor de servicii de iluminat public în vederea asigurării unui serviciu de utilitate publică în parametri de performanță optimi;
- corelarea reglementării economice privind serviciul de iluminat public, cu politica și direcțiile de acțiune strategică stabilite de Uniunea Europeană, prin Comisia Europeană, în ceea ce privește dezvoltarea regională și Pactul Ecologic European având ca scop transformarea economiei Uniunii Europene într-o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor;
- adoptarea unei reglementări economice moderne privind stabilirea, ajustarea și modificarea tarifelor activităților specifice iluminatului public, care să încurajeze investițiile în sistemele de iluminat public, care să asigure acoperirea costurilor de operare dar și prestarea serviciului de iluminat public în condiții de calitate, siguranță și eficiență a consumului de energie electrică.

III. Impactul de mediu

Impactul de mediu al aprobării proiectului de Ordin al Președintelui A.N.R.S.C. supus aprobării este unul pozitiv și constă în următoarele beneficii și avantaje:

- reducerea consumului de energie electrică a sistemelor de iluminat public care va fi generată de întreținerea acestora în condiții de calitate și performanță;
- reducerea poluării luminoase în cadrul serviciilor de iluminat public.

Aceste avantaje sunt directe, evidente și vin în completarea măsurilor de mediu luate la nivel național și european, cum ar fi Pactul Ecologic European și Programele Operaționale Regionale de Dezvoltare adoptate de Comisia Europeană (cum ar fi Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Axa 3 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, **Prioritatea de investiții 3.1 C - Iluminat public** - Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor) și „Programul privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public” derulat de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, prin Administrația Fondului pentru Mediu.

Aprobarea proiectului de Ordin al Președintelui ANRSC supus aprobării va înlătura obstacolele de natură legislativă determinate de neconcordanțele din reglementarea economică cu legislația națională de rang superior și va facilita accesarea unor fonduri europene nerambursabile în vederea implementării unor măsuri având ca scop:

- reducerea consumului de energie;
- reducerea emisiilor de CO₂;
- reducerea poluării luminoase.

IV. Impactul socio - economic

Aprobarea proiectului de Ordin al Președintelui A.N.R.S.C. supus aprobării va aduce avantaje următorilor beneficiari:

- locuitorilor din unitățile administrativ - teritoriale în care se vor presta activitățile serviciului public de iluminat;
- autorităților publice locale care au obligația asigurării serviciului de iluminat public;
- operatorilor serviciului de iluminat public.

Beneficiile aduse autorităților publice locale sunt:

- accesarea programelor de finanțare din fonduri europene având ca scop modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat public;
- realizarea de economii la bugetele locale ca urmare a eficientizării activităților serviciilor de iluminat public și al reducerii consumului de energie;

- asigurarea către utilizatori a unui serviciu de iluminat mai performant, în regim de continuitate, fapt ce va duce la creșterea calității vieții și a siguranței locuitorilor;
- transferul responsabilității respectării indicatorilor de performanță ai serviciului către operatorii serviciului;
- folosirea unor corpuri de iluminat cu tehnologie performantă care va reduce accidentele și criminalitatea și va permite desfășurarea activităților economice sau recreative după apusul soarelui, derularea în continuare a unor astfel de activități fiind benefice inclusiv bugetului autorităților locale, dar și dezvoltării zonei;
- creșterea atractivității unităților administrativ teritoriale, întrucât printr-o iluminare adecvată crește aspectul general al localităților, putând influența pozitiv atât confortul general al locuitorilor, dar și un potențial caracter turistic și economic al zonei;
- calcularea tarifului per punct luminos, introdusă prin prezentul proiect al Ordinului Președintelui ANRSC permite autorităților locale un control strict asupra activităților operatorilor prin introducerea în reglementarea economică a unui model de reducere cu titlu de penalizare a valorilor lunare care se plătesc operatorilor per obiective (străzi/zone, obiective) în cazul în care sistemul de iluminat public nu funcționează în conformitate cu regulamentul serviciului și cu indicatorii pentru nivelul de serviciu;
- evidențierea costurilor cu telegestiunea/comanda sistemului de iluminat public în tariful calculat pe baza punctului luminos va conduce la operarea în condiții de calitate și de eficiență a sistemelor de iluminat public care au fost modernizate și a celor care urmează a fi modernizate cu finanțări viitoare prin Programele Operaționale Regionale ce vor aprobate de către Comisia Europeană pentru 2021-2027 și prin programul derulat de către AFM.

Beneficiile aduse operatorilor activităților de servicii de iluminat public:

- clarificarea modului de stabilire, ajustare și modificare a tarifelor pentru activitățile specifice serviciului public de iluminat, prin înlăturarea neconcordanțelor și a practicii neunitare la nivelul autorităților locale;
- asigurarea unei concurențe loiale, bazate pe principii de transparență și legalitate între operatori.

Beneficiile aduse utilizatorilor serviciilor de iluminat public:

- creșterea calității vieții și a siguranței prin asigurarea unui iluminat de calitate și prin reducerea emisiilor de CO₂;

- asigurarea serviciu de iluminat de calitate în regim de continuitate, fără ca tarifele să sufere modificări substanțiale;
- reducerea accidentelor auto.

V. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Proiectul de Ordin va avea un impact pozitiv asupra mediului concurențial datorită punerii în aplicare a Deciziei Comisiei Europene C (2011) 9380 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general și a Comunicării Comisiei Europene 2012/C8/02 privind aplicarea normelor Uniunii Europene în materie de ajutor de stat în cazul compensației acordate pentru prestarea unor servicii de interes economic general .

VI. Impactul asupra mediului de afaceri

Impactul asupra mediului de afaceri reprezentat în domeniul prestării serviciului de iluminat public de operatorii privați este unul pozitiv întrucât propunerea de reglementare economică pentru serviciul de iluminat public urmărește promovarea unui cadru precis și structurat, ușor de urmărit, care elimină eventuale interpretări eronate din partea autorităților contractante sau dificultăți de aplicare.

VII. Impactul asupra bugetului general consolidat

Prin introducerea noii metode de tarificare nu se preconizează o creștere a valorii estimate pentru prestarea serviciului de iluminat public, ci asigurarea achitării contravalorii serviciului de iluminat public cu caracter de regularitate pentru rezultatele atinse în legătură cu nivelul de serviciu și menținerea în parametri a sistemelor de iluminat public. În condițiile în care totuși valoarea anuală achitată de către autoritățile publice locale pentru prestarea serviciului de iluminat public către operatori va crește, impactul asupra bugetului A.N.R.S.C. este unul pozitiv având în vedere că în conformitate cu art. 1 lit. b) din Ordinul 79/2017 privind modalitatea de achitare și quantumul contribuției datorate la bugetul Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice - A.N.R.S.C., contribuția operatorilor care prestează serviciul de iluminat public este de 0,12% din veniturile înregistrate ca urmare a prestării serviciului.

VIII. Impactul bugetar asupra bugetelor locale

Efectuarea operațiunilor de întreținere desfășurate în mod corect și regulat este foarte importantă pentru eficiența instalațiilor de iluminat, deoarece un sistem de iluminat odată realizat trebuie să răspundă funcțiilor sale pe întreaga sa durată de viață, la parametri cât mai apropiați de cei pentru care a fost proiectat. Nerealizarea întreținerii periodice și corecte a tuturor componentelor unui sistem de iluminat (aparate de iluminat, console, stâlpi, etc.), conduce la diminuarea securității și a siguranței utilizatorilor și generează un consum mai ridicat de energie electrică fie din cauza depășirii duratei de viață sau din cauza epuizării duratei de viață înainte de durata proiectată. Metoda de tarifare calculată per punct luminos pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv, și per figurină de iluminat ornamental-festiv pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv va conduce la reducerea costurilor cu energia electrică care se plătesc din bugetele locale.

Cele mai importante modificări care vor fi aduse vor consta în:

1. **Redefinirea unor termeni** pentru corelarea prevederilor Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 cu prevederile Legii nr. 51/2006 și ale Legii nr. 230/2006, respectiv:

- înlocuirea termenului de "valoare" cu termenul de "tarif";
- înlocuirea noțiunii de *întreținere* cu noțiunea de *operare* a sistemului de iluminat public
- având în vedere noua metodă de tarifare propusă se introduc noțiunile de "punct luminos" și "figurină de iluminat ornamental-festiv";
- se clarifică definițiile noțiunilor de "stabilire", "ajustare" și "modificare" a tarifelor activităților serviciului de iluminat public;
- se introduce definiția "Ratei SWAP" pentru punerea în aplicare a Deciziei Comisiei Europene C (2011)9380 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general și Comunicării Comisiei Europene 2012/C8/02 privind aplicarea normelor Uniunii Europene în materie de ajutor de stat în cazul compensației acordate pentru prestarea unor servicii de interes economic general.

2. Schimbarea metodei actuale de stabilire a valorii specifice activităților serviciilor de iluminat public cu **metoda de calcul a unui tarif pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public raportat la punctul luminos** (în cazul iluminatului arhitectural, stradal-rutier, stradal-pietonal, arhitectural și ornamental) și la figurina de iluminat ornamental-festiv (în cazul iluminatului ornamental-festiv) și prevederea modului de calcul al acestor tarife.

3. Eliminarea ”modernizării” din domeniul de aplicare al Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007.

Având în vedere prevederile normelor în vigoare referitoare la modul de fundamentare a valorii investițiilor realizate din fonduri publice , respectiv HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice și structura obligatorie a devizelor pe categorii de lucrări, fundamentarea investițiilor în sistemul de iluminat public - reabilitări, extinderi, modernizări - va fi supusă numai acestor norme.

4. Corelarea formulei pentru ajustarea tarifelor activităților serviciului de iluminat public cu prevederile legii nr. 51/2006 referitoare la ajustare și reglementarea formulei de ajustare.

5. Modificarea fișelor de fundamentare pentru stabilirea, ajustarea și modificarea tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public prin detalierea tipurilor de cheltuieli care sunt incluse în structura tarifelor și clasificarea acestora în cheltuieli de exploatare, compuse din cheltuieli materiale, cheltuieli cu servicii executate de terți, cheltuieli cu salariile brute, alte cheltuieli operaționale și cheltuieli financiare.

6. Introducerea soluției juridice pentru situația operatorilor care nu sunt plătitori de TVA, ca atunci când aceștia fundamentează cheltuielile din structura tarifelor, să poată include în tarif cheltuielile respective cu TVA inclus.

7. Stabilirea expresă a faptului că Ordinul se aplică și operatorilor de distribuție a energiei electrice atunci când încheie contracte de delegare de gestiune prin negociere directă conform art. 41 alin. 3 din legea nr. 230/2006.

8. O completare preconizată este cea referitoare la cota de profit a operatorilor în cazul în care contractul de delegare de gestiune a serviciului de iluminat public le este atribuit direct, fără licitație. În această situație cota de profit ar trebui să fie una rezonabilă conform Deciziei Comisiei Europene din 20.12.2011 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general (Decizia nr. C (2011) 9380), respectiv să nu depășească rata SWAP plus 100 de puncte de bază, în cazul în care prestarea serviciului de iluminat public nu este asociată unui risc comercial sau contractual substanțial.

—

În fapt, se constată necesitatea realizării unor modificări și completări ale Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public, aprobate prin Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007, cu scopul de a se asigura corelarea cu prevederile actelor normative de nivel superior, naționale și europene, cu care se află în conexiune și totodată pentru a se reglementa o modalitate modernă de stabilire, ajustare și modificare a tarifelor pentru prestarea serviciului de iluminat public.

Pentru motivele invocate, a fost elaborat proiectul de Ordin pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public aprobate prin Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007.

B.2. Tabel comparativ - Propunere de modificare și completare a Ordinului Președintelui ANRSC 77/2007 pentru aprobarea Normelor Metodologice din 2007 de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public

În cele ce urmează a fost inclus în cadrul raportului tabelul comparativ care fundamentează proiectul de Ordin de modificare și completare a Ordinului Președintelui ANRSC 77/2007 pentru aprobarea Normelor Metodologice din 2007 de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților specifice serviciului de iluminat public publicat în Monitorul Oficial nr. 201 din 26.03.2007

Nr. crt.	Text în vigoare	Text propus	Motivare
		Art. I Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 pentru aprobarea Normelor Metodologice din 2007 de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților specifice serviciului de iluminat public publicat în Monitorul Oficial nr. 201 din 26.03.2007, se modifică și se completează, după cum urmează:	
1.	Art. 2 (1) Prezentele norme metodologice stabilesc modul de calcul al valorii activităților specifice pentru serviciul de iluminat public.	1. Alineatul (1) al articolului 2 se modifică și va avea următorul cuprins: ”(1) Prezentele norme metodologice stabilesc modul de calcul pentru stabilirea, ajustarea și modificarea tarifelor pentru activitățile specifice pentru serviciul de iluminat public.”	Se înlocuiește noțiunea de valoare cu cea de tarif în conformitate cu prevederile Legii nr. 230/2006 și ale Legii nr. 51/2006. Fundamentarea înlocuirii noțiunii de valoare cu cea de tarif este reprezentată de următoarele argumente: Legea nr. 51/2006 prevede la art. 43 alin. (2) că veniturile operatorilor serviciilor de utilități publice ” se constituie prin încasarea de la utilizatori, sub formă de prețuri sau tarife, a sumelor reprezentând contravaloarea serviciilor furnizate/prestate și, după caz, din alocații bugetare, cu respectarea următoarelor principii:

			a) asigurarea autonomiei financiare a operatorului; b) asigurarea rentabilității și eficienței economice; c)b asigurarea egalității de tratament al serviciilor de utilități publice în raport cu alte servicii publice de interes general; d) recuperarea în totalitate de către operatori a costurilor furnizării/prestării serviciilor, cu excepția situațiilor în care aceștia furnizează/prestează serviciile de utilități publice în baza unui contract de concesiune. Așadar, potrivit Legii nr. 51/2006, terminologia folosită cu referire la plata cuvenită pentru prestarea serviciilor comunitare pentru utilități publice este cea de „prețuri sau tarife”. În cazul serviciului de iluminat public, Legea nr. 230/2006 consacră termenul de ”tarif”, sens în care la art. 17 alin. (1) se prevede că ”Indiferent de forma de gestiune adoptată, în virtutea competențelor și atribuțiilor ce le revin potrivit legii, autoritățile administrației publice locale păstrează dreptul de a aproba, a supraveghea și a controla, după caz: a) modul de fundamentare a tarifelor și respectarea metodologiei de stabilire, ajustare sau de modificare a acestora, emise de A.N.R.S.C”. Ordinul președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 de aprobare a Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public, utilizează termenul de „valori ale activităților serviciului de iluminat public”. Termenul de ”tarif” este mai corect de utilizat în cazul serviciului de iluminat public, dacă se stabilește o unitate de măsură pentru tarif.
--	--	--	--

2	Art. 2. (2) Valorile activităților specifice pentru serviciile de iluminat public trebuie să asigure atât viabilitatea economică a operatorilor prestatori ai serviciilor de iluminat public, cât și interesele utilizatorilor.	2. Alineatul (2) al articolului 2 se modifică și va avea următorul cuprins: ”(2) Principiile obligatorii care stau la baza stabilirii, ajustării și modificării tarifelor pentru activitățile din sfera serviciului de iluminat public sunt: a) asigurarea viabilității economice a operatorilor serviciilor de iluminat public b) limitarea impactului asupra mediului c) performanța energetică a sistemelor de iluminat public, d) performanța luminotehnică menținută a sistemelor de iluminat public e) performanța în funcționarea sistemelor de iluminat public f) prevenirea, reducerea și limitarea poluării luminoase.”	Propunerea de modificare are în vedere stabilirea principiilor care stau la baza stabilirii, ajustării și modificării tarifelor activităților serviciului de iluminat public. Întrucât prevederile Legii nr. 51/2006 cuprind principii generale aplicabile tuturor serviciilor de utilitate publică, respectiv ”Art. 6 <i>Serviciile de utilități publice se organizează și funcționează cu respectarea prevederilor legale în vigoare privind administrația publică locală, descentralizarea administrativă și financiară, dezvoltarea regională, finanțele publice locale și cu respectarea principiilor:</i> a) <i>autonomiei locale;</i> b) <i>descentralizării serviciilor publice;</i> c) <i>subsidiarității și proporționalității;</i> d) <i>responsabilității și legalității;</i> e) <i>asocierii intercomunitare;</i> f) <i>dezvoltării durabile și corelării cerințelor cu resursele;</i> g) <i>protecției și conservării mediului natural și construit;</i> h) <i>asigurării igienei și sănătății populației;</i> i) <i>administrării eficiente a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale;</i> j) <i>participării și consultării cetățenilor;</i> k) <i>liberului acces la informațiile privind serviciile publice”</i> este necesară introducerea unor principii specifice serviciului de iluminat public, respectiv asigurarea viabilității economice a operatorilor serviciilor de iluminat public - limitarea impactului asupra mediului - performanța energetică a sistemelor de iluminat public,
---	---	---	---

			- performanța luminotehnică menținută a sistemelor de iluminat public - performanța în funcționarea sistemelor de iluminat public - prevenirea, reducerea și limitarea poluării luminoase Acestea se circumscriu principiilor prevăzute la f) și g) respectiv dezvoltare durabilă și protecția mediului
3.	Art. 3 (1) Prezentele norme metodologice reglementează modul de determinare a valorii activităților specifice serviciului de iluminat public.	3. Alineatul (1) al articolul 3 se abrogă.	Se propune abrogarea acestui articol întrucât are conținut aproape identic cu articolul 2 alineatul (1) din Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007, care prevede: "(1) <i>Prezentele norme metodologice stabilesc modul de calcul al valorii activităților specifice pentru serviciul de iluminat public.</i> "
4.	Art 3 (3) Activitățile specifice serviciului de iluminat public cuprind două componente: a) întreținere; b) modernizare	4. Alineatul (3) al articolul 3 se abrogă.	Se propune abrogarea articolului 3 alin. (3) întrucât prin propunerea de modificare și completare a Ordinului 77/2007 în ceea ce privește investițiile, valoarea acestora se justifică în conformitate cu prevederile legale în vigoare referitoare la investițiile publice.
5.	Art. 4 b) aprobarea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public pentru o anumită perioadă - activitatea de analiză și verificare a elementelor de cheltuieli, desfășurată de autoritatea administrației publice locale implicate, cu respectarea normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii aferente activităților serviciului de iluminat	5. Litera b) a articolului 4 se modifică și va avea următorul cuprins: "b) aprobarea tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public - activitatea de analiză a fundamentării tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public prin verificarea elementelor de cheltuieli și a cotei de profit desfășurată de autoritatea administrației publice locale competentă, cu respectarea prezentelor norme metodologice concretizată prin emiterea unor hotărâri de consiliu local sau după caz a consiliului general al municipiului București;"	S-a înlocuit noțiunea de <i>valori</i> cu cea de <i>tarife</i> pentru corelarea cu prevederile legii nr. 230/2006 și cu cele ale Legii nr. 51/2006. Analiza fundamentării tarifelor presupune verificarea atât a elementelor de cheltuieli cât și a cotei de profit întrucât în cazul atribuirii unui contract de delegare de gestiune fără competiție, cota de profit a operatorului trebuie să fie una rezonabilă în sensul Comunicării Comisiei Europene privind ajutorul de stat. (Decizia nr. C (2011) 9380).

	public, concretizată prin emiterea unor hotărâri;		
6.	Art. 4 c) ajustarea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public - operațiunea de analiză a nivelului existent al valorii pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public și a structurii elementelor de cheltuieli, potrivit normelor metodologice elaborate și aprobate de autoritatea de reglementare competentă, prin care se asigură corelarea nivelului valorii activităților serviciului de iluminat public stabilit anterior cu evoluția generală a prețurilor și tarifelor din economie;	6. Litera c) a articolului 4 se modifică și va avea următorul cuprins: ”c) ajustarea tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public - operațiunea de analiză a nivelului existent al tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public și a elementelor de cheltuieli, potrivit prezentelor norme metodologice, prin care se asigură corelarea nivelului tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public stabilit anterior cu evoluția generală a indicelui general al prețurilor de consum IPC comunicat de către Institutul Național de Statistică;”	Corelare cu definiția ajustării din articolul 2 litera p) din legea nr. 51/2006 conform căreia <i>ajustarea prețurilor și tarifelor - operațiunea de corelare a nivelurilor prețurilor și tarifelor stabilite anterior, cu evoluția generală a prețurilor și tarifelor din economie, pe baza metodologiei de calcul al nivelului prețurilor și tarifelor existente</i>
7.		7. După litera c) a articolului 4 se introduce litera c ¹⁾ cu următorul cuprins: ”c ¹⁾ figurină de iluminat ornamental festiv - în sensul prezentelor norme metodologice reprezintă un ansamblu de elemente luminoase și neluminoase proiectat și construit pentru crearea atmosferei festive care se conectează la rețeaua de alimentare cu energie electrică prin cleme, ca unitate de măsură la care se împart totalitatea costurilor aferente iluminatului ornamental-festiv;”	Se introduce definiția figurinei de iluminat festiv pentru a explica unitatea de măsură la care se împart totalitatea costurilor aferente iluminatului ornamental festiv
8.	Art. 4 i) întreținere - ansamblul activităților de menținere în funcțiune a sistemului de iluminat public la parametrii luminotehnici normați, care se realizează atât cu	8. Litera i) a articolului 4 se modifică și va avea următorul cuprins: ”i) operarea sistemului de iluminat public - ansamblul activităților de menținere în parametri a sistemului de iluminat public care cuprinde, spre exemplu,	Se impune înlocuirea noțiunii de întreținere cu noțiunea de operare întrucât întreținerea sistemului de iluminat public este doar o parte din ceea ce presupune operarea sistemului de iluminat public - administrare, gestionare, exploatare, întreținere.

	înlocuirea de componente, cât și fără înlocuirea acestora;	administrarea, gestionarea, întreținerea, dispecerizarea/ comanda/telegestiunea, toate acțiunile tehnico-administrative pentru inventarierea și evidența verificărilor, intervențiilor și măsurătorilor realizate la componentele sistemului de iluminat public;"	Definiția din Regulamentul cadru este la art 3 3.25. <i>întreținere - ansamblul de operații de volum redus, executate periodic sau neprogramat în activitatea de exploatare, având drept scop menținerea în stare tehnică corespunzătoare a diferitelor subsansambluri ale instalațiilor</i>; este diferită de cea din formularea actuală a Ordinului 77/2007 care prevede următoarea definiție: <i>întreținere - ansamblul activităților de menținere în funcțiune a sistemului de iluminat public la parametrii luminotehnici normați, care se realizează atât cu înlocuirea de componente, cât și fără înlocuirea acestora</i>; Operarea unui sistem de iluminat public presupune toate acțiunile pentru menținerea în parametri a sistemului de iluminat public, nu numai întreținerea acestuia (reparații, verificări, înlocuiri, măsurători, intervenții, mentenanță) ci presupune și luarea în gestiune a sistemului de iluminat public, inventarierea elementelor componente ale acestuia, operarea sistemului de telegestiune, efectuarea de măsurători luminotehnice, etc.
9.	Art. 4 k) modernizare - activitățile de pregătire, finanțare și realizare a investițiilor în sistemul de iluminat public, în vederea adaptării la cerințele și exigențele stabilite în normele legale în vigoare și în programele de dezvoltare;	9. Litera k) a articolului 4 se abrogă.	Se propune abrogarea articolului 4 lit. k) întrucât activitățile de pregătire, finanțare și realizare a investițiilor sunt reglementate de prevederile HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, iar elementele de cheltuieli pentru aceste investiții se justifică conform structurii prevăzute în Anexele la această hotărâre de Guvern. Abrogarea este necesară și pentru a preîntâmpina practica autorităților publice locale de a cere o justificare dublă pentru fundamentarea valorilor activităților serviciului de iluminat public, respectiv odată în baza

			Ordinului 77/2007 și apoi pe baza prevederilor HG nr. 907/2016, respectiv: <i>"ANEXA nr. 10³:1.Proiectantul completează și răspunde pentru datele și informațiile înscrise în coloanele 1-3. Coloanele 4-9 se completează de către ofertanți în cadrul derulării, în condițiile legii, a unei proceduri de achiziție publică. (respectiv material, manopera, utilaj, transport, Alte cheltuieli directe: CAS, șomaj, fond de risc, alte cheltuieli conform prevederilor legale, nominalizate, cheltuieli indirecte si profit)"</i>
10.	Art. 4 l) modificarea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public - operațiunea de analiză a nivelului existent al valorii pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public și a structurii acestora, potrivit normelor metodologice elaborate și aprobate de autoritatea de reglementare competentă, aplicabilă în situațiile în care intervin schimbări majore în structura costurilor care conduc la recalcularea valorii existente;	10. Litera l) a articolului 4 se modifică și va avea următorul cuprins: <i>"l) modificarea tarifelor activităților pentru serviciul de iluminat public - operațiunea de analiză a nivelului existent al tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public și a structurii acestora, potrivit prezentelor norme metodologice, aplicabilă în situațiile în care intervin schimbări ale elementelor de cheltuieli care conduc la recalcularea tarifelor existente;"</i>	Notiunea de modificări <i>majore</i> nu exista în legea nr. 51/2006, drept pentru care s-a eliminat. S-a înlocuit noțiunea de <i>valori</i> cu cea de <i>tarife</i> pentru corelarea cu prevederile legii nr. 230/2006 și cu cele ale Legii nr. 51/2006. Art 2 din Legea nr. 51/2006 definește modificarea tarifelor astfel: <i>r)modificarea prețurilor și tarifelor-operațiunea de corelare a nivelurilor prețurilor și tarifelor stabilite anterior, aplicabilă în situațiile în care intervin schimbări în structura costurilor care conduc la recalcularea prețurilor și tarifelor, pe baza metodologiei de calcul al structurii și nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritatea de reglementare competentă;</i>

11.		11. După litera l) a articolului 4 se introduc literele l¹⁾ și l²⁾ cu următorul cuprins: ”l¹⁾ punct luminos - în sensul prezentelor norme metodologice reprezintă aparatul de iluminat din componența sistemului de iluminat public ca unitate de măsură la care se împart totalitatea costurilor aferente operării sistemului de iluminat public;” ”l²⁾ rata SWAP - Rata SWAP este echivalentul cu scadență mai mare al ratei interbancare de referință (rata IBOR), comunicată pe site-ul internet al Consiliului Concurenței- Rețeaua Națională Ajutor de Stat, furnizată pentru moneda RON;”	Se introduce definiția punctului luminos pentru a explica unitatea de măsură la care se împart totalitatea costurilor aferente operării sistemului de iluminat public. Se introduce definiția ratei SWAP pentru a explica modul în care se efectuează verificarea cotei de profit a operatorilor cărora li se atribuie în mod direct contractul de delegare de gestiune fără utilizarea de proceduri competitive pentru corelarea reglementării economice cu prevederile Deciziei Comisiei Europene C (2011)9380 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general și Comunicării Comisiei Europene 2012/C8/02 privind aplicarea normelor Uniunii Europene în materie de ajutor de stat în cazul compensației acordate pentru prestarea unor servicii de interes economic general.
12.	Art. 4 n) stabilirea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public - operațiunea de analiză a nivelului valorii pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public și a structurii acestora, conform normelor metodologice elaborate și aprobate de autoritatea de reglementare competentă, pentru operatorii nou-întrați pe piață sau pentru operatorii care încheie contracte de delegare a gestiunii cu autoritățile administrației publice locale.	12. Litera n) a articolului 4 se modifică și va avea următorul cuprins: ”n) stabilirea tarifelor pentru activitățile serviciului de iluminat public - operațiunea de analiză a nivelului tarifelor pentru activitățile serviciului de iluminat public și a structurii acestora, conform prezentelor norme metodologice, pentru operatorii nou-înființați, pentru operatorii care au încheiat în trecut contracte de delegare a gestiunii cu autoritățile administrației publice locale și pentru operatorii de distribuție a energiei electrice;”	S-a înlocuit noțiunea de <i>valori</i> cu cea de <i>tarife</i> pentru corelarea cu prevederile legii nr. 230/2006 și cu cele ale Legii nr. 51/2006. S-a realizat o clarificare a textului care explică că stabilirea tarifelor au loc în același fel atât pentru operatorii nou înființați cât și pentru cei care în trecut au mai încheiat contracte de delegare de gestiune și pentru operatorii de distribuție a energiei electrice.

13.		13. După articolul 5 se introduce articolul 5¹ cu următorul cuprins: ”Art. 5 Stabilirea, ajustarea sau modificarea tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public se face pe baza prezentelor norme metodologice, în conformitate cu anexele nr. 1.1, 1.2, 2, 3, 4, 5.1 și 5.2.”	Articol inserat pentru a prevedea faptul că stabilirea, ajustarea sau modificarea tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public se face în conformitate cu anexele Ordinului.
14.	Art. 6 Valorile activităților serviciului de iluminat public se fundamentează pe baza cheltuielilor de producție și exploatare, a cheltuielilor de întreținere și reparații, a amortismentelor aferente capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, a costurilor pentru protecția mediului, a costurilor financiare asociate creditelor contractate, a costurilor derivând din contractul de delegare a gestiunii, precum și a unei cote de profit.	14. Articolul 6 se modifică și va avea următorul cuprins: ”Art. 6 (1) Tarifele activităților serviciului de iluminat public se fundamentează pe baza: a) cheltuielilor de exploatare; b) cheltuielilor financiare asociate creditelor contractate pentru realizarea investițiilor; c) cotei de profit.” (2) În cazul în care gestiunea directă a serviciului de iluminat public se realizează de către operatori de drept public, aceștia nu calculează profit.”	

15.	Art. 7 Valorile activităților serviciului de iluminat public nu cuprind cheltuielile cu energia electrică consumată pentru iluminat, care se facturează separat.	15. Articolul 7 se modifică și va avea următorul cuprins: ”Art. 7 (1) Cheltuielile cu energia electrică consumată pentru iluminatul public se achită de către autoritățile publice locale către furnizorii de energie electrică și nu sunt cuprinse în tarifele activităților serviciului de iluminat public. (2) În cazul în care autoritățile publice locale stabilesc prin contractul de delegare de gestiune sau prin hotărârea de dare în administrare ca operatorul serviciului să încheie contractul pentru achiziția energiei electrice aferentă consumului sistemului de iluminat public, cheltuielile cu energia electrică consumată de sistemul de iluminat public nu sunt cuprinse în tarif și se plătesc separat operatorului.”	Modificarea este fundamentată pe faptul că articolul 7 din Ordinul nr. 77/2007 necesită o formulare mai clară cu privire la cine achită cheltuielile cu energia electrică și către cine. Alineatul 2 a fost introdus la articolul 7 din Ordin pentru a da posibilitatea ca autoritatea publică locală să achite separat operatorului consumul de energie electrică iar acesta să încheie contractul cu furnizorul de energie electrică. Totodată se precizează faptul că cheltuielile cu energia electrică consumată de sistemul de iluminat public nu sunt cuprinse în tarif și se plătesc separat operatorului.
16.	Art. 8 Autoritățile administrației publice locale au competență exclusivă în aprobarea valorii activităților de iluminat public.	16. Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins: ”Art. 8 Autoritățile deliberative ale administrației publice locale au competență exclusivă în aprobarea stabilirii, ajustării și modificării tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public.”	S-a înlocuit noțiunea de <i>valori</i> cu cea de <i>tarife</i> pentru corelarea cu prevederile legii nr. 230/2006 și cu cele ale Legii nr. 51/2006. S-a precizat că autoritățile administrației publice locale care au competență exclusivă de aprobare a stabilirii, ajustării și modificării tarifelor sunt autoritățile deliberative, adică consiliile locale, pentru a asigura corelarea cu prevederile art. 8 alin (3) lit. k) din legea nr. 51/2006 <i>”În exercitarea competențelor și atribuțiilor ce le revin în sfera serviciilor de utilități publice, autoritățile deliberative ale administrației publice locale asigură cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor de utilități publice și adoptă hotărâri în legătură cu: k) aprobarea stabilirii, ajustării sau modificării prețurilor și tarifelor, după caz, în condițiile legii speciale, cu respectarea normelor metodologice/procedurilor elaborate și aprobate de autoritățile de reglementare competente”</i>

17.	Art. 9 (1) Valorile activităților specifice serviciului de iluminat public se stabilesc, se ajustează sau se modifică pe baza solicitărilor operatorilor, prestatori ai serviciului de iluminat public, în conformitate cu prevederile normelor metodologice elaborate și aprobate de autoritatea de reglementare competentă.	17. Alineatul (1) al articolului 9 se modifică și va avea următorul cuprins: ”Art. 9 (1) Tarifele pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public se stabilesc, se ajustează sau se modifică pe baza solicitărilor operatorilor serviciului de iluminat public, în conformitate cu prevederile prezentelor norme metodologice.”	S-a înlocuit noțiunea de <i>valori</i> cu cea de <i>tarife</i> pentru corelarea cu prevederile legii nr. 230/2006 și cu cele ale Legii nr. 51/2006.
18.	Art. 9 (2) Operatorul de servicii care solicită stabilirea, ajustarea sau modificarea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public transmite la autoritatea administrației publice locale următoarele: a) cererea de stabilire, ajustare sau modificare, care conține nivelul propus al valorii activităților serviciului de iluminat public, nivelul în vigoare în cazul ajustării sau modificării și justificarea propunerii de stabilire, ajustare sau modificare; valorile activităților specifice serviciului de iluminat public propuse în cererea înaintată la autoritatea administrației publice locale vor fi determinate exclusiv cota de TVA; b) fișa de fundamentare a valorii activităților serviciului de iluminat	18. Alineatul (2) al articolului 9 se modifică și va avea următorul cuprins: ”(2) În vederea aprobării tarifelor, operatorul serviciului de iluminat public transmite la autoritatea administrației publice locale documentația de fundamentare a tarifelor care cuprinde: a) după caz, cererea de stabilire, cererea de ajustare sau de modificare a tarifelor, care conține nivelul propus al tarifelor activităților serviciului de iluminat public; b) justificarea propunerii de stabilire, ajustare sau modificare, întocmită conform anexelor nr. 1.1, 1.2, 2, 3, 4, 5.1 și 5.2 la prezentele norme metodologice c) memoriul tehnico-economic prin care se justifică nivelul fiecărui element de cheltuieți d) alte date și informații necesare fundamentării tarifelor propuse.”	S-a înlocuit noțiunea de <i>valori</i> cu cea de <i>tarife</i> pentru corelarea cu prevederile legii nr. 230/2006 și cu cele ale Legii nr. 51/2006.

	public, pe elemente de cheltuieli, conform anexelor nr. 1 și 2; c) memoriul tehnico-economic prin care se justifică oportunitatea stabilirii, ajustării sau modificării valorii aferente activităților serviciului de iluminat public; d) alte date și informații necesare fundamentării valorilor propuse.		
19.		19. După alineatul (2) al articolului 9 se introduc alineatele (3), (4), și (5) cu următorul cuprins: ”(3) Prin excepție de la alin. (2), în situația în care contractul de delegare de gestiune a fost atribuit printr-o procedură competitivă, stabilirea tarifelor se face pe baza ofertei financiare acceptate. (4) Tarifele activităților specifice serviciului de iluminat public sunt determinate pe baza cheltuielilor justificate, exclusiv cota de TVA. (5) Prin derogare de la prevederile alineatului (4), în cazul operatorilor neplătitori de TVA, tarifele activităților specifice serviciului de iluminat public sunt determinate pe baza cheltuielilor care au TVA inclus.”	S-a introdus alineatul (3) pentru acuratețea reglementării privind stabilirea tarifelor în sensul că în cazul gestiunii delegate stabilirea tarifelor activităților serviciului de iluminat public are loc prin depunerea ofertei financiare conform dispozițiilor Legii nr. 98/2016 sau Legii nr. 100/2016 Alineatele (4) și (5) au fost introduse pentru a reglementa situația operatorilor plătitori de TVA și situația operatorilor serviciului de iluminat public neplătitori de TVA, pentru a le da posibilitatea acestora din urmă să includă în fundamentarea tarifelor costurile care au TVA.
20.	Art. 10 (1) Valoarea activităților specifice serviciului de iluminat public se stabilește pentru operatorii nou-intrați pe piața acestor servicii, precum și pentru cei care încheie contracte de delegare a gestiunii cu autoritățile administrației publice locale.	20. Alineatul (1) al articolului 10 se modifică și va avea următorul cuprins: ”(1) Tarifele activităților specifice serviciului de iluminat public se stabilesc în condițiile prezentelor norme metodologice atât pentru operatorii nou-intrați pe piața acestor servicii, pentru cei care au avut încheiate contracte de delegare a gestiunii cu autoritățile administrației publice locale cât și pentru operatorii de distribuție care încheie prin negociere directă contracte de delegare de gestiune.”	Alineatul (1) a fost modificat pentru a clarifica textul în vigoare și pentru a reglementa expres faptul că prevederile reglementării economice privind stabilirea, ajustarea și modificarea tarifelor pentru activitățile specifice iluminatului public se aplică și operatorilor de distribuție atunci când aceștia încheie contracte de delegare a gestiunii cu autoritățile publice locale prin negociere directă.

21.	Art. 10 (2) Valoarea activităților specifice serviciului de iluminat public se determină de către operatori, luând în calcul numai cheltuielile care sunt specifice activității respective.	21. Alineatul (2) al articolului 10 se modifică și va avea următorul cuprins: ”(2) Tarifele activităților specifice serviciului de iluminat public se determină de către operatori, luând în calcul numai cheltuielile care sunt specifice activității respective.”	S-a înlocuit noțiunea de valori cu cea de tarife pentru corelarea cu prevederile legii nr. 230/2006 și cu cele ale Legii nr. 51/2006.
22.	Art. 10 (3) Fundamentarea costurilor fiecărei activități în parte se face pe baza cheltuielilor materiale, cheltuielilor salariale și a cheltuielilor operaționale.	22. Alineatul (3) al articolului 10 se modifică și va avea următorul cuprins: (3) Cheltuielile de exploatare cuprind atât cheltuieli directe cât și indirecte și sunt compuse din următoarele categorii de cheltuieli, enumerate nelimitativ: a) cheltuieli materiale, cum ar fi materiale, materiale consumabile, echipamente (nacele, curățătoare de înaltă presiune, echipamente electrice de măsurare, macarale etc.), transport, amortizări, reparații, stocuri, b) cheltuieli cu serviciile executate de terți, c) cheltuieli salariale cu personalul direct productiv si indirect productiv, d) alte cheltuieli operaționale, cum ar fi cheltuielile pentru protecția mediului.”	Alineatul (3) al articolului 10 a fost modificat pentru a detalia structura costurilor de exploatare specifice prestării serviciului de iluminat public. Acest alineat referitor la cheltuielile de exploatare era necesar pentru a clarifica care sunt tipurile de costuri care trebuie incluse în tarif întrucât în Ordinul 77/2007 enumerarea categoriilor de cheltuieli era insuficientă și genera în practică interpretări restrictive.
23.	Art. 10 (4) În cazul stabilirii valorii activităților specifice serviciului de iluminat public, structura cheltuielilor și a veniturilor este prezentată în anexa nr. 1.	23. Alineatul (4) al articolului 10 se modifică și va avea următorul cuprins: ”(4) Pentru stabilirea tarifului pentru prestarea serviciului de iluminat public operatorul prezintă structura cheltuielilor totale în conformitate cu anexa nr. 1.1, cu excepția tarifului pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv pentru care operatorul	S-a înlocuit noțiunea de valori cu cea de tarife pentru corelarea cu prevederile legii nr. 230/2006 și cu cele ale Legii nr. 51/2006.

		prezintă structura cheltuielilor totale, în conformitate cu anexa nr. 1.2.”	
24.		24. După alineatul (4) al articolului 10 se introduc alineatele (5), și (6) cu următorul cuprins: (5) Categoriile de intervenții anuale aferente componentelor sistemului de iluminat public de care se ține seama la fundamentarea tarifului pentru prestarea serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv, sunt cele prevăzute în anexa nr. 2. (6) Operatorii de distribuție a energiei electrice care prestează serviciul de iluminat public pe baza unui contract de delegare de gestiune încheiat prin negociere directă vor prezenta în solicitările de stabilire, ajustare și/sau modificare a tarifelor pentru activitățile din sfera serviciului de iluminat public numai costurile aferente sistemului de iluminat public.”	Alineatul (5) a fost introdus pentru a indica care sunt categoriile de intervenții la componentele sistemului de iluminat public de care se ține seama atunci când se fundamentează tariful pentru activitățile de iluminat stradal-rutier, stradal-pietonal arhitectural și ornamental. Alineatul (6) a fost introdus pentru a clarifica faptul că în cazul în care operatorii de distribuție a energiei electrice încheie contracte de delegare de gestiune prin negociere directă cu autoritățile publice locale acestora le sunt aplicabile prevederile Ordinului.
25.	Art. 11 Stabilirea valorii pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public se face potrivit formulei: $V = Ct + p,$ unde: V - valoarea stabilită a activităților specifice serviciului de iluminat public pentru o anumită perioadă; Ct - cheltuieli totale; p - profit.	25. Articolul 11 se modifică și va avea următorul cuprins: ”Art. 11 (1) Pentru prestarea activităților specifice serviciului public de iluminat se stabilesc următoarele categorii de tarife: a) tariful pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția iluminatului ornamental festiv, respectiv pentru iluminatul stradal-rutier, stradal-pietonal, arhitectural și ornamental (Ti); b) tariful pentru iluminatul ornamental-festiv (Tiof).”	Articolul 11 a fost modificat pentru a introduce noua metodă de tarificare, respectiv tariful pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția iluminatului ornamental-festiv, respectiv pentru iluminatul stradal-rutier, stradal-pietonal, arhitectural și ornamental (Ti) și tariful pentru iluminatul ornamental-festiv (Tiof).”

26.		26. După articolul 11 se introduc articolele 11¹, 11², 11³ și 11⁴ cu următorul cuprins: Art. 11¹ ”(1) Stabilirea tarifului pentru prestarea serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv, se face per punct luminos conform structurii de cheltuieli din anexa nr. 1.1 și se exprimă în lei/punct luminos/lună. (2) Cheltuielile totale pe care operatorul le prezintă la fundamentarea tarifului pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția iluminatului ornamental-festiv în conformitate cu anexa nr. 1.1., sunt estimate pentru 12 luni. (3) Tariful pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv, (Ti), exprimat în lei/lună/punct luminos, se determină prin împărțirea la numărul de aparate de iluminat (Nail) și la numărul de luni (12) a valorii care rezultă din însumarea cheltuielilor totale anuale aferente (Ctoti) cu profitul (Pi). Tariful (Ti) se determină cu formula următoare: $Ti = (Ctoti + Pi) / Nail / 12 \text{ [lei/lună/punct luminos]}$ (Formula 1) (4) Cheltuielile totale anuale pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția iluminatului ornamental festiv se determină prin însumarea următoarelor categorii de cheltuieli: cheltuieli materiale (Cmi), cheltuieli cu serviciile executate de terți (Csti), cheltuieli salariale (Csi), alte cheltuieli operaționale (Copi) și cheltuieli financiare (Cfi). Cheltuielile totale anuale pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția iluminatului	Articolul 11¹ a fost inserat pentru a explica modul în care se calculează tariful per punct luminos pentru activitățile specifice pentru iluminat stradal-rutier, stradal-pietonal, arhitectural și ornamental. Articolul 11¹ conține inclusiv un alineat introdus pentru a furniza autorităților publice locale un model de mecanism de reducere cu titlu de penalitate a tarifului calculat per punct luminos atunci când nu sunt îndeplinite nivelurile de serviciu. Art. 11² Inserat pentru a explica modul în care se calculează tariful per figurină iluminat ornamental-festiv pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv. Articolul 11³ a fost introdus întrucât din sfera Ordinului a fost eliminată ”modernizarea” însă, având în vedere că investițiile pot face obiectul contractului de delegare a gestiunii, trebuie făcută trimiterea normele în vigoare pentru realizarea investițiilor publice. Completarea este necesară pentru corelarea prevederilor Ordinului cu legislația achizițiilor publice și cu prevederile HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, întrucât elementele de cheltuieli pentru investițiile în sistemele de iluminat public se justifică conform structurii prevăzute în Anexele la această hotărâre de Guvern.
-----	--	---	---

		ornamental-festiv (Ctoti) se determină cu formula următoare: $C_{toti} = C_{mi} + C_{seti} + C_{si} + C_{opi} + C_{fi}$ [lei/an] (Formula 2) (5) Valoarea profitului anual pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv se determină prin înmulțirea cotei de profit (pi), exprimată în %, cu cheltuielile totale anuale (Ctoti). (6) Profitul pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv (Pi) se determină cu formula următoare: $Pi = pi \times C_{toti}$ [lei/an] (Formula 3) (7) Cota de profit (pi) considerată la stabilirea tarifelor inițiale rămâne neschimbată pe toata durata contractului de delegare a gestiunii. (8) Autoritățile publice locale au posibilitatea să stabilească, prin contractul de delegare de gestiune sau prin hotărârea de dare în administrare, mecanisme de penalizare, care se aplică în cazul neîndeplinirii indicatorilor de performanță ai serviciului, conform exemplului din anexa nr. 3.” ”Art. 11² (1) Stabilirea tarifului pentru iluminatului ornamental-festiv se face per figurină, conform structurii de cheltuieli din anexa nr. 1.2 și se exprimă în lei/figurină/lună. (2) Cheltuielile totale pe care operatorul le prezintă la fundamentarea tarifului pentru iluminatul ornamental-festiv (Ctotiof), în conformitate cu anexa	Articolul este necesară pentru a preîntâmpina practica autorităților publice locale de a cere o justificare dublă pentru fundamentarea valorilor activităților serviciului de iluminat public, respectiv odată în baza Ordinului 77/2007 și apoi pe baza prevederilor HG nr. 907/2016, respectiv: <i>”ANEXA nr. 10³:1.Proiectantul completează și răspunde pentru datele și informațiile înscrise în coloanele 1-3. Coloanele 4-9 se completează de către ofertanți în cadrul derulării, în condițiile legii, a unei proceduri de achiziție publică. (respectiv material, manopera, utilaj, transport, Alte cheltuieli directe: CAS, șomaj, fond de risc, alte cheltuieli conform prevederilor legale, nominalizate, cheltuieli indirecte si profit)”</i> Articolul 11⁴ a fost introdus pentru aplica prevederile Deciziei Comisiei Europene din 20.12.2011 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general (Decizia nr. C (2011) 9380), și Comunicării Comisiei Europene 2012/C8/02 privind aplicarea normelor Uniunii Europene în materie de ajutor de stat în cazul compensației acordate pentru prestarea unor servicii de interes economic general. Astfel, pentru ca atribuirea directă a unui contract privind gestionarea unui SIEG să fie compatibilă cu art. 106 alin. (2) din Tratat, o condiție esențială este aceea a compensației care nu poate fi mai mare decât ceea ce e necesare pentru a acoperi costurile destinate exclusiv
--	--	--	---

		nr. 1.2., sunt estimate pentru numărul de luni aferent prestării acestei activități. (3) Tariful pentru activitatea de iluminat ornamental festiv, exprimat în lei/lună/figurină, se determină prin împărțirea la numărul de figurine (Nf) și la numărul de luni pentru care se prestează acest serviciu (Nlc) a valorii care rezultă din însumarea cheltuielilor totale aferente prestării serviciului de iluminat festiv (Ctotiof) cu profitul (Piof): $\text{Tiof} = (\text{Ctotiof} + \text{Piof}) / \text{Nf} / \text{Nlc} \text{ [lei/Nf/lună]} \text{ (Formula 4)}$ (4) Cheltuielile totale pentru iluminatul ornamental festiv acoperă costurile de montare / demontare, conectare / deconectare, achiziție sau închiriere figurine și se determină prin însumarea următoarelor categorii de cheltuieli: cheltuieli materiale (Cmiof), cheltuieli cu serviciile executate de terți (Cstiof), cheltuieli salariale (Csiof), alte cheltuieli operaționale (Copiof), și cheltuieli financiare (Cfiof). Cheltuielile totale anuale pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv (Ctotiof) se determină cu formula următoare: $\text{Ctotiof} = \text{Cmiof} + \text{Csetiof} + \text{Csiof} + \text{Copiof} + \text{Cfiof} \text{ [lei/an]} \text{ (Formula 5)}$ (5) Valoarea profitului pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv (Piof) se determină prin înmulțirea cotei de profit (piof), exprimată în %, cu cheltuielile totale pentru prestarea serviciului de iluminat festiv, respectiv: $\text{Piof} = \text{piof} \times \text{Ctotiof} \text{ [lei]} \text{ (Formula 6)}"$ "Art. 11³	gestionării serviciului de interes economic general, la care se adaugă și un profit rezonabil pentru operator. Potrivit pct. 57 din Comunicarea Comisiei, <i>„În cazul în care întreprinderii i se oferă un profit rezonabil ca parte a compensației sale, actul de atribuire trebuie, de asemenea, să stabilească criteriile pentru calcularea acestui profit.”</i> În sensul Deciziei nr. C (2011) 9380, profitul este rezonabil atunci când nu depășește rata de SWAP relevantă plus 100 de puncte de bază. Potrivit punctului 61 din Comunicarea Comisiei, <i>„Prin „profit rezonabil” ar trebui să se înțeleagă rata rentabilității capitalului permanent de care ar avea nevoie o întreprindere tipică care analizează dacă să furnizeze sau nu serviciul de interes economic general pe întreaga durată de atribuire, ținând cont de nivelul de risc”.</i> Nivelul de risc depinde de sectorul vizat, de tipul serviciului și de caracteristicile mecanismului de compensare. Rata ar trebui calculată, în măsura posibilului, luând ca referință rata rentabilității capitalului permanent obținută în cadrul unor tipuri de contracte de servicii publice similare, executate în condiții de concurență (de exemplu, contracte atribuite în urma unei proceduri de achiziții). În sectoarele în care nu există nicio întreprindere comparabilă cu întreprinderea căreia i s-a încredințat prestarea serviciului de interes economic general, se pot lua drept referință întreprinderi comparabile din alte state membre sau, dacă este necesar, din alte sectoare, cu condiția să se țină seama de caracteristicile specifice ale fiecărui sector.
--	--	--	---

Investițiile în sistemul de iluminat public se fundamentează cu respectarea normelor în vigoare pentru realizarea investițiilor publice.”

”Art. 11⁴

(1) În cazul în care gestiunea serviciului de iluminat public se realizează în mod direct în conformitate cu prevederile Legii nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilitate publică, profitul operatorilor care prestează serviciul de iluminat public trebuie să aibă o cotă rezonabilă.

(2) Profitul operatorilor serviciului de iluminat public prevăzuți la alin. (1) în cazul în care prestarea serviciului de iluminat public nu este asociată unui risc comercial sau contractual substanțial, este considerat ca fiind rezonabil dacă nu depășește nivelul ratei SWAP relevante corespunzătoare duratei contractuale și monedei naționale, la care se adaugă o primă de 100 de puncte de bază (1%).”

27.	Art. 12 (1) Valoarea activităților specifice serviciului de iluminat public se poate ajusta, la solicitarea operatorilor, în raport cu evoluția indicelui prețurilor de consum sau a altui parametru de ajustare, prevăzut în contractul de delegare a gestiunii, în baza cererilor de ajustare, însoțite de documentația de fundamentare.	27. Alineatul (1) al articolului 12 se modifică și va avea următorul cuprins: ”(1) Tarifele activităților serviciului de iluminat public se ajustează, la solicitarea operatorilor, în raport cu evoluția indicelui prețurilor de consum (IPC), în baza cererilor de ajustare, însoțite de documentația de fundamentare.”	Propunerea pentru modificarea acestui articol are la bază următoarele justificări: S-a înlocuit noțiunea de <i>valori</i> cu cea de <i>tarife</i> pentru corelarea cu prevederile legii nr. 230/2006 și cu cele ale Legii nr. 51/2006. Din formularea articolului 12 din Ordinul 77/2007 reiese că ajustarea cu parametri de ajustare se face atât cu evoluția IPC cât și pe baza altui parametru de ajustare prevăzut în contractul de delegare de gestiune. Cu toate acestea, conform legii nr. 51/2006 definiția ajustării prevede faptul că aceasta se face cu evoluția prețurilor și tarifelor din economie. Există și cazul serviciilor publice cu personalitate juridică care pot fi operatori ai serviciului de iluminat public care nu încheie contracte de delegare ci prestează serviciul în baza unei hotărâri de dare în administrare. Aceștia sunt finanțați de la bugetul local și au dreptul de a solicita ajustarea tarifelor prevăzute în hotărârea de Consiliul Local de dare în administrare. A fost modificată mențiunea ”se pot ajusta” cu ”se ajustează” pentru a se elimina orice neclaritate sau diferențe de interpretare conform cărora o autoritate publică locală ar putea refuza ajustarea tarifelor chiar și în cazul în care cererea de ajustare este justificată și fundamentată.
28.	Art. 12 (2) Nivelul rezultat al valorii aferente activităților specifice serviciului de iluminat public nu poate depăși nivelul actual ajustat cu indicele de	28. Alineatul (2) al articolului 12 se modifică și va avea următorul cuprins: ”(2) Nivelul tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public ajustate nu poate fi mai mare sau	Întrucât ajustarea poate determina o creștere sau o scădere a tarifului în funcție de evoluția preșurilor și tarifelor din economie, IPC nu este numai un indice de creștere ci poate fi și de scădere.

	creștere al parametrului de ajustare.	mai mic decât nivelul inițial al tarifelor, ajustat cu indicele prețurilor de consum (IPC)."	S-a înlocuit noțiunea de <i>valori</i> cu cea de <i>tarife</i> pentru corelarea cu prevederile legii nr. 230/2006 și cu cele ale Legii nr. 51/2006.
29.	Art. 12 (3) Nivelul valorii activităților specifice serviciului de iluminat public se determină avându-se în vedere influențele reale primite în costuri, ca urmare a evoluției prețurilor și tarifelor din economie.	29. Alineatul (3) al articolului 12 se modifică și va avea următorul cuprins: "(3) Nivelul tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public se determină avându-se în vedere influențele reale primite în costuri, ca urmare a evoluției indicelui prețurilor de consum (IPC)."	S-a înlocuit noțiunea de <i>valori</i> cu cea de <i>tarife</i> pentru corelarea cu prevederile legii nr. 230/2006 și cu cele ale Legii nr. 51/2006.
30.	Art. 12 (4) Fundamentarea costurilor fiecărei activități în parte se face pe baza cheltuielilor materiale, cheltuielilor salariale și a cheltuielilor operaționale.	30. Alineatul (4) al articolului 12 se abrogă	
31.	Art. 12 (5) În cazul ajustării valorii activităților specifice serviciului de iluminat public, structura cheltuielilor și a veniturilor este prezentată în anexa nr. 2.	31. Alineatul (5) al articolului 12 se modifică și va avea următorul cuprins: " În cazul ajustării tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public, structura cheltuielilor este prezentată în anexele nr. 4.1. și 4.2."	S-a înlocuit noțiunea de <i>valori</i> cu cea de <i>tarife</i> pentru corelarea cu prevederile legii nr. 230/2006 și cu cele ale Legii nr. 51/2006 și s-a modificat numărul anexelor.
32.	Art. 13 Ajustarea valorii pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public se face potrivit formulei: $V1 = V0 + \Delta v$, unde: $V1$ - valoarea ajustată a activităților specifice serviciului de iluminat public;	32. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins: "Art. 13 (1) Ajustarea tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activităților pentru iluminatul ornamental-festiv se face potrivit formulei 7:	S-a înlocuit noțiunea de <i>valori</i> cu cea de <i>tarife</i> pentru corelarea cu prevederile legii nr. 230/2006 și cu cele ale Legii nr. 51/2006 și s-a indicat formula de ajustare conform IPC atât pentru tariful activităților de iluminat stradal-rutier, stradal-pietonal, arhitectural și ornamental cât și pentru tariful pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv.

	V0 - valoarea actuală a activităților specifice serviciului de iluminat public; Δv - creșterea valorii aferente activităților specifice serviciului de iluminat public; $v = (\Delta ct + \Delta ct \times r\%)$, unde: Δct - creșterea cheltuielilor totale ca urmare a ajustărilor intervenite în costuri; $r\%$ - cota de profit..	$Ti1 = (Ti0 \times IPC) / 100$ (Formula 7) Ti1 - valoarea tarifului ajustat pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public; Ti0 - valoarea actuală a tarifului pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public; IPC- indicele prețurilor de consum (IPC) comunicat de către Institutul Național de Statistică determinat pentru perioada cuprinsă între data de referință considerată la stabilirea tarifului de referință și data la care se solicită ajustarea (2) Ajustarea tarifului pentru activitățile de iluminat ornamental-festiv se face potrivit (formulei 8): $Tiof1 = (Tiof0 \times IPC) / 100$ (Formula 8) Tiof1 - valoarea tarifului ajustat pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv Tiof0 - valoare actuală a tarifului pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv IPC- indicele prețurilor de consum (IPC) comunicat de către Institutul Național de Statistică determinat pentru perioada cuprinsă între data de referință considerată la stabilirea tarifului de referință și data la care se solicită ajustarea	
33.	Art. 14 (1) Valoarea activităților specifice serviciului de iluminat public se poate modifica în următoarele situații: a) la modificarea majoră a costurilor, determinată de realizarea modernizării sistemului de iluminat public, în vederea îmbunătățirii calitative a serviciului de iluminat public;	33. Alineatul (1) al articolului 14 se modifică și va avea următorul cuprins: ”(1) Tarifele activităților specifice serviciului de iluminat public se pot modifica în următoarele situații: a) la modificarea costurilor de operare, ca urmare a influenței în costuri a realizării de investiții în sistemul de iluminat public; b) au loc modificări legislative sau au fost emise de către autoritățile locale acte administrative care au ca obiect instituirea sau modificarea unor anumite	S-a înlocuit noțiunea de <i>valori</i> cu cea de <i>tarife</i> pentru corelarea cu prevederile legii nr. 230/2006 și cu cele ale Legii nr. 51/2006. S-a eliminat termenul de modificări majore întrucât nu este prevăzut ca atare de Legea nr 51/2006 La lit. b) s-a introdus pentru clarificarea textului. S-a înlocuit termenul de modernizare cu cel de investiții

	b) la modificările determinate de prevederile legislative care conduc la creșterea cheltuielilor materiale, a cheltuielilor cu protecția mediului și a cheltuielilor de securitate și sănătate a muncii.	taxe/impozite locale al căror efect se reflectă în creșterea costurilor pe baza cărora s-au fundamentat tarifele de referință/în vigoare, respectiv, dar fără a se limita la, creșterea cheltuielilor materiale, a cheltuielilor cu protecția mediului și a cheltuielilor de securitate și sănătate a muncii precum și a oricăror taxe prevăzute de lege; c) ca urmare a oricăror alte modificări ale elementelor de cheltuieli din structura tarifelor, care nu se încadrează la literele a și b);”	Definiția modificării tarifelor prevăzută de legea nr. 51/2006 este prevăzută la articolul 2 lit. r) ”<i>modificarea prețurilor și tarifelor-operațiunea de corelare a nivelurilor prețurilor și tarifelor stabilite anterior, aplicabilă în situațiile în care intervin schimbări în structura costurilor care conduc la recalcularea prețurilor și tarifelor, pe baza metodologiei de calcul al structurii și nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritatea de reglementare competentă</i>”. Schimbări în structura costurilor pot interveni de fiecare dată când are loc o extindere, reabilitare sau modernizare nu numai când se modernizează sistemul de iluminat public, prevederile articolului 14 alineatul 1 din Ordin fiind mai restrictive față de cele din legea 51/2006. De asemenea, întrucât formularea articolului 14 literele a) și b) nu mai acoperă toate cazurile în care intervin schimbări în elementele de cheltuieli s-a mai introdus o litera c) care să reglementeze situația în care se modifică elementele de cheltuieli din structura tarifului, care nu sunt datorate nici modificărilor legislative nici realizării de investiții.
34.	Art. 14 (2) În cazul modificării valorii activităților specifice serviciului de iluminat public, structura cheltuielilor și a veniturilor este prezentată în anexa nr. 2.	34. Alineatul (2) al articolului 14 se modifică și va avea următorul cuprins: ”(2) În cazul modificării tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public, fișa de fundamentare a cheltuielilor este prezentată în anexa nr. 5.1 pentru activitățile de iluminat stradal-rutier, stradal-pietonal, arhitectural și ornamental și în anexa nr. 5.2. pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv.”	S-a înlocuit noțiunea de <i>valori</i> cu cea de <i>tarife</i> pentru corelarea cu prevederile legii nr. 230/2006 și cu cele ale Legii nr. 51/2006.
35.	Art. 14 (3) Fundamentarea costurilor fiecărei activități în parte se face	35. Alineatul (3) al articolului 14 se modifică și va avea următorul cuprins:	S-a înlocuit noțiunea de <i>valori</i> cu cea de <i>tarife</i> pentru corelarea cu prevederile legii nr. 230/2006 și cu cele ale Legii nr. 51/2006.

	pe baza cheltuielilor materiale, cheltuielilor salariale și a cheltuielilor operaționale.	”(3) Modificarea tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public se face după cum urmează: a) se analizează justificarea modificării unui element de cheltuială, ca urmare a creșterii/scăderii unui cost și/sau ca urmare a apariției unor costuri noi; b) cota de profit, exprimată procentual, rămâne neschimbată.”	
36.	Art. 15 Modificarea valorii pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public se face potrivit formulei: $V1 = V0 + \Delta v$, unde: V1 - valoarea modificată a activităților specifice serviciului de iluminat public; V0 - valoarea actuală a activităților specifice serviciului de iluminat public; Δv - creșterea valorii aferente activităților specifice serviciului de iluminat public; $\Delta v = (\Delta ct + \Delta ct \times r\%)$, unde: ct - creșterea cheltuielilor totale ca urmare a modificărilor intervenite în costuri; r% - cota de profit.	36. Articolul 15 se modifică și va avea următorul cuprins: ” Art. 15 (1) Modificarea tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv se face potrivit formulei 9, respectiv: $Tim = (Ctoti + \Delta Ctot) \times (1 + pi)$ [lei/lună/punct luminos] (9) Unde: Tim - valoarea modificată a tarifului pentru activitățile serviciului de iluminat public, cu excepția iluminatului-ornamental festiv Ctoti reprezintă cheltuielile totale anuale determinate din structura în vigoare a tarifului (Tio) pi - reprezintă cota de profit aprobată, inclusă în tariful în vigoare; $\Delta Ctot$ - creșterea/scăderea cheltuielilor totale anuale ca urmare a modificărilor intervenite în costuri, care se determină cu formula 10: $\Delta Ctoti = \Delta Cmi + \Delta Cseti + \Delta Csi + \Delta Copi + \Delta Cfi$ [lei/an] (10) (2) Modificarea tarifelor pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv se face potrivit formulei 10, respectiv:	S-a înlocuit noțiunea de <i>valori</i> cu cea de <i>tarife</i> pentru corelarea cu prevederile legii nr. 230/2006 și cu cele ale Legii nr. 51/2006. S-a modificat formula de modificare a tarifelor și s-au introdus formula pentru modificarea tarifului pentru activitățile de iluminat stradal-rutier, stradal-pietonal, arhitectural și ornamental și formula pentru modificarea tarifului pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv.

		$Tiofm = (Ctotiof + \Delta Ctotiof) \times (1 + piof)$ [lei/lună/figurină de iluminat ornamental-festiv] (10) Unde: Tiofm - valoarea modificată a tarifului pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv Ctot reprezintă cheltuielile totale anuale determinate din structura în vigoare a tarifului (Tiofo) piof - reprezintă cota de profit aprobată, inclusă în tariful în vigoare; $\Delta Ctotiof$ - creșterea/scăderea cheltuielilor totale ca urmare a modificărilor intervenite în costuri, care se determină cu formula 11: $\Delta Ctotiof = \Delta Cmiof + \Delta Csetiof + \Delta Csof + \Delta Copiof + \Delta Cfiof$ [lei/an] (11)	
37.		37. După articolul 15 se introduce articolul 15¹ cu următorul cuprins: ”Art. 15¹ (1) Ajustarea și modificarea tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public determină creșterea sau scăderea valorii totale a contractelor de delegare de gestiune. (2) În situația în care are loc o modificare a tarifului de referință stabilit la darea în administrare sau la semnarea contractului de delegare a serviciului public, tariful astfel modificat devine noul tarif de referință care va fi ajustat ulterior, dacă vor fi îndeplinite condițiile pentru ajustare.”	Articol introdus pentru a clarifica faptul că ajustarea și modificarea tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public determină creșterea sau scăderea valorii totale a contractelor de delegare de gestiune. De asemenea pentru claritatea modului de modificare a tarifelor s-a introdus prevederea conform căreia în situația în care a operat o modificare a tarifelor, ceea ce se ajustează este noul tarif obținut în urma modificării.
38.	Art. 16 Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.	38. Articolul 16 se modifică și va avea următorul cuprins: ”Art. 16 Anexele nr. 1.1, 1.2, 2, 3, 4, 5.1 și 5.2, , fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.”	Modificare realizată pentru modificarea numărului anexelor la Ordin.

39.		39. Anexele nr. 1 și 2 din Normelor Metodologice din 2007 de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților specifice serviciului de iluminat public se modifică și se înlocuiesc cu anexele nr. 1.1, 1.2, 2, 3, 4, 5.1 și 5.2, din prezentul Ordin.	
		Art. II Contractele de delegare de gestiune în curs și hotărârile dare în administrare în vigoare la data intrării în vigoare a prezentului Ordin rămân supuse Ordinului Președintelui ANRSC nr. 77/2007 în forma existentă la data încheierii contractelor sau adoptării hotărârilor de dare în administrare.	
		Art. III Prezentul Ordin se aplică procedurilor de delegare a gestiunii inițiate după data intrării sale în vigoare.	
		Art. IV Procedurile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii aflate în curs de desfășurare la data intrării în vigoare a prezentului Ordin li se aplică Ordinul în vigoare la data inițierii procedurii de atribuire	
		Art. V Prezentul Ordin se publică în Monitorul Oficial al României.	

ANEXA 1.1. Fișa de fundamentare pentru stabilirea tarifului pentru prestarea serviciului de iluminat public cu excepția activității de iluminat ornamental festiv

	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitatea specifică serviciului de iluminat public (Ti)*		Pondere în Tarif
		Lei/an	Lei/lună/punct luminos	
1	Cheltuieli materiale (Cmi) [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]			
1.1	- materii prime și materiale			
1.2	- amortizarea			
1.3	- transport			
1.4	- echipamente/utilaje			
1.5	- reparații/piese de schimb			
1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii			
1.7	- alte cheltuieli materiale (stocuri obligatorii pentru accidente, etc.)			
2	Cheltuieli cu servicii executate de terți (Csti)			
3	Cheltuieli cu salarii (Csi) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]			
3.1	- salarii brute personal direct productiv			
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, dispecerizare, inventariere sistem de iluminat public, proiectare, de conducere, etc.)			
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)			
4	Alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) (Cpi)			
5	Cheltuieli financiare (Cfi)			
6	Cheltuieli totale (Ctoti) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]			
7	Cotă procentuală profit (pi)	%	-	
8	Profit (Pi) [(6) x (7)]			
9	Număr aparate de iluminat (Nail)	buc.		
Tarif pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv (Ti) [(6)+(8)]/(9)/12				

*) i- activități de iluminat stradal-rutier, stradal-pietonal, arhitectural și ornamental

ANEXA 1.2 Fișa de fundamentare a tarifului pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv

	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv Tiof *)		Pondere în Tarif
		Lei/durata activității în luni	Lei/lună/figurină iluminat ornamental-festiv	%
1	Cheltuieli materiale (Cmiof) [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]			
1.1	- materii prime și materiale			
1.2	- amortizarea			
1.3	- transport			
1.4	- echipamente/utilaje			
1.5	- reparații/piese de schimb			
1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii			
1.7	- alte cheltuieli materiale ()			
2	Cheltuieli cu servicii executate de terți (Cstiof)			
3	Cheltuieli cu salarii (Csiof) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]			
3.1	- salarii brute personal direct productiv			
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, , proiectare, de conducere, etc.)			
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)			
4	Alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) (Coiof)			
5	Cheltuieli financiare (Cfiof)			
6	Cheltuieli totale (Ctotiof) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]			
7	Cotă procentuală profit (piof)	%	-	
8	Profit (Piof) [(6) x (7)]			
9	Număr figurine de iluminat-festiv (Niof)	buc		
Tariful activitate pentru activitatea de iluminat ornamental festiv (Tiof) [(6)+(8)]/(9)/Nlc				

*) iof- activitatea de iluminat ornamental-festiv

ANEXA 2. Detalierea cheltuielilor pe categorii de intervenții pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv

	Natura intervențiilor	Periodicitatea	Obs.	Cheltuieli materiale /an	Cheltuieli cu servicii executate de terți/an	Cheltuieli salariale /an	Alte cheltuieli operaționale /an	Cheltuieli financiare/an
				(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	Surse luminoase							
	<i>Schimbarea sistematică a surselor cu sodiu la înaltă presiune</i>							
	<i>Durata de funcționare cu consum de energie redus depinde de tipurile și puterile lămpilor</i>							
	<i>instalația este stinsă (oprită) o parte din perioada de noapte (ex. Mediul rural)</i>	<i>de la 6 la 7 ani</i>						
	<i>instalația cu funcționare nocturnă în modul continuu (ex. Mediul urban)</i>	<i>de la 5 la 6 ani</i>						
	<i>instalația cu funcționare permanentă (24h/2-4h) (ex. Pasajele subterane)</i>	<i>de la 2,5 la 3 ani</i>						
	<i>Schimbarea sistematică a surselor cu LED</i>		<i>În funcție de cum a fost ales factorul de menținere (LLF)</i>					
	<i>instalația cu funcționare nocturnă în modul continuu (ex. Mediul urban)</i>	<i>de la 12 la 20 ani</i>						
	<i>instalația cu funcționare permanentă (24h/2-4h) (ex. Pasajele subterane)</i>	<i>de la 6 la 10 ani</i>						
2	Corpurile de iluminat							

	curățarea elementelor optice și a carcaselor	3 ani și la schimbarea lămpii (becului) dacă sunt corelate	In funcție de planul de întreținere selectat la alegerea factorului de menținere (LMF)					
	verificarea conexiunilor, a statusului oxidării și a ansamblurilor mecanice	La curățarea elementelor optice						
3	Puncte de aprindere							
	verificarea carcasei (*)	1 an						
	verificarea legăturilor de împământare	1 an						
	verificarea disjunctoarelor diferențiali	1 an						
	verificarea butoanelor de comandă	1 an						
	reglarea orei ceasului sau reglarea celulei / celulelor fotoelectrice	6 luni						
	verificarea protecțiilor contra supratensiunilor (supracurent) circuitului de comandă (*)	1 an						
4	Construcții civile							
	verificarea stării dispozitivelor de închidere a canalelor, a cameretelor, cutii de distribuție subterane și a gresării protecțiilor acestora (*)	1 an						
	curățarea și asanarea canalelor și a cameretelor	1 an						
5	Aparataj electric							
	controlul mecanic al protecțiilor (*)	1 an						

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

	controlul calibrului protecțiilor (*)	1 an						
	verificarea punerii la pământ (*)	1 an						
	controlul factorului de putere	2 ani						
	măsurarea tensiunii de alimentare	2 ani						
	schimbarea sistematică a condensatorilor	de la 6 la 8 ani						
6	Postul de distribuție/ Punct de transformare/ Punct de aprindere							
	verificarea legăturilor de împământare	1 an						
	controlul protecțiilor (*)	1 an						
	verificarea disjunctoarelor diferențiali	1 an						
	verificarea bunei funcționări a contorului de energie	1 an						
	controlul puterii absorbite	3 ani						
7	Circuite electrice							
	Împământarea							
	controlul prizei de împământare (*)	1 an						
	controlul continuității circuitului de împământare (*)	1 an						
	controlul legăturilor e împământare (*)	1 an						
	Circuitul de alimentare							
	controlul conexiunilor (*)	1 an						
	controlul stării izolației conductorilor (*)	3 ani						
8	Fotometrie (*)							

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!Instrumente Structurale
2014-2020

	controlul iluminărilor	din 2 in 2 sau din 3 in 3 ani	Comparație cu situația proiectată					
	controlul luminanțelor	din 2 in 2 sau din 3 in 3 ani	Comparație cu situația proiectată					
9	Stâlpi și suportți							
	Gresarea și verificarea sistemului de închidere a pieselor de blocare a ușii care permite controlul statusului oxidării (controlul vizual al corpului stâlpilor și al brațelor de susținere)	1 an						
	Stâlpi oțel galvanizat la cald							
	`prima vopsea	15 ani						
	` a doua vopsea	7 ani						
	` a treia vopsea	7 ani						
	Stâlpi din oțel vopsit	7 ani						
10	Operare Telegestiune							
	Verificare alerte	zilnic						
	Verificări funcționare/ nefuncționalități sistem	zilnic						
	Verificare program aprindere/stingere /dimming	săptămânal						
	Înregistrare modificări în inventar	zilnic						
	Verificare comunicații	zilnic						
	Transmitere rapoarte către client	zilnic						
	Transmitere ordine de lucru către echipele operative	zilnic						
	Cheltuieli totale (Ctoti)							

	<i>Profit (Pi)</i>	
	<i>Număr aparate iluminat (Nail)</i>	
	<i>Valoare tarif prestare serviciu iluminatul public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv (Ti)</i>	$Ti = (Ctoti + Pi) / Nail / 12$

Cheltuielile care se trec în tabel sunt anuale și țin cont de numărul de intervenții realizate conform periodicității anuale

ANEXA 3 Exemplu privind modul de determinare al de penalităților

Indicator pentru nivelul de serviciu (ISK) ^{*)}	Ponderea criteriului *	Variație permisă a indicatorului (exprimată în Timp Permis pentru Reparații - TPR sau Toleranță Permisă - TP)	Referința pentru nivelul de conformare	Măsurare /Dectecție	Penalități aplicabile		
					Nivelul de penalizare	Descriere	%
Luminanța medie	20%	Lămpile neconforme trebuie reparate în intervalul de max. 24 ore după detectarea lor în zone cu risc ridicat	Luminanța/ Iluminare conform clasei de iluminat, SR EN 13201	Luminanțmetru/ Luxmetru inspecție vizuală	Nivel 0	Lămpile sunt reparate în mai puțin de 24 ore	0%
					Nivel 1	Lămpile sunt reparate în mai mult de 24 ore și mai puțin de 3 zile	50%
					Nivel 2	Lămpile sunt reparate în mai mult de 3 zile și mai puțin de 15 zile, suma lunară globală pentru iluminatul public	70%
					Nivel 3	Lămpile sunt reparate în mai mult de 15 zile și mai puțin de 28 zile, suma lunară globală pentru iluminatul public	90%
					Nivel 4	Lămpile nu sunt reparate în termen de 28 zile. Plata lunară va fi efectuată în luna următoare lunii în care lămpile au fost reparate.	100 %
Uniformitatea medie a luminanțelor	25%	Lămpile neconforme trebuie reparate în intervalul de max. 24 ore după detectarea lor în zone cu risc ridicat	Conform clasei de iluminat, SR EN 13201	Luminanțmetru/ Luxmetru inspecție vizuală	Nivel 0	Lămpile sunt reparate în mai puțin de 24 ore	0%
					Nivel 1	Lămpile sunt reparate în mai mult de 24 ore și mai puțin de 3 zile, suma lunară globală pentru iluminatul public	50%

					Nivel 2	Lămpile sunt reparate în mai mult de 3 zile și mai puțin de 15 zile, suma lunară globală pentru iluminatul public	70%
					Nivel 3	Lămpile sunt reparate în mai mult de 15 zile și mai puțin de 28 zile, suma lunară globală pentru iluminatul public	90%
					Nivel 4	Lămpile nu sunt reparate în termen de 28 zile. Plata lunară va fi efectuată în luna următoare lunii în care lămpile au fost reparate.	100 %
Factor de putere	20%	Corpurile de iluminat neconforme trebuie înlocuite în max. 14 zile după detectarea defecțiunii	> 0.92	Multimetru	Nivel 0	Corpurile de iluminat sunt înlocuite sau reparate în mai puțin de 14 zile	0%
					Nivel 1	Corpurile de iluminat sunt înlocuite sau reparate în mai mult de 14 și mai puțin de 20 de zile	50%
					Nivel 2	Corpurile de iluminat sunt înlocuite sau reparate în mai mult de 14 și mai puțin de 20 de zile	70%
					Nivel 3	Corpurile de iluminat sunt înlocuite sau reparate în mai mult de 20 și mai puțin de 28 de zile	90%
					Nivel 4	Corpurile de iluminat nu sunt înlocuite sau reparate în termen de peste 28 de zile. Plata lunară va fi efectuată în luna următoare lunii în care luminile au fost înlocuite.	100 %
Corpuri de iluminat	20%	Corpurile de iluminat trebuie curățate ca	Trebuie să fie prezente,	Inspecție vizuală	Nivel 0	Corpurile de iluminat sunt curățate în mai puțin de 3 zile	0%

		parte a operațiunilor de întreținere corectivă în limitele a max. 3 zile de la identificarea problemelor; în caz contrar minim la fiecare 4 ani	complete și curate, cu suprafețele vopsite sau acoperite în alt mod.		Nivel 1	Corpurile de iluminat sunt curățate în mai mult de 3 și mai puțin de 14 de zile	50%
					Nivel 2	Corpurile de iluminat sunt curățate în mai mult de 14 și mai puțin de 20 de zile	70%
					Nivel 3	Corpurile de iluminat sunt curățate în mai mult de 20 și mai puțin de 28 de zile	90%
					Nivel 4	Corpurile de iluminat nu sunt curățate în termen de 28 de zile. Plata lunară va fi efectuată în luna următoare lunii în care lămpile au fost reparate.	100 %
Stâlpi de iluminat	15%	Stâlpii de iluminat afectați de accidente trebuie înlocuiți în decurs de paisprezece (14) zile din stocul de urgente	Trebuie să fie prezenți, curați, fără nici un prejudiciu semnificativ, fără urme de coroziune.	Inspecție vizuală	Nivel 0	Stâlpii de iluminare sunt înlocuiți în mai puțin de 14	0%
					Nivel 1	Stâlpii de iluminare sunt înlocuiți în mai mult de 14 și mai puțin de 20 de zile	50%
					Nivel 2	Stâlpii de iluminare sunt înlocuiți în mai mult de 20 și mai puțin de 28 de zile.	70%
					Nivel 3	Stâlpii de iluminat nu au fost înlocuiți în termen de 28 de zile. Plata lunară va fi efectuată în luna următoare lunii în care au fost înlocuiți stâlpii de iluminat.	100 %
*) Nivelul indicatorului (ISk) se măsoară / se determină agregat la nivel de stradă, obiectiv (piețe, parcuri, clădiri, monumente etc.) sau zonă (de exemplu zonă pietonală)							

ANEXA 4.1 Fișa de fundamentare pentru ajustarea tarifului pentru prestarea serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv

	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitatea specifică serviciului de iluminat public (Ti)* În vigoare		Tariful pentru activitatea specifică serviciului de iluminat public (Ti)* Propunere de ajustare		Pondere în tarif
		Lei/an	Lei/lună/punct luminos	Lei/an	Lei/lună/punct luminos	
1	Cheltuieli materiale (Cmi) [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]					
1.1	- materii prime și materiale					
1.2	- amortizarea					
1.3	- transport					
1.4	- echipamente/utilaje					
1.5	- reparații/piese de schimb					
1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii					
1.7	- alte cheltuieli materiale (stocuri obligatorii pentru accidente, etc)					
2	Cheltuieli cu servicii executate de terți (Csti)					
3	Cheltuieli cu salarii (Csi) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]					
3.1	- salarii brute personal direct productiv					
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, dispecerizare, inventariere sistem de iluminat public, proiectare, de conducere, etc.)					
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)					
4	Alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) (Cpi)					
5	Cheltuieli financiare (Cfi)					
6	Cheltuieli totale (Ctoti) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]					

7	Cotă procentuală profit (p_i)	%	-			
8	Profit (P_i) [(6) x (7)]					
9	Număr aparate de iluminat (N_{ail})	buc				
10	Tariful în vigoare (de referință) pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv (T_i) [(6)+(8)]/(9)/12					100%
11	Indicele Prețurilor de Consum determinat între perioada de referință și data la care se solicită ajustare (IPC)	%				
	Tariful ajustat pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv (T_{iaj}) [(10)x(11)]					100%

ANEXA 4.2. Fișa de fundamentare pentru ajustarea tarifului pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv

	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv (Tiof) ^{*)} În vigoare		Tariful pentru activitatea de iluminat ornamental festiv (Tiof) ^{*)} Propunere de ajustare		Pondere în tarif
		Lei/an	Lei/lună/punct luminos	Lei/an	Lei/lună/punct luminos	
1	Cheltuieli materiale (Cmiof) [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]					
1.1	- materii prime și materiale					
1.2	- amortizarea					
1.3	- transport					
1.4	- echipamente/utilaje					
1.5	- reparații/piese de schimb					
1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii					
1.7	- alte cheltuieli materiale (stocuri obligatorii pentru accidente, etc)					
2	Cheltuieli cu servicii executate de terți (Cstiof)					
3	Cheltuieli cu salarii (Csiof) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]					
3.1	- salarii brute personal direct productiv					
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, dispecerizare, proiectare, de conducere, etc.)					
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)					
4	Alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) (Copiof)					
5	Cheltuieli financiare (Cfiof)					
6	Cheltuieli totale (Ctotiof) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]					

7	Cotă procentuală profit (piof)	%	-			
8	Profit (Piof) [(6) x (7)]					
9	Număr figurine iluminat ornamental-festiv (Niof)	buc				
10	Tariful în vigoare (de referință) pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv (Tiof) [(6)+(8)]/(9)/12					100%
11	Indicele Prețurilor de Consum determinat între perioada de referință și data la care se solicită ajustare (IPC)	%				
	Tariful ajustat pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv (Tiofaj) [(10)x(11)]					100%

ANEXA 5.1 Fișa de fundamentare pentru modificarea tarifului activităților serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv

În vigoare				
	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental festiv (Ti)		Pondere în Tarif
		Lei/an	Lei/lună /punct luminos	%
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	Cheltuieli materiale (Cmi) [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]			
1.1	- materii prime și materiale			
1.2	- amortizarea			
1.3	- transport			
1.4	- echipamente/utilaje			
1.5	- reparații/piese de schimb			

Propunere de modificare					
	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental festiv (Ti) Propunere de modificare			Pondere în Tarif
		Variație Cheltuieli (Δ) lei/an	Lei/an	Lei/lună /punct luminos	%
(1)	(2)	(6)	(7) = (3) + (6)	(8)	(9)
1	Variație Cheltuieli materiale (ΔCmi) / Cheltuieli materiale după modificare (Cmim)* [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]				
1.1	- materii prime și materiale				
1.2	- amortizarea				
1.3	- transport				
1.4	- echipamente/utilaje				
1.5	- reparații/piese de schimb				

1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii			
1.7	- alte cheltuieli materiale (stocuri obligatorii pentru accidente, etc.)			
2	Cheltuieli cu servicii executate de terți (Csti)			
3	Cheltuieli cu salarii (Csi) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]			
3.1	- salarii brute personal direct productiv			
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, dispecerizare, inventariere sistem de iluminat public, proiectare, de conducere, etc.)			
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)			

1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii				
1.7	- alte cheltuieli materiale (stocuri obligatorii pentru accidente, etc)				
2	Variație cheltuieli cu servicii executate de terți (ΔC_{sti}) / Cheltuieli cu servicii executate de terți după modificare (Cstim)				
3	Variație cheltuieli cu salarii (ΔC_{si}) / Cheltuieli cu salarii după modificare (Csim) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]				
3.1	- salarii brute personal direct productiv				
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, dispecerizare, inventariere sistem de iluminat public, proiectare, de conducere, etc.)				
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)				

4	Alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) (C _{opi})			
5	Cheltuieli financiare (C _{fi})			
6	Cheltuieli totale (C _{toti}) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]			
7	Cotă procentuală profit (p _i)	%	-	
8	Profit (P _i) [(6) x (7)]			
9	Număr aparate de iluminat (N _{ai})	buc		-
10	Tariful în vigoare (de referință) pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental festiv (T _i) [(6)+(8)]/(9)/12			100%

4	Variație alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) (ΔC _{opi}) / Alte cheltuieli operaționale după modificare (C _{opim})				
5	Variație Cheltuieli financiare (ΔC _{fi}) / Cheltuieli financiare după modificare (C _{fim})				
6	Variație cheltuieli totale (ΔC _{toti}) / Cheltuieli totale după modificare (C _{totim}) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]				
7	Cotă procentuală profit (p _i)				
8	Variație Profit (ΔP _i) / Profit după modificare (P _{im}) [(6) x (7)]				
9	Număr aparate de iluminat (N _{ai})				-
10	Tariful pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental festiv, modificat T _{im} = T _i (în vigoare) + [(6) + [(6) x (8)]]/(9)/12	ΔT _i = [(6) x (8)]/(9)/12	T _m = T _i + [(6) + [(6) x (8)]]/(9)/12		100%

*) Variația cheltuielilor (ΔC) se trece în coloana (6), iar valoarea cheltuielilor după modificare (C + ΔC) se trece în coloana (7)

ANEXA 5.2. Fișa de fundamentare pentru modificarea tarifului activității de iluminat ornamental-festiv

În vigoare				
	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitatea de iluminat ornamental festiv (Tiof)		Pondere în Tarif
		Lei/an	Lei/lună/figurină iluminat ornamental-festiv	%
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	Cheltuieli materiale (Cmiof) [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]			
1.1	- materii prime și materiale			
1.2	- amortizarea			
1.3	- transport			
1.4	- echipamente/utilaje			
1.5	- reparații/piese de schimb			
1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii			
1.7	- alte cheltuieli materiale			

Propunere de modificare					
	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitatea de iluminat ornamental festiv (Tiof)			Pondere în Tarif
		Propunere de modificare			
		Variație Cheltuieli (Δ) lei/an	Lei/an	Lei/lună/figurină iluminat ornamental-festiv	%
(1)	(2)	(6)	(7) = (3) + (6)	(8)	(9)
1	Variație Cheltuieli materiale (ΔCmiof) / Cheltuieli materiale după modificare (Cmiofm*) [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]				
1.1	- materii prime și materiale				
1.2	- amortizarea				
1.3	- transport				
1.4	- echipamente/utilaje				
1.5	- reparații/piese de schimb				
1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii				
1.7	- alte cheltuieli materiale				

2	Cheltuieli cu servicii executate de terți (Cstiof)			
3	Cheltuieli cu salarii (Csiof) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]			
3.1	- salarii brute personal direct productiv			
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, dispecerizare, proiectare, de conducere, etc.)			
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)			
4	Alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) (Copiof)			
5	Cheltuieli financiare (Cfiof)			

2	Variație cheltuieli cu servicii executate de terți ($\Delta Cstiof$) / Cheltuieli cu servicii executate de terți după modificare (Cstiofm)			
3	Variație cheltuieli cu salarii ($\Delta Csiof$) / Cheltuieli cu salarii după modificare (Csiofm) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]			
3.1	- salarii brute personal direct productiv			
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, dispecerizare, proiectare, de conducere, etc.)			
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)			
4	Variație alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) ($\Delta Copiof$) / Alte cheltuieli operaționale după modificare (Copiofm)			
5	Variație Cheltuieli financiare ($\Delta Cfiof$) / Cheltuieli financiare după modificare (Cfiofm)			

6	Cheltuieli totale (Ctotiof) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]			
7	Cotă procentuală profit (pi)	%	-	
8	Profit (Piof) [(6) x (7)]			
9	Număr figurine iluminat ornamental-festiv(Niof)	buc		-
10	Tariful în vigoare (de referință) pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv (Tiof) [(6)+(8)]/(9)/12			100%

6	Variație cheltuieli totale (ΔC_{totiof}) / Cheltuieli totale după modificare (Ctotiofm) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]				
7	Cotă procentuală profit (pi)				
8	Variație Profit (ΔP_{iof}) / Profit după modificare (Piofm) [(6) x (7)]				
9	Număr figurine iluminat ornamental-festiv (Niof)				-
10	Tariful pentru activitatea de iluminat ornamental festiv, modificat Tiofm = Tiof(in vigoare) + {(6) + [(6) x (8)]}/(9)/12	$\Delta T_{iof} = [(6) \times (8)]/(9)/12$	$T_{iofm} = T_{iof} + \{[(6) \times (8)]\}/(9)/12$		100%

*) Variația cheltuielilor (ΔC) se trece în coloana (6), iar valoarea cheltuielilor după modificare ($C + \Delta C$) se trece în coloana (7)

B.3. Propunere de Ordin privind modificarea și completarea Ordinului Președintelui ANRSC 77/2007 pentru aprobarea Normelor Metodologice din 2007 de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public

Art. I Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 pentru aprobarea Normelor Metodologice din 2007 de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților specifice serviciului de iluminat public publicat în Monitorul Oficial nr. 201 din 26.03.2007, se modifică și se completează, după cum urmează:

1. Alineatul (1) al articolului 2 se modifică și va avea următorul cuprins:
”(1) Prezentele norme metodologice stabilesc modul de calcul pentru stabilirea, ajustarea și modificarea tarifelor pentru activitățile specifice pentru serviciul de iluminat public.”
2. Alineatul (2) al articolului 2 se modifică și va avea următorul cuprins:
”(2) Principiile obligatorii care stau la baza stabilirii, ajustării și modificării tarifelor pentru activitățile din sfera serviciului de iluminat public sunt:
 - a) asigurarea viabilității economice a operatorilor serviciilor de iluminat public
 - b) limitarea impactului asupra mediului
 - c) performanța energetică a sistemelor de iluminat public,
 - d) performanța luminotehnică menținută a sistemelor de iluminat public
 - e) performanța în funcționarea sistemelor de iluminat public
 - f) prevenirea, reducerea și limitarea poluării luminoase.”
3. Alineatul (1) al articolul 3 se abrogă.
4. Alineatul (3) al articolul 3 se abrogă.
5. Litera b) a articolului 4 se modifică și va avea următorul cuprins:
”b) aprobarea tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public - activitatea de analiză a fundamentării tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public prin verificarea elementelor de cheltuieli și a cotei de profit desfășurată de autoritatea administrației publice locale competentă, cu respectarea prezentelor norme metodologice concretizată prin emiterea unor hotărâri de consiliu local sau după caz a consiliului general al municipiului București;”
6. Litera c) a articolului 4 se modifică și va avea următorul cuprins:
”c) ajustarea tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public - operațiunea de analiză a nivelului existent al tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public și a elementelor de cheltuieli, potrivit prezentelor norme metodologice, prin care se asigură corelarea nivelului tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public stabilit anterior

cu evoluția generală a indicelui general al prețurilor de consum IPC comunicat de către Institutul Național de Statistică;”

7. După litera c) a articolului 4 se introduce litera c¹) cu următorul cuprins:

”c¹) figurină de iluminat ornamental festiv - în sensul prezentelor norme metodologice reprezintă un ansamblu de elemente luminoase și neluminoase proiectat și construit pentru crearea atmosferei festive care se conectează la rețeaua de alimentare cu energie electrică prin cleme, ca unitate de măsură la care se împart totalitatea costurilor aferente iluminatului ornamental-festiv;”

8. Litera i) a articolului 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

”i) operarea sistemului de iluminat public - ansamblul activităților de menținere în parametri a sistemului de iluminat public care cuprinde, spre exemplu, administrarea, gestionarea, întreținerea, dispecerizarea/comanda/telegestiunea, toate acțiunile tehnico-administrative pentru inventarierea și evidența verificărilor, intervențiilor și măsurărilor realizate la componentele sistemului de iluminat public;”

9. Litera k) a articolului 4 se abrogă.

10. Litera l) a articolului 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

”l) modificarea tarifelor activităților pentru serviciul de iluminat public - operațiunea de analiză a nivelului existent al tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public și a structurii acestora, potrivit prezentelor norme metodologice, aplicabilă în situațiile în care intervin schimbări ale elementelor de cheltuieli care conduc la recalcularea tarifelor existente;”

11. După litera l) a articolului 4 se introduc literele l¹) și l²) cu următorul cuprins:

”l¹) punct luminos - în sensul prezentelor norme metodologice reprezintă aparatul de iluminat din componența sistemului de iluminat public ca unitate de măsură la care se împart totalitatea costurilor aferente operării sistemului de iluminat public;”

”l²) rata SWAP - Rata SWAP este echivalentul cu scadență mai mare al ratei interbancare de referință (rata IBOR), comunicată pe site-ul internet al Consiliului Concurenței- Rețeaua Națională Ajutor de Stat, furnizată pentru moneda RON;”

12. Litera n) a articolului 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

”n) stabilirea tarifelor pentru activitățile serviciului de iluminat public - operațiunea de analiză a nivelului tarifelor pentru activitățile serviciului de iluminat public și a structurii acestora, conform prezentelor norme metodologice, pentru operatorii nou-înființați, pentru operatorii care au încheiat în trecut contracte de delegare a gestiunii cu autoritățile

administrației publice locale și pentru operatorii de distribuție a energiei electrice;”

13. După articolul 5 se introduce articolul 5¹ cu următorul cuprins:

”Art. 5

Stabilirea, ajustarea sau modificarea tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public se face pe baza prezentelor norme metodologice, în conformitate cu anexele nr. 1.1, 1.2, 2, 3, 4, 5.1 și 5.2.”

14. Articolul 6 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art. 6

(1) Tarifele activităților serviciului de iluminat public se fundamentează pe baza:

- a) cheltuielilor de exploatare;
- b) cheltuielilor financiare asociate creditelor contractate pentru realizarea investițiilor;
- c) cotei de profit.”

(2) În cazul în care gestiunea directă a serviciului de iluminat public se realizează de către operatori de drept public, aceștia nu calculează profit.”

15. Articolul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art. 7

(1) Cheltuielile cu energia electrică consumată pentru iluminatul public se achită de către autoritățile publice locale către furnizorii de energie electrică și nu sunt cuprinse în tarifele activităților serviciului de iluminat public.

(2) În cazul în care autoritățile publice locale stabilesc prin contractul de delegare de gestiune sau prin hotărârea de dare în administrare ca operatorul serviciului să încheie contractul pentru achiziția energiei electrice aferentă consumului sistemului de iluminat public, cheltuielile cu energia electrică consumată de sistemul de iluminat public nu sunt cuprinse în tarif și se plătesc separat operatorului.”

16. Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art. 8

Autoritățile deliberative ale administrației publice locale au competență exclusivă în aprobarea stabilirii, ajustării și modificării tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public.”

17. Alineatul (1) al articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art. 9

(1) Tarifele pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public se stabilesc, se ajustează sau se modifică pe baza solicitărilor operatorilor serviciului de iluminat public, în conformitate cu prevederile prezentelor norme metodologice.”

18. Alineatul (2) al articolului 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

”(2) În vederea aprobării tarifelor, operatorul serviciului de iluminat public transmite la autoritatea administrației publice locale documentația de fundamentare a tarifelor care cuprinde:

- a) după caz, cererea de stabilire, cererea de ajustare sau de modificare a tarifelor, care conține nivelul propus al tarifelor activităților serviciului de iluminat public;
- b) justificarea propunerii de stabilire, ajustare sau modificare, întocmită conform anexelor nr. 1.1, 1.2, 2, 3, 4 , 5.1 și 5.2 la prezentele norme metodologice
- c) memoriul tehnico-economic prin care se justifică nivelul fiecărui element de cheltuieli
- d) alte date și informații necesare fundamentării tarifelor propuse.”

19. După alineatul (2) al articolului 9 se introduc alineatele (3), (4), și (5) cu următorul cuprins:

”(3) Prin excepție de la alin. (2), în situația în care contractul de delegare de gestiune a fost atribuit printr-o procedură competitivă, stabilirea tarifelor se face pe baza ofertei financiare acceptate.

(4) Tarifele activităților specifice serviciului de iluminat public sunt determinate pe baza cheltuielilor justificate, exclusiv cota de TVA.

(5) Prin derogare de la prevederile alineatului (4), în cazul operatorilor neplătitori de TVA, tarifele activităților specifice serviciului de iluminat public sunt determinate pe baza cheltuielilor care au TVA inclus.”

20. Alineatul (1) al articolului 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

”(1) Tarifele activităților specifice serviciului de iluminat public se stabilesc în condițiile prezentelor norme metodologice atât pentru operatorii nou-întrași pe piața acestor servicii, pentru cei care au avut încheiate contracte de delegare a gestiunii cu autoritățile administrației publice locale cât și pentru operatorii de distribuție care încheie prin negociere directă contracte de delegare de gestiune.”

21. Alineatul (2) al articolului 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

”(2) Tarifele activităților specifice serviciului de iluminat public se determină de către operatori, luând în calcul numai cheltuielile care sunt specifice activității respective.”

22. Alineatul (3) al articolului 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) Cheltuielile de exploatare cuprind atât cheltuieli directe cât și indirecte și sunt compuse din următoarele categorii de cheltuieli, enumerate nelimitativ:

- a) cheltuieli materiale, cum ar fi materiale, materiale consumabile, echipamente (nacele, curățătoare de înaltă presiune, echipamente electrice de măsurare, macarale etc.), transport, amortizări, reparații, stocuri,

- b) cheltuieli cu serviciile executate de terți,
- c) cheltuieli salariale cu personalul direct productiv și indirect productiv,
- d) alte cheltuieli operaționale, cum ar fi cheltuielile pentru protecția mediului.”

23. Alineatul (4) al articolului 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

”(4) Pentru stabilirea tarifului pentru prestarea serviciului de iluminat public operatorul prezintă structura cheltuielilor totale în conformitate cu anexa nr. 1.1, cu excepția tarifului pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv pentru care operatorul prezintă structura cheltuielilor totale, în conformitate cu anexa nr. 1.2.”

24. După alineatul (4) al articolului 10 se introduc alineatele (5), și (6) cu următorul cuprins:

(5) Categoriile de intervenții anuale aferente componentelor sistemului de iluminat public de care se ține seama la fundamentarea tarifului pentru prestarea serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv, sunt cele prevăzute în anexa nr. 2.

(6) Operatorii de distribuție a energiei electrice care prestează serviciul de iluminat public pe baza unui contract de delegare de gestiune încheiat prin negociere directă vor prezenta în solicitările de stabilire, ajustare și/sau modificare a tarifelor pentru activitățile din sfera serviciului de iluminat public numai costurile aferente sistemului de iluminat public.”

25. Articolul 11 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art. 11

(1) Pentru prestarea activităților specifice serviciului public de iluminat se stabilesc următoarele categorii de tarife:

- a) tariful pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția iluminatului ornamental festiv, respectiv pentru iluminatul stradal-rutier, stradal-pietonal, arhitectural și ornamental (Ti);
- b) tariful pentru iluminatul ornamental-festiv (Tiof).”

26. După articolul 11 se introduc articolele 11¹, 11², 11³ și 11⁴ cu următorul cuprins:

Art. 11¹

”(1) Stabilirea tarifului pentru prestarea serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv, se face per punct luminos conform structurii de cheltuieli din anexa nr. 1.1 și se exprimă în lei/punct luminos/lună.

(2) Cheltuielile totale pe care operatorul le prezintă la fundamentarea tarifului pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția iluminatului ornamental-festiv în conformitate cu anexa nr. 1.1., sunt estimate pentru 12 luni.

(3) Tariful pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv, (T_i), exprimat în lei/lună/punct luminos, se determină prin împărțirea la numărul de aparate de iluminat (N_{ail}) și la numărul de luni (12) a valorii care rezultă din însumarea cheltuielilor totale anuale aferente (C_{toti}) cu profitul (P_i).

Tariful (T_i) se determină cu formula următoare:

$$T_i = (C_{toti} + P_i) / N_{ail} / 12 \text{ [lei/lună/punct luminos]} \text{ (Formula 1)}$$

(4) Cheltuielile totale anuale pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția iluminatului ornamental festiv se determină prin însumarea următoarelor categorii de cheltuieli: cheltuieli materiale (C_{mi}), cheltuieli cu serviciile executate de terți (C_{sti}), cheltuieli salariale (C_{si}), alte cheltuieli operaționale (C_{opi}) și cheltuieli financiare (C_{fi}).

Cheltuielile totale anuale pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția iluminatului ornamental-festiv (C_{toti}) se determină cu formula următoare:

$$C_{toti} = C_{mi} + C_{sti} + C_{si} + C_{opi} + C_{fi} \text{ [lei/an]} \text{ (Formula 2)}$$

(5) Valoarea profitului anual pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv se determină prin înmulțirea cotei de profit (p_i), exprimată în %, cu cheltuielile totale anuale (C_{toti}).

(6) Profitul pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv (P_i) se determină cu formula următoare:

$$P_i = p_i \times C_{toti} \text{ [lei/an]} \text{ (Formula 3)}$$

(7) Cota de profit (p_i) considerată la stabilirea tarifelor inițiale rămâne neschimbată pe toata durata contractului de delegare a gestiunii.

(8) Autoritățile publice locale au posibilitatea să stabilească, prin contractul de delegare de gestiune sau prin hotărârea de dare în administrare, mecanisme de penalizare, care se aplică în cazul neîndeplinirii indicatorilor de performanță ai serviciului, conform exemplului din anexa nr. 3.”

”Art. 11²

(1) Stabilirea tarifului pentru iluminatului ornamental-festiv se face per figurină, conform structurii de cheltuieli din anexa nr. 1.2 și se exprimă în lei/figurină/lună.

(2) Cheltuielile totale pe care operatorul le prezintă la fundamentarea tarifului pentru iluminatul ornamental-festiv (C_{totiof}), în conformitate cu anexa nr. 1.2., sunt estimate pentru numărul de luni aferent prestării acestei activități.

(3) Tariful pentru activitatea de iluminat ornamental festiv, exprimat în lei/lună/figurină, se determină prin împărțirea la numărul de

figurine (Nf) și la numărul de luni pentru care se prestează acest serviciu (Nlc) a valorii care rezultă din însumarea cheltuielilor totale aferente prestării serviciului de iluminat festiv (Ctotiof) cu profitul (Piof):

$Tiof = (Ctotiof + Piof) / Nf / Nlc$ [lei/Nf/lună] (Formula 4)

(4) Cheltuielile totale pentru iluminatul ornamental festiv acoperă costurile de montare / demontare, conectare / deconectare, achiziție sau închiriere figurine și se determină prin însumarea următoarelor categorii de cheltuieli: cheltuieli materiale (Cmiof), cheltuieli cu serviciile executate de terți (Cstiof), cheltuieli salariale (Csiof), alte cheltuieli operaționale (Copiof), și cheltuieli financiare (Cfiof).

Cheltuielile totale anuale pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv (Ctotiof) se determină cu formula următoare:

$Ctotiof = Cmiof + Csetiof + Csiof + Copiof + Cfiof$ [lei/an] (Formula 5)

(5) Valoarea profitului pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv (Piof) se determină prin înmulțirea cotei de profit (piof), exprimată în %, cu cheltuielile totale pentru prestarea serviciului de iluminat festiv, respectiv:

$Piof = piof \times Ctotiof$ [lei] (Formula 6)

”Art. 11³

Investițiile în sistemul de iluminat public se fundamentează cu respectarea normelor în vigoare pentru realizarea investițiilor publice.”

”Art. 11⁴

(1) În cazul în care gestiunea serviciului de iluminat public se realizează în mod direct în conformitate cu prevederile Legii nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilitate publică, profitul operatorilor care prestează serviciul de iluminat public trebuie să aibă o cotă rezonabilă.

(2) Profitul operatorilor serviciului de iluminat public prevăzuți la alin. (1) în cazul în care prestarea serviciului de iluminat public nu este asociată unui risc comercial sau contractual substanțial, este considerat ca fiind rezonabil dacă nu depășește nivelul ratei SWAP relevante corespunzătoare duratei contractuale și monedei naționale, la care se adaugă o primă de 100 de puncte de bază (1%).”

27. Alineatul (1) al articolului 12 se modifică și va avea următorul cuprins:

”(1) Tarifele activităților serviciului de iluminat public se ajustează, la solicitarea operatorilor, în raport cu evoluția indicelui prețurilor de consum (IPC), în baza cererilor de ajustare, însoțite de documentația de fundamentare.”

28. Alineatul (2) al articolului 12 se modifică și va avea următorul cuprins:

”(2) Nivelul tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public ajustate nu poate fi mai mare sau mai mic decât nivelul inițial al tarifelor, ajustat cu indicii prețurilor de consum (IPC).”

29. Alineatul (3) al articolului 12 se modifică și va avea următorul cuprins:

”(3) Nivelul tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public se determină avându-se în vedere influențele reale primite în costuri, ca urmare a evoluției indicelui prețurilor de consum (IPC).”

30. Alineatul (4) al articolului 12 se abrogă

31. Alineatul (5) al articolului 12 se modifică și va avea următorul cuprins:

” În cazul ajustării tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public, structura cheltuielilor este prezentată în anexele nr. 4.1. și 4.2.”

32. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art. 13

(1) Ajustarea tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activităților pentru iluminatul ornamental-festiv se face potrivit formulei 7:

$$Ti1 = (Ti0 \times IPC) / 100 \text{ (Formula 7)}$$

Ti1 - valoarea tarifului ajustat pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public;

Ti0 - valoarea actuală a tarifului pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public;

IPC- indicele prețurilor de consum (IPC) comunicat de către Institutul Național de Statistică determinat pentru perioada cuprinsă între data de referință considerată la stabilirea tarifului de referință și data la care se solicită ajustarea.

(2) Ajustarea tarifului pentru activitățile de iluminat ornamental-festiv se face potrivit (formulei 8):

$$Tiof1 = (Tiof0 \times IPC) / 100 \text{ (Formula 8)}$$

Tiof1 - valoarea tarifului ajustat pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv

Tiof0 - valoare actuală a tarifului pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv

IPC- indicele prețurilor de consum (IPC) comunicat de către Institutul Național de Statistică determinat pentru perioada cuprinsă între data de referință considerată la stabilirea tarifului de referință și data la care se solicită ajustarea

33. Alineatul (1) al articolului 14 se modifică și va avea următorul cuprins:

”(1) Tarifele activităților specifice serviciului de iluminat public se pot modifica în următoarele situații:

- a) la modificarea costurilor de operare, ca urmare a influenței în costuri a realizării de investiții în sistemul de iluminat public;

b) au loc modificări legislative sau au fost emise de către autoritățile locale acte administrative care au ca obiect instituirea sau modificarea unor anumite taxe/impozite locale al căror efect se reflectă în creșterea costurilor pe baza cărora s-au fundamentat tarifele de referință/în vigoare, respectiv, dar fără a se limita la, creșterea cheltuielilor materiale, a cheltuielilor cu protecția mediului și a cheltuielilor de securitate și sănătate a muncii precum și a oricăror taxe prevăzute de lege;

c) ca urmare a oricăror alte modificări ale elementelor de cheltuieli din structura tarifelor, care nu se încadrează la literele a și b);”

34. Alineatul (2) al articolului 14 se modifică și va avea următorul cuprins:

”(2) În cazul modificării tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public, fișa de fundamentare a cheltuielilor este prezentată în anexa nr. 5.1 pentru activitățile de iluminat stradal-rutier, stradal-pietonal, arhitectural și ornamental și în anexa nr. 5.2. pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv.”

35. Alineatul (3) al articolului 14 se modifică și va avea următorul cuprins:

”(3) Modificarea tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public se face după cum urmează:

- a) se analizează justificarea modificării unui element de cheltuială, ca urmare a creșterii/scăderii unui cost și/sau ca urmare a apariției unor costuri noi;
- b) cota de profit, exprimată procentual, rămâne neschimbată.”

36. Articolul 15 se modifică și va avea următorul cuprins:

” Art. 15

(1) Modificarea tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv se face potrivit formulei 9, respectiv:

$$Tim = (C_{toti} + \Delta C_{tot}) \times (1 + p_i) \text{ [lei/lună/punct luminos] (9)}$$

Unde:

Tim - valoarea modificată a tarifului pentru activitățile serviciului de iluminat public, cu excepția iluminatului-ornamental festiv

C_{toti} reprezintă cheltuielile totale anuale determinate din structura în vigoare a tarifului (T_{io})

p_i - reprezintă cota de profit aprobată, inclusă în tariful în vigoare;

ΔC_{tot} - creșterea/scăderea cheltuielilor totale anuale ca urmare a modificărilor intervenite în costuri, care se determină cu formula 10:

$$\Delta C_{toti} = \Delta C_{mi} + \Delta C_{seti} + \Delta C_{si} + \Delta C_{opi} + \Delta C_{fi} \text{ [lei/an] (10)}$$

(2) Modificarea tarifelor pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv se face potrivit formulei 10, respectiv:

$Tiofm = (Ctotiof + \Delta Ctotiof) \times (1 + piof)$ [lei/lună/figurină de iluminat ornamental-festiv] (10)

Unde:

Tiofm - valoarea modificată a tarifului pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv

Ctot reprezintă cheltuielile totale anuale determinate din structura în vigoare a tarifului (Tiofo)

piof - reprezintă cota de profit aprobată, inclusă în tariful în vigoare;

$\Delta Ctotiof$ - creșterea/scăderea cheltuielilor totale ca urmare a modificărilor intervenite în costuri, care se determină cu formula 11:

$\Delta Ctotiof = \Delta Cmiof + \Delta Csetiof + \Delta Csiof + \Delta Copiof + \Delta Cfiof$ [lei/an] (11)

37. După articolul 15 se introduce articolul 15¹ cu următorul cuprins:

”Art. 15¹

(1) Ajustarea și modificarea tarifelor activităților specifice serviciului de iluminat public determină creșterea sau scăderea valorii totale a contractelor de delegare de gestiune.

(2) În situația în care are loc o modificare a tarifului de referință stabilit la darea în administrare sau la semnarea contractului de delegare a serviciului public, tariful astfel modificat devine noul tarif de referință care va fi ajustat ulterior, dacă vor fi îndeplinite condițiile pentru ajustare.”

38. Articolul 16 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art. 16

Anexele nr. 1.1, 1.2, 2, 3, 4, 5.1 și 5.2, , fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.”

39. Anexele nr. 1 și 2 din Normelor Metodologice din 2007 de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților specifice serviciului de iluminat public se modifică și se înlocuiesc cu anexele nr. 1.1, 1.2, 2, 3, 4, 5.1 și 5.2, din prezentul Ordin.

Art. II Contractele de delegare de gestiune în curs și hotărârile dare în administrare în vigoare la data intrării în vigoare a prezentului Ordin rămân supuse Ordinului Președintelui ANRSC nr. 77/2007 în forma existentă la data încheierii contractelor sau adoptării hotărârilor de dare în administrare.

Art. III Prezentul Ordin se aplică procedurilor de delegare a gestiunii inițiate după data intrării sale în vigoare.

Art. IV Procedurile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii aflate în curs de desfășurare la data intrării în vigoare a prezentului Ordin li se aplică Ordinul în vigoare la data inițierii procedurii de atribuire

Art. V Prezentul Ordin se publică în Monitorul Oficial al României.

ANEXA 1.1. Fișa de fundamentare pentru stabilirea tarifului pentru prestarea serviciului de iluminat public cu excepția activității de iluminat ornamental festiv

	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitatea specifică serviciului de iluminat public (Ti)*		Pondere în Tarif
		Lei/an	Lei/lună/punct luminos	
1	Cheltuieli materiale (Cmi) [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]			
1.1	- materii prime și materiale			
1.2	- amortizarea			
1.3	- transport			
1.4	- echipamente/utilaje			
1.5	- reparații/piese de schimb			
1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii			
1.7	- alte cheltuieli materiale (stocuri obligatorii pentru accidente, etc.)			
2	Cheltuieli cu servicii executate de terți (Csti)			
3	Cheltuieli cu salarii (Csi) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]			
3.1	- salarii brute personal direct productiv			
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, dispecerizare, inventariere sistem de iluminat public, proiectare, de conducere, etc.)			
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)			
4	Alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) (Copi)			
5	Cheltuieli financiare (Cfi)			
6	Cheltuieli totale (Ctoti) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]			
7	Cotă procentuală profit (pi)	%	-	
8	Profit (Pi) [(6) x (7)]			
9	Număr aparate de iluminat (Nail)	buc.		
Tarif pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv (Ti) [(6)+(8)]/(9)/12				

*) i- activitățile de iluminat stradal-rutier, stradal-pietonal, arhitectural și ornamental

ANEXA 1.2 Fișa de fundamentare a tarifului pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv

	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv Tiof *)		Pondere în Tarif
		Lei/durata activității în luni	Lei/lună/figurină iluminat ornamental-festiv	%
1	Cheltuieli materiale (Cmiof) [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]			
1.1	- materii prime și materiale			
1.2	- amortizarea			
1.3	- transport			
1.4	- echipamente/utilaje			
1.5	- reparații/piese de schimb			
1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii			
1.7	- alte cheltuieli materiale ()			
2	Cheltuieli cu servicii executate de terți (Cstiof)			
3	Cheltuieli cu salarii (Csiof) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]			
3.1	- salarii brute personal direct productiv			
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, , proiectare, de conducere, etc.)			
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)			
4	Alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) (Coiof)			
5	Cheltuieli financiare (Cfiof)			
6	Cheltuieli totale (Ctotiof) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]			
7	Cotă procentuală profit (piof)	%	-	
8	Profit (Piof) [(6) x (7)]			
9	Număr figurine de iluminat-festiv (Niof)	buc		
Tariful activitate pentru activitatea de iluminat ornamental festiv (Tiof) [(6)+(8)]/(9)/Nlc				

*) iof- activitatea de iluminat ornamental-festiv

ANEXA 2. Detalierea cheltuielilor pe categorii de intervenții pentru activitățile specifice iluminatului public, cu excepția activităților de iluminat ornamental-festiv

	Natura intervențiilor	Periodicitatea	Obs.	Cheltuieli materiale /an	Cheltuieli cu servicii executate de terți/an	Cheltuieli salariale /an	Alte cheltuieli operaționale /an	Cheltuieli financiare/an
				(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	Surse luminoase							
	<i>Schimbarea sistematică a surselor cu sodiu la înaltă presiune</i>							
	<i>Durata de funcționare cu consum de energie redus depinde de tipurile și puterile lămpilor</i>							
	<i>instalația este stinsă (oprită) o parte din perioada de noapte (ex. Mediul rural)</i>	de la 6 la 7 ani						
	<i>instalația cu funcționare nocturnă în modul continuu (ex. Mediul urban)</i>	de la 5 la 6 ani						
	<i>instalația cu funcționare permanentă (24h/2-4h) (ex. Pasajele subterane)</i>	de la 2,5 la 3 ani						
	<i>Schimbarea sistematică a surselor cu LED</i>		<i>În funcție de cum a fost ales factorul de mentinere (LLF)</i>					
	<i>instalația cu funcționare nocturnă în modul continuu (ex. Mediul urban)</i>	de la 12 la 20 ani						
	<i>instalația cu funcționare permanentă (24h/2-4h) (ex. Pasajele subterane)</i>	de la 6 la 10 ani						
2	Corpurile de iluminat							

	curățarea elementelor optice și a carcaselor	3 ani și la schimbarea lămpii (becului) dacă sunt corelate	In funcție de planul de întreținere selectat la alegerea factorului de menținere (LMF)					
	verificarea conexiunilor, a statusului oxidării și a ansamblurilor mecanice	La curățarea elementelor optice						
3	Puncte de aprindere							
	verificarea carcasei (*)	1 an						
	verificarea legăturilor de împământare	1 an						
	verificarea disjunctoarelor diferențiali	1 an						
	verificarea butoanelor de comandă	1 an						
	reglarea orei ceasului sau reglarea celulei / celulelor fotoelectrice	6 luni						
	verificarea protecțiilor contra supratensiunilor (supracurent) circuitului de comandă (*)	1 an						
4	Construcții civile							
	verificarea stării dispozitivelor de închidere a canalelor, a cameretelor, cutii de distribuție subterane și a gresăii protecțiilor acestora (*)	1 an						
	curățarea și asanarea canalelor și a cameretelor	1 an						
5	Aparataj electric							
	controlul mecanic al protecțiilor (*)	1 an						

	controlul calibrului protecțiilor (*)	1 an						
	verificarea punerii la pământ (*)	1 an						
	controlul factorului de putere	2 ani						
	măsurarea tensiunii de alimentare	2 ani						
	schimbarea sistematică a condensatorilor	de la 6 la 8 ani						
6	Postul de distribuție/ Punct de transformare/ Punct de aprindere							
	verificarea legăturilor de împământare	1 an						
	controlul protecțiilor (*)	1 an						
	verificarea disjunctoarelor diferențiali	1 an						
	verificarea bunei funcționări a contorului de energie	1 an						
	controlul puterii absorbite	3 ani						
7	Circuite electrice							
	Împământarea							
	controlul prizei de împământare (*)	1 an						
	controlul continuității circuitului de împământare (*)	1 an						
	controlul legăturilor e împământare (*)	1 an						
	Circuitul de alimentare							
	controlul conexiunilor (*)	1 an						
	controlul stării izolației conductorilor (*)	3 ani						
8	Fotometrie (*)							

	controlul iluminărilor	din 2 in 2 sau din 3 in 3 ani	Comparație cu situația proiectată					
	controlul luminanțelor	din 2 in 2 sau din 3 in 3 ani	Comparație cu situația proiectată					
9	Stâlpi și suportți							
	Gresarea și verificarea sistemului de închidere a pieselor de blocare a ușii care permite controlul statusului oxidării (controlul vizual al corpului stâlpilor și al brațelor de susținere)	1 an						
	Stâlpi oțel galvanizat la cald							
	`prima vopsea	15 ani						
	`a doua vopsea	7 ani						
	`a treia vopsea	7 ani						
	Stâlpi din oțel vopsit	7 ani						
10	Operare Telegestiune							
	Verificare alerte	zilnic						
	Verificări funcționare/ nefuncționalități sistem	zilnic						
	Verificare program aprindere/stingere /dimming	săptămânal						
	Înregistrare modificări în inventar	zilnic						
	Verificare comunicații	zilnic						
	Transmitere rapoarte către client	zilnic						
	Transmitere ordine de lucru către echipele operative	zilnic						
	Cheltuieli totale (Ctoti)							

	<i>Profit (Pi)</i>	
	<i>Număr aparate iluminat (Nail)</i>	
	<i>Valoare tarif prestare serviciu iluminatul public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv (Ti)</i>	$Ti = (Ctoti + Pi) / Nail / 12$

Cheltuielile care se trec în tabel sunt anuale și țin cont de numărul de intervenții realizate conform periodicității anuale

ANEXA 3 Exemplu privind modul de determinare al de penalităților

Indicator pentru nivelul de serviciu (ISK) ^{*)}	Ponderea criteriului *	Variație permisă a indicatorului (exprimată în Timp Permis pentru Reparații - TPR sau Toleranță Permisă - TP)	Referința pentru nivelul de conformare	Măsurare /Detectie	Penalități aplicabile		
					Nivelul de penalizare	Descriere	%
Luminanța medie	20%	Lămpile neconforme trebuie reparate în intervalul de max. 24 ore după detectarea lor în zone cu risc ridicat	Luminanța/ Iluminare conform clasei de iluminat, SR EN 13201	Luminanțmetru/ Luxmetru inspecție vizuală	Nivel 0	Lămpile sunt reparate în mai puțin de 24 ore	0%
					Nivel 1	Lămpile sunt reparate în mai mult de 24 ore și mai puțin de 3 zile	50%
					Nivel 2	Lămpile sunt reparate în mai mult de 3 zile și mai puțin de 15 zile, suma lunară globală pentru iluminatul public	70%
					Nivel 3	Lămpile sunt reparate în mai mult de 15 zile și mai puțin de 28 zile, suma lunară globală pentru iluminatul public	90%
					Nivel 4	Lămpile nu sunt reparate în termen de 28 zile. Plata lunară va fi efectuată în luna următoare lunii în care lămpile au fost reparate.	100 %
Uniformitatea medie a luminanțelor	25%	Lămpile neconforme trebuie reparate în intervalul de max. 24 ore după detectarea lor în zone cu risc ridicat	Conform clasei de iluminat, SR EN 13201	Luminanțmetru/ Luxmetru inspecție vizuală	Nivel 0	Lămpile sunt reparate în mai puțin de 24 ore	0%
					Nivel 1	Lămpile sunt reparate în mai mult de 24 ore și mai puțin de 3 zile, suma lunară globală pentru iluminatul public	50%

					Nivel 2	Lămpile sunt reparate în mai mult de 3 zile și mai puțin de 15 zile, suma lunară globală pentru iluminatul public	70%
					Nivel 3	Lămpile sunt reparate în mai mult de 15 zile și mai puțin de 28 zile, suma lunară globală pentru iluminatul public	90%
					Nivel 4	Lămpile nu sunt reparate în termen de 28 zile. Plata lunară va fi efectuată în luna următoare lunii în care lămpile au fost reparate.	100 %
Factor de putere	20%	Corpurile de iluminat neconforme trebuie înlocuite în max. 14 zile după detectarea defecțiunii	> 0.92	Multimetru	Nivel 0	Corpurile de iluminat sunt înlocuite sau reparate în mai puțin de 14 zile	0%
					Nivel 1	Corpurile de iluminat sunt înlocuite sau reparate în mai mult de 14 și mai puțin de 20 de zile	50%
					Nivel 2	Corpurile de iluminat sunt înlocuite sau reparate în mai mult de 14 și mai puțin de 20 de zile	70%
					Nivel 3	Corpurile de iluminat sunt înlocuite sau reparate în mai mult de 20 și mai puțin de 28 de zile	90%
					Nivel 4	Corpurile de iluminat nu sunt înlocuite sau reparate în termen de peste 28 de zile. Plata lunară va fi efectuată în luna următoare lunii în care luminile au fost înlocuite.	100 %
Corpuri de iluminat	20%	Corpurile de iluminat trebuie curățate ca	Trebuie să fie prezente,	Inspecție vizuală	Nivel 0	Corpurile de iluminat sunt curățate în mai puțin de 3 zile	0%

		parte a operațiunilor de întreținere corectivă în limitele a max. 3 zile de la identificarea problemelor; în caz contrar minim la fiecare 4 ani	complete și curate, cu suprafețele vopsite sau acoperite în alt mod.		Nivel 1	Corpurile de iluminat sunt curățate în mai mult de 3 și mai puțin de 14 de zile	50%
					Nivel 2	Corpurile de iluminat sunt curățate în mai mult de 14 și mai puțin de 20 de zile	70%
					Nivel 3	Corpurile de iluminat sunt curățate în mai mult de 20 și mai puțin de 28 de zile	90%
					Nivel 4	Corpurile de iluminat nu sunt curățate în termen de 28 de zile. Plata lunară va fi efectuată în luna următoare lunii în care lămpile au fost reparate.	100 %
Stâlpi de iluminat	15%	Stâlpii de iluminat afectați de accidente trebuie înlocuiți în decurs de paisprezece (14) zile din stocul de urgente	Trebuie să fie prezenți, curați, fără nici un prejudiciu semnificativ, fără urme de coroziune.	Inspecție vizuală	Nivel 0	Stâlpii de iluminare sunt înlocuiți în mai puțin de 14	0%
					Nivel 1	Stâlpii de iluminare sunt înlocuiți în mai mult de 14 și mai puțin de 20 de zile	50%
					Nivel 2	Stâlpii de iluminare sunt înlocuiți în mai mult de 20 și mai puțin de 28 de zile.	70%
					Nivel 3	Stâlpii de iluminat nu au fost înlocuiți în termen de 28 de zile. Plata lunară va fi efectuată în luna următoare lunii în care au fost înlocuiți stâlpii de iluminat.	100 %
*) Nivelul indicatorului (ISk) se măsoară / se determină agregat la nivel de stradă, obiectiv (piețe, parcuri, clădiri, monumente etc.) sau zonă (de exemplu zonă pietonală)							

ANEXA 4.1 Fișa de fundamentare pentru ajustarea tarifului pentru prestarea serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv

	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitatea specifică serviciului de iluminat public (Ti)* În vigoare		Tariful pentru activitatea specifică serviciului de iluminat public (Ti)* Propunere de ajustare		Pondere în tarif
		Lei/an	Lei/lună/punct luminos	Lei/an	Lei/lună/punct luminos	
1	Cheltuieli materiale (Cmi) [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]					
1.1	- materii prime și materiale					
1.2	- amortizarea					
1.3	- transport					
1.4	- echipamente/utilaje					
1.5	- reparații/piese de schimb					
1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii					
1.7	- alte cheltuieli materiale (stocuri obligatorii pentru accidente, etc)					
2	Cheltuieli cu servicii executate de terți (Csti)					
3	Cheltuieli cu salarii (Csi) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]					
3.1	- salarii brute personal direct productiv					
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, dispecerizare, inventariere sistem de iluminat public, proiectare, de conducere, etc.)					
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)					
4	Alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) (Copi)					
5	Cheltuieli financiare (Cfi)					
6	Cheltuieli totale (Ctoti) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]					

7	Cotă procentuală profit (p_i)	%	-			
8	Profit (P_i) [(6) x (7)]					
9	Număr aparate de iluminat (N_{ail})	buc				
10	Tariful în vigoare (de referință) pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv (T_i) [(6)+(8)]/(9)/12					100%
11	Indicele Prețurilor de Consum determinat între perioada de referință și data la care se solicită ajustare (IPC)	%				
	Tariful ajustat pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv (T_{iaj}) [(10)x(11)]					100%

ANEXA 4.2. Fișa de fundamentare pentru ajustarea tarifului pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv

	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv (Tiof)* În vigoare		Tariful pentru activitatea de iluminat ornamental festiv (Tiof)* Propunere de ajustare		Pondere în tarif
		Lei/an	Lei/lună/punct luminos	Lei/an	Lei/lună/punct luminos	
1	Cheltuieli materiale (Cmiof) [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]					
1.1	- materii prime și materiale					
1.2	- amortizarea					
1.3	- transport					
1.4	- echipamente/utilaje					
1.5	- reparații/piese de schimb					
1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii					
1.7	- alte cheltuieli materiale (stocuri obligatorii pentru accidente, etc)					
2	Cheltuieli cu servicii executate de terți (Cstiof)					
3	Cheltuieli cu salarii (Csiof) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]					
3.1	- salarii brute personal direct productiv					
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, dispecerizare, proiectare, de conducere, etc.)					
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)					
4	Alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) (Copiof)					
5	Cheltuieli financiare (Cfiof)					

6	Cheltuieli totale (Ctotiof) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]					
7	Cotă procentuală profit (piof)	%	-			
8	Profit (Piof) [(6) x (7)]					
9	Număr figurine iluminat ornamental-festiv (Niof)	buc				
10	Tariful în vigoare (de referință) pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv (Tiof) [(6)+(8)]/(9)/12					100%
11	Indicele Prețurilor de Consum determinat între perioada de referință și data la care se solicită ajustare (IPC)	%				
	Tariful ajustat pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv (Tiofaj) [(10)x(11)]					100%

ANEXA 5.1 Fișa de fundamentare pentru modificarea tarifului activităților serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental-festiv

În vigoare				
	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental festiv (Ti)		Pondere în Tarif
		Lei/an	Lei/lună /punct luminos	%
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	Cheltuieli materiale (Cmi) [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]			
1.1	- materii prime și materiale			
1.2	- amortizarea			
1.3	- transport			
1.4	- echipamente/utilaje			
1.5	- reparații/piese de schimb			

Propunere de modificare					
	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental festiv (Ti) Propunere de modificare			Pondere în Tarif
		Variație Cheltuieli (Δ) lei/an	Lei/an	Lei/lună /punct luminos	%
(1)	(2)	(6)	(7) = (3) + (6)	(8)	(9)
1	Variație Cheltuieli materiale (ΔCmi) / Cheltuieli materiale după modificare (Cmim)* [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]				
1.1	- materii prime și materiale				
1.2	- amortizarea				
1.3	- transport				
1.4	- echipamente/utilaje				
1.5	- reparații/piese de schimb				

1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii			
1.7	- alte cheltuieli materiale (stocuri obligatorii pentru accidente, etc.)			
2	Cheltuieli cu servicii executate de terți (Csti)			
3	Cheltuieli cu salarii (Csi) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]			
3.1	- salarii brute personal direct productiv			
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, dispecerizare, inventariere sistem de iluminat public, proiectare, de conducere, etc.)			
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)			

1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii				
1.7	- alte cheltuieli materiale (stocuri obligatorii pentru accidente, etc)				
2	Variație cheltuieli cu servicii executate de terți (ΔC_{sti}) / Cheltuieli cu servicii executate de terți după modificare (Cstim)				
3	Variație cheltuieli cu salarii (ΔC_{si}) / Cheltuieli cu salarii după modificare (Csim) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]				
3.1	- salarii brute personal direct productiv				
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, dispecerizare, inventariere sistem de iluminat public, proiectare, de conducere, etc.)				
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)				

4	Alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) (Copi)			
5	Cheltuieli financiare (Cfi)			
6	Cheltuieli totale (Ctoti) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]			
7	Cotă procentuală profit (pi)	%	-	
8	Profit (Pi) [(6) x (7)]			
9	Număr aparate de iluminat (Nai)	buc		-
10	Tariful în vigoare (de referință) pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental festiv (Ti) [(6)+(8)]/(9)/12			100%

4	Variație alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) (Δ Copi) / Alte cheltuieli operaționale după modificare (Copim)				
5	Variație Cheltuieli financiare (Δ Cfi) / Cheltuieli financiare după modificare (Cfim)				
6	Variație cheltuieli totale (Δ Ctoti) / Cheltuieli totale după modificare (Ctotim) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]				
7	Cotă procentuală profit (pi)				
8	Variație Profit (Δ Pi) / Profit după modificare (Pim) [(6) x (7)]				
9	Număr aparate de iluminat (Nai)				-
10	Tariful pentru activitățile specifice serviciului de iluminat public, cu excepția activității de iluminat ornamental festiv, modificat Tim = Ti(in vigoare) + {(6) + [(6) x (8)]}/(9)/12	$\Delta Ti = [(6) \times (8)] / (9) / 12$	$Tm = Ti + \{(6) + [(6) \times (8)]\} / (9) / 12$		100%

*) Variația cheltuielilor (ΔC) se trece în coloana (6), iar valoarea cheltuielilor după modificare ($C + \Delta C$) se trece în coloana (7)

ANEXA 5.2. Fișa de fundamentare pentru modificarea tarifului activității de iluminat ornamental-festiv

În vigoare				
	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitatea de iluminat ornamental festiv (Tiof)		Pondere în Tarif
		Lei/an	Lei/lună/figurină iluminat ornamental-festiv	%
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	Cheltuieli materiale (Cmiof) [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]			
1.1	- materii prime și materiale			
1.2	- amortizarea			
1.3	- transport			
1.4	- echipamente/utilaje			
1.5	- reparații/piese de schimb			
1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii			
1.7	- alte cheltuieli materiale			

Propunere de modificare					
	Structură cheltuieli	Tariful pentru activitatea de iluminat ornamental festiv (Tiof)			Pondere în Tarif
		Propunere de modificare			
		Variație Cheltuieli (Δ) lei/an	Lei/an	Lei/lună/figurină iluminat ornamental-festiv	%
(1)	(2)	(6)	(7) = (3) + (6)	(8)	(9)
1	Variație Cheltuieli materiale (ΔCmiof) / Cheltuieli materiale după modificare (Cmiofm*) [(1.1)+(1.2)+(1.3)+(1.4)+(1.5)+(1.6)+(1.7)]				
1.1	- materii prime și materiale				
1.2	- amortizarea				
1.3	- transport				
1.4	- echipamente/utilaje				
1.5	- reparații/piese de schimb				
1.6	- echipamente de lucru și protecția muncii				
1.7	- alte cheltuieli materiale				

2	Cheltuieli cu servicii executate de terți (Cstiof)			
3	Cheltuieli cu salarii (Csiof) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]			
3.1	- salarii brute personal direct productiv			
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, dispecerizare, proiectare, de conducere, etc.)			
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)			
4	Alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) (Copiof)			
5	Cheltuieli financiare (Cfiof)			

2	Variație cheltuieli cu servicii executate de terți ($\Delta Cstiof$) / Cheltuieli cu servicii executate de terți după modificare (Cstiofm)			
3	Variație cheltuieli cu salarii ($\Delta Csiof$) / Cheltuieli cu salarii după modificare (Csiofm) [(3.1)+(3.2)+(3.3)]			
3.1	- salarii brute personal direct productiv			
3.2	- salarii brute personal indirect productiv (administrativ, de supraveghere, dispecerizare, proiectare, de conducere, etc.)			
3.3	- CAM (personal direct productiv și indirect productiv)			
4	Variație alte cheltuieli operaționale (cheltuieli cu protecția mediului, etc.) ($\Delta Copiof$) / Alte cheltuieli operaționale după modificare (Copiofm)			
5	Variație Cheltuieli financiare ($\Delta Cfiof$) / Cheltuieli financiare după modificare (Cfiofm)			

6	Cheltuieli totale (Ctotiof) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]			
7	Cotă procentuală profit (pi)	%	-	
8	Profit (Piof) [(6) x (7)]			
9	Număr figurine iluminat ornamental-festiv(Niof)	buc		-
10	Tariful în vigoare (de referință) pentru activitatea de iluminat ornamental-festiv (Tiof) [(6)+(8)]/(9)/12			100%

6	Variație cheltuieli totale (ΔC_{totiof}) / Cheltuieli totale după modificare (Ctotiofm) [(1)+(2)+(3)+(4)+(5)]				
7	Cotă procentuală profit (pi)				
8	Variație Profit (ΔP_{iof}) / Profit după modificare (Piofm) [(6) x (7)]				
9	Număr figurine iluminat ornamental-festiv (Niof)				-
10	Tariful pentru activitatea de iluminat ornamental festiv, modificat Tiofm = Tiof(in vigoare) + {(6) + [(6) x (8)]}/(9)/12	$\Delta T_{iof} = [(6) \times (8)]/(9)/12$	Tiofm = Tiof + {(6) + [(6) x (8)]}/(9)/12		100%

*) Variația cheltuielilor (ΔC) se trece în coloana (6), iar valoarea cheltuielilor după modificare ($C + \Delta C$) se trece în coloana (7)

C. CONCLUZII

Introducerea unui sistem de reglementare economică a serviciului de iluminat public reprezintă o inițiativă importantă pentru autoritatea de reglementare, care trebuie să țină seama pe de o parte de situația actuală a sistemelor de iluminat public, de cadrul de dezvoltare economic și social al unităților administrativ teritoriale dar și de cerințele de mediu și de performanță energetică stabilite prin strategia Europa 2030 însușite la nivel național.

Prioritatea pentru viitor (2022 - 2030) în ceea ce privește sistemele de iluminat public va fi modernizarea acestora în vederea reducerii considerabile a consumului de energie electrică și a poluării. Pentru a asigura un echilibru între unitățile administrativ teritoriale este necesară introducerea unor măsuri diferențiate de reglementare economică, respectiv tarif per operațiune aferentă operării serviciului de iluminat public și tarif per punct luminos, pentru a fi alese în funcție de categoria și situația economică a localităților.

Propunerea de reglementare economică pentru serviciul de iluminat public urmărește promovarea unui cadru precis și structurat, ușor de urmărit, care elimină eventuale interpretări eronate din partea autorităților contractante sau dificultăți de aplicare.

Pe baza analizelor ulterioare și discuției cu autoritatea de reglementare asupra propunerii de reglementare economică a serviciului de iluminat public, în raportul final în cadrul activității A.2 se vor evidenția și propunerile de modificare a unor prevederi din Legea nr. 230/2006 necesare pentru aplicarea noii reglementări.

D. ANEXE

ANEXA NR. 1 - Sinteza raportului realizat de către AMR

ANEXA NR. 1 - SINTEZĂ RAPORT PRIVIND ELABORAREA UNEI PROCEDURI DE STABILIRE A PROFITULUI REZONABIL PENTRU SERVICIILE DE UTILITĂȚI PUBLICE -SERVICIUL DE ILUMINAT PUBLIC - ELABORAT DE CĂTRE AMR

Raportul privind elaborarea unei proceduri de stabilire a profitului rezonabil pentru serviciile de utilități publice -serviciul de iluminat public -elaborat de către AMR a avut la bază o analiză a profitabilității pe piața serviciilor de iluminat public din România pe baza datelor colectate de la municipiile din România.

Conform comunicărilor Comisiei Europene în materie de SIEG, pentru ipoteza în care atribuirea serviciului de interes economic general nu se realizează pe baza unei proceduri de achiziții publice care ar permite selecționarea ofertantului capabil să furnizeze serviciile respective la cel mai mic preț pentru comunitate (urmarea unei proceduri de achiziție publică), se impune stabilirea profitului perceput de către operator luând în considerare costurile pe care le-ar fi suportat o întreprindere obișnuită, bine gestionată și dotată corespunzător cu mijloacele adecvate pentru o piață concurențială.

Astfel, a reieșit necesitatea identificării cotei de profit atât a operatorilor serviciului de iluminat public în gestiune directă cât și a cotei întreprinderilor care prestează serviciul de iluminat public în România pe baza contractelor de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public atribuite în urma participării la licitații publice.

Cota de profit stabilită pentru activitatea de mentenanță și modalitatea de determinare a acesteia în cazul gestiunii directe

Cota de profit stabilită pentru gestiunea directă a serviciului de iluminat public a fost precizată de către 3 respondenți, din totalul de 34. Cotele de profit stabilite în cazul contractelor de delegare de gestiune sunt cuprinse în intervalul 2% - 5%. Cota medie de profit în cazul gestiunii delegate aferente activității de întreținere este de 3.30%.

În ceea ce privește modalitatea de determinare a cotei de profit, nici un UAT nu a ținut cont de rata SWAP pentru determinarea acesteia.

Cota de profit pentru investițiile în sistemul de iluminat public în cazul gestiunii directe

Cota de profit pentru investițiile în sistemul de iluminat public a fost specificată de către 3 UAT-uri chestionate fiind de 5%. Cota medie de profit în cazul gestiunii delegate aferente investițiilor în sistemul de iluminat public este de 5%.

Cota de profit (în procente) pentru activitatea de iluminat festiv și modul de stabilire a acesteia în cazul gestiunii directe

Cota de profit pentru investițiile în sistemul de iluminat festiv a fost specificată de către două UAT-uri chestionate. Un respondent a specificat că rata de profit pentru activitatea de iluminat festiv este de 5%, fiind stabilită luând în considerare „indicatori de activitate (de gestiune) și „indicatori de risc” iar alt UAT a precizat o cotă de profit de 2.91%. Cota medie de profit în cazul gestiunii delegate aferente iluminatului festiv este de 3.95%.

Cota de profit pentru activitățile de mentenanță/întreținere în cazul gestiunii delegate

Cotele de profit pentru activitățile de mentenanță au fost stabilite prin contractele de delegare de gestiune în intervalele cuprinse între 2% și 15%, cota de 5% fiind cea mai des întâlnită, respectiv în două cazuri.

Au mai fost precizate cote de profit de 2%, 3%, 3%-5%, 9%, 9,5%, 10%, 10%-15% (câte un UAT).

Cota medie de profit în cazul gestiunii delegate pentru activitățile de mentenanță aferente iluminatului public este de 7.00%.

Cota de profit pentru activitățile de iluminat festiv în cazul gestiunii delegate

Doar 8 dintre respondenți au precizat cota de profit stabilită pentru componenta iluminat festiv al serviciului. Doi dintre respondenți au precizat că a fost introdusă în contractul de delegare de gestiune o cotă de profit de 3%. Au mai fost precizate cote de profit de 0%, 2%, 5%, 9%, 10%, 10%-15% (câte un UAT).

Cota medie de profit în cazul gestiunii delegate pentru activitățile de iluminat festiv este de 6.35%.

Cota de profit pentru investiții în cazul gestiunii delegate

Un număr de 4 dintre UAT-urile respondente au precizat că utilizează o cotă de profit pentru investiții de 5%. Au mai fost precizate cote de profit de 3% și 10% (câte un UAT), în vreme ce trei dintre respondenți au precizat că utilizează o cotă de profit pentru investiții de 0%. Cota medie de profit în cazul gestiunii delegate pentru activitățile de investiții în iluminatului public este de 5.50%.

Nu au oferit detalii cu privire la acest aspect 56 dintre respondenți.

Sursa utilizată pentru realizarea investițiilor - III.10.

Bugetul local a fost sursa pentru realizare investițiilor în 11 dintre contractele de delegare de gestiune încheiate de către UAT-urile respondente.

Trei dintre UAT-urile respondente au precizat că investițiile au fost efectuate din bugetul operatorului privat, urmând ca aceste cheltuieli să fie rambursate de către UAT-uri.

Nu a fost dat un răspuns la această întrebare de către un număr de 51 UAT-uri.

Datelor publice conform website-ului Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice

Conform raportului publicat pe site-ul Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (A.N.R.S.C.) privind evidența licențelor pentru prestarea serviciului de iluminat public valabile la data de 05.05.2020 se evidențiază următoarele: există un număr de 98 licențe valabile pentru prestarea serviciului de iluminat public. Dintre acestea 70 sunt companii cu capital privat, 10 companii cu capital public și 18 sunt servicii interne ale U.A.T.-urilor.

Observațiile privind acest raport sunt următoarele: faptul că un operator privat deține licență A.N.R.S.C. pentru prestarea serviciului de iluminat public, nu înseamnă obligatoriu că respectiva entitate prestează serviciul de iluminat public ca activitate principală sau ca unică activitate. Din acest motiv, profitul raportat de aceste companii private către Ministerul Finanțelor Publice - A.N.A.F. nu a fost luat în considerare, neputându-se stabili cu exactitate care este cota de profit aferentă prestării serviciului de iluminat public.

Același raționament este valabil și pentru operatorii cu capital public, întrucât majoritatea acestora prestează mai mult de un serviciu public.

Analiza situației existente la nivel european

Conform Raportului AMR, nu au fost identificate cazuri concrete de determinare a profitului rezonabil convenit operatorului responsabil cu gestiunea serviciului de iluminat public, ca serviciu de interes economic general, astfel cum acesta este definit prin reglementările în materie la nivel European.

Având în vedere specificitatea proiectului, ce are în vedere serviciul de iluminat public și imposibilitatea identificării proiectelor în materia serviciilor de iluminat public cu referire concretă la procedura de stabilire a profitului rezonabil, lucrarea a analizat prin analogie, modul de stabilire a profitului rezonabil în proiecte ce vizează alte servicii de interes economic general, dar care folosesc metodologii de calcul general aplicabile, fiind astfel viabile pentru determinarea compensației și profitului în cazul serviciilor de iluminat public.

În urma analizei efectuate la nivel european nu a fost identificată nicio țară din cadrul Uniunii care să reglementeze o procedură concretă de tarifare a serviciului de iluminat public. Prin urmare, nu au fost identificat nici metodologii de stabilire a nivelului profitului rezonabil convenit operatorului însărcinat cu gestiunea serviciului de iluminat public.

Astfel, analiza considerentelor deciziilor Comisiei Europene asupra notificărilor formulate în temeiul art. 108, reprezintă o modalitate viabilă de identificare a modului de stabilire a profitului rezonabil convenit întreprinderilor care prestează un SIEG, în contextul în care Comisia analizează și îndeplinirea Criteriilor Altmark.

Potrivit punctului 61 din Comunicarea Comisiei Europene, „Prin <profit rezonabil> ar trebui să se înțeleagă rata rentabilității capitalului permanent⁸ tipică care analizează dacă să furnizeze sau nu serviciul de interes economic general pe întreaga durată de atribuire, ținând cont de nivelul de risc.

Înțelesul principal al dispozițiilor vizate în decizie și cadru este că compensarea poate include, de asemenea, o rentabilitate adecvată a capitalului propriu (ROC) angajat în furnizarea SIEG în cauză. Această rentabilitate nu trebuie să depășească rata medie a pieței, ținând seama de poziția de risc a furnizorului SIEG.

În sensul Deciziei Comisiei Europene nr. C (2011) 9380, profitul este rezonabil atunci când nu depășește rata SWAP⁹ relevantă plus 100 de puncte de bază¹⁰.

Pe lângă rentabilitatea capitalului propriu, în practică există și sunt acceptate diferite metode de calcul al profitului rezonabil¹¹.

Metodele recunoscute ca fiind fiabile diferă atât în ceea ce privește definițiile profitului, cât și baza lor de calcul.

Pentru comparația profiturilor în interiorul și între sectoare, „câștigurile înainte de dobândă, impozite și amortizare (EBITA)” este o definiție frecvent utilizată. EBITA oferă o indicație fiabilă a profitului operațional al unei întreprinderi și poate fi comparat cu cel al altor întreprinderi - cum este cazul studiului de caz asupra deciziilor comisiei în ceea ce privește serviciile poștale - Secțiunea III din prezenta lucrare.

⁸ Rata rentabilității capitalului permanent este definită aici ca rata internă a rentabilității (IRR) obținută de întreprindere din capitalul investit pe durata de viață a proiectului, adică IRR raportată la fluxurile de trezorerie ale contractului.

⁹ Rata SWAP este echivalentul cu scadența mai mare al ratei interbancare de referință (rata IBOR). Este utilizată pe piețele financiare ca rată de referință pentru stabilirea ratei de finanțare.

¹⁰ Art. 5 alin. (7) din Decizia Comisiei Europene

¹¹ COMISIA EUROPEANĂ Bruxelles, 29.4.2013 SWD(2013) 53 final/2 - DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI - Raport privind ajutoarele de stat acordate pentru compensarea serviciilor de interes economic general (SIEG).

EBITA poate fi utilizat pentru a exprima o serie de rapoarte diferite (de exemplu, ca procent din vânzări, din active, din capitalul utilizat sau din capital și rezerve). Randamentul vânzărilor este adesea utilizat pentru comparații într-un sector. Pentru comparații intersectoriale, rentabilitatea activelor (ROA) sau rentabilitatea capitalului angajat (ROCE) sunt mai des utilizate.

Nivelul relevant al profitului rezonabil trebuie ales, în consecință, ținând seama de diferiți parametri, inclusiv rata medie pentru sectorul în cauză, riscul asociat activităților întreprinderii și, după caz, criteriile de stimulare legate de întreprinderea în cauză¹².

Pentru a stabili un nivel al profitului rezonabil trebuie avute în vedere activitățile specifice serviciului economic de interes general vizat, nivelul de risc la care se expune operatorul încredințat cu gestionarea serviciului respectiv, analizat de la caz la caz.

Chiar dacă atât Decizia, cât și Cadrul de reglementare SIEG definește profitul rezonabil ca rentabilitatea capitalului propriu, este posibil ca aceste cifre să nu fie disponibile sau adecvate pentru un exemplu concret, în timp ce alte date, precum rentabilitatea vânzărilor, pot fi disponibile și mai adecvate.

În astfel de circumstanțe, este întotdeauna posibil să se utilizeze alte rate de rentabilitate, precum cele indicate mai sus, pentru a furniza referințe solide și fiabile pentru calcularea profitului rezonabil.

Cu toate acestea, în astfel de cazuri, potrivit Documentului de Lucru al Personalului Comisiei¹³, se impune formularea unei notificări trebuie împreună cu o explicație a motivului pentru care ROC nu este relevant și de ce o metodă alternativă de calcul este justificată pe baza elementelor specifice cazului respectiv.

Procedura de stabilire a profitului rezonabil pentru serviciul de iluminat public atunci când contractul de delegare de gestiune a serviciului prevede următoarele:

- (1) reglementează modul de determinare a nivelului profitului convenit operatorilor care furnizează serviciul de iluminat public, atunci când gestiunea serviciului de iluminat public se realizează conform art. 28 alin. (2) din Legea nr. 51/2006.

¹² Decizia Comisiei din 25 ianuarie 2012 privind măsura SA.14588 (C 20/09) pusă în aplicare de Belgia în favoarea De Post-La Poste (în prezent „bpost”) [notificată cu numărul C(2012) 178] (Numai textele în limbile franceză și neerlandeză sunt autentice) (Text cu relevanță pentru SEE) (2012/321/UE)

¹³ Ghid pentru aplicarea normelor Uniunii Europene privind ajutorul de stat, achizițiile publice și piața internă pentru serviciile de interes economic general și, în special, pentru serviciile sociale de interes general

- (1) Profit rezonabil înseamnă un profit stabilit în prealabil prin actul de atribuire a serviciului de iluminat public, la al cărui calcul trebuie să fie luat în considerare și un posibil risc sau absența acestuia în virtutea intervenției statului.
- (2) Rata profitului rezonabil nu trebuie să excedeze în mod normal nivelul ratei medii din anii precedenți pentru sectorul iluminatului public.
- (3) La calculul profitului rezonabil se va ține seama, parțial sau total, de creșterea productivității înregistrate de prestatorul respectiv pe parcursul unei perioade determinate fără ca nivelul calitativ al prestării serviciului încredințat să scadă, sau numai de o parte din această creștere. În vederea determinării unui profit rezonabil, operatorul și beneficiarul serviciului pot introduce criterii stimulatoare, legate, în special, de calitatea serviciului de iluminat public și de eficiența energetică.
- (4) Profitul rezonabil este determinat în funcție de valoarea contabilă a capitalului permanent pe care operatorul serviciului de iluminat public l-a alocat pentru achiziționarea imobilizărilor corporale și necorporale care trebuie să servească la prestarea serviciului.
- (5) Dacă operatorul căruia i-a fost încredințată gestionarea serviciului de iluminat public prestează și alte servicii care nu se încadrează în domeniul de aplicare a serviciului de iluminat public, la determinarea profitului convenit pentru activitatea de gestiune a serviciului de iluminat public va fi avută în vedere valoarea capitalului propriu aferent acestei activități.
- (6) Profitul trebuie să includă și un posibil risc sau absența riscului asumat de către operator în furnizarea serviciului de iluminat public, în mod particular, dacă acesta acordă drepturi exclusive sau speciale.
- (7) Operatorul are obligația de a evidenția în documentele contabile costurile și veniturile aferente activității de prestare a serviciului de iluminat public în mod distinct de orice activități pe care acesta le prestează.
- (8) În cazul în care prestarea serviciului de iluminat public nu este asociată unui risc comercial sau contractual substanțial, profitul rezonabil nu poate depăși nivelul ratei SWAP relevante corespunzătoare duratei și monedei prevăzute în actul de atribuire, la care se adaugă o primă de 100 de puncte procentuale (1%).
- (9) În cazul în care prestarea serviciului de iluminat public este asociată unui risc comercial sau contractual substanțial în sarcina operatorului, profitul rezonabil nu poate depăși nivelul corespunzător unei rate de rentabilitate a capitalului care este proporțională cu nivelul de risc.

- (10) În situațiile prevăzute la punctul 9, profitul rezonabil înseamnă rata rentabilității capitalului de care ar avea nevoie, pe întreaga perioadă de atribuire, o întreprindere obișnuită ce analizează dacă să presteze sau să nu presteze serviciul, ținând seama de nivelul de risc.
- (11) Rata de rentabilitate a capitalului reprezintă rata rentabilității interne obținută de întreprindere din capitalul pe care l-a investit, pe toată durata de valabilitate a actului de atribuire.
- (12) Rata rentabilității capitalului se stabilește pe baza costului mediu ponderat al capitalului (WACC) după modelul CAPM (Capital Asset Pricing Model) fie la momentul delegării serviciului de iluminat public, fie la momentul modificării actului de atribuire în sensul includerii activităților de modernizare.
- (13) Nivelul rezonabil al profitului trebuie menținut pe întreaga perioadă de gestiune a sistemului de iluminat public.

Titlul proiectului: ”Întărirea capacității administrative a Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice pentru reglementarea, autorizarea, evaluarea și monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice”, cod SMIS 2014+ 127462

Editorul materialului: Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice

Data publicării: august 2021

Material gratuit

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020

„Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României”